

@ebsoorgtr

EBSO HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

EKİM 2020

ÇIKIŞ YOLU: ÜRETİM

AÇILDIK!

Yüzlerce çeşit ürün
Çözer ile kapınızda!

www.stdshop.com.tr

Available on the
App Store

Google play

STD
e-ticaret

MAViTAS

Beton Prefabrik Yapı Elemanları Üreticisi

mavitasprefabrik.com.tr

0 232 877 2000 | 0 532 677 67 01

Kemalpaşa O.S.B. Mah. İzmir Ankara Asfaltı Cad. No:5/2 Kemalpaşa / İZMİR

EKİM GÜNDEMİ

EKİM 2020

Yıl : 37
Sayı : 437

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Engin TATLIBAL

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr
KEP Adresi: ebso@hs01.kep.tr

Reklam Rezervasyon

Engin TATLIBAL
(0232) 455 29 68

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın
Baskı Tarihi: 27 Ekim 2020

- 4 Yeniden 29 Ekim Ruhu
- 6 "Gümrük Birliği Anlaşması'nın bir an önce güncellenmesi gerekiyor"
- 8 "İzmir'de daha çok Japon yatırımcı görmek istiyoruz"
- 9 "Belarus ile ticaretin artması için işbirliğine hazırız"
- 10 Gıda sektörünün konuları masaya yatırıldı
- 12 İzmir'den Azerbaycan'a destek
- 14 EBSO'dan Bakan Pakdemirli'ye "tarım dosyası"
- 16 EBSO Meclisi'nden sağlık çalışanlarına teşekkür
- 18 "Sanayi üretiminin desteklenecek olması sevindirici"
- 19 "Sanayici matrah artırımını bekliyor"
- 20 OSB ve Serbest Bölgeler Platformu toplantısı, Yorgancılar'ın moderatörlüğünde gerçekleştirildi
- 28 Yılmaz'dan Meclis temennileri
- 30 Gökçüoğlu: "Ekonominin reel kurallarına uymamız gerekiyor"
- 34 "Tüm uyuşmazlıkları altı ay içinde nihai çözüme kavuşturuyoruz"
- 36 Sanayicinin gündemi pandemi sürecinde yaşananlar
- 50 Vakalardaki artış, küresel ekonominin toparlanmasını aksatıyor
- 58 Sanayi üretimi Ağustos'ta aylık 3,4; yıllık yüzde 10,4 arttı
- 62 İşsizlik Temmuz döneminde yüzde 13,4
- 71 Temel ekonomik göstergeler

Kapak

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Bize bırakılan mirası evlatlarımıza misliyle devretmek için çalışmaya, dijital çağda gençlerimizi üretime ortak etmeye, çocuklarımızı dijital dönüşümün güçlü bir unsuru yapmaya mecburuz" dedi.

37
YIL
years

YILDIZ
YANGIN

7/24
TEKNİK
SERVİS

- Mühendislik
- Projelendirme
- Taahhüt
- Montaj

- Yangın söndürme cihazları
- Yangın dolapları
- Yangın kapıları
- Yangın pompaları

- FM 200 söndürme sistemleri
- Co2 söndürme sistemleri
- Köpüklü söndürme sistemleri
- Sprinkler söndürme sistemleri

- Davlumbaz söndürme sistemleri
- Yangın algılama ve ihbar sistemleri
- Yangın ekipmanları
- Yangın izolasyonu

İZMİR MERKEZ - 1201/2 Sk.No:4 Z-12 Temsil Plaza
İş Merkezi Yenisehir / Konak / İZMİR
0 232 457 32 41 - 458 32 41 0 232 457 48 82

MANİSA MERKEZ : Muradiye Mh. Eski Menemen Cd.
No:13 Yunusemre / MANİSA
0 236 214 02 36 0 236 214 05 34

yildizyangin@yildizyangin.com.tr • www.yildizyangin.com.tr

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

[@EYorgancilar](https://twitter.com/EYorgancilar)

YENİDEN 29 EKİM RUHU

Hasta adam için umut kalmamıştı. Yoksulluk, umutsuzluk, imkansızlık, tükenmişlik halkın içine düştüğü durumdu. Dönemin büyük devletleri, paylaşımın peşindeydi ama göremedikleri bir şey vardı. İngiltere Başbakanı David Lloyd George'un da dediği gibi; "Şu talihsizliğimize bakın ki, 20. yüzyılın dahisi Türklere nasip oldu ve kader onu bizim karşımıza çıkardı."

Evet, Amerikalı tarihçi ve psikiyatrist Prof. Arnold Ludwig yıllar sonra; "Sıfırdan ülke yaratmak, toprakları genişletmek, iktidarda kalınan süre, askeri başarı, sosyal mühendislik, ekonomik başarı, devlet adamlığı, ideoloji ortaya koyma, ahlakten örnek olma, siyasi miras ve ülkenin nüfusu" ölçütlerinden oluşturarak dünya liderlerini puanladığı bir sistemde Cumhuriyeti'mizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü, 1941 lider içinde "20'nci yüzyılın en büyük lideri" olarak nitelendirmesini dayanakları ile sunar.

Yüzyılın lideri ile 4 yıllık zorlu ve meşakkatli bir mücadelenin sonunda kazanılan zafer, salt bir zaferin çok ötesindeydi. Hasta adama rağmen, sıfırdan bir ülke yaratan, ona can veren, ruh katan, şanlı bayrağı dalgalandıran, bereketli toprakları vatan, zengin kültürü ile bu milleti millet yapan bir zafer.

29 Ekim 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti; kararlılığın, vatanseverliğin, fedakarlığın, aklın, birlikteliğin, inancın, bağımsızlığın simgesidir. Cumhuriyet, boyunduruk altına girmektense, ölmeyi tercih eden bir milletin yansımasıdır. Cumhuriyet, bu millet için "Ya İstiklal Ya Ölüm"dür. Üstelik, kadın, çocuk, erkek, yaşlı, fakir, zengin demeden... Lazıyla, Çerkeziyle, Kürdüyle el ele, omuz omuza... Tüm ezilen milletlere, coğrafyalara örnek olan bir mücadele.

Büyük bir gururla, heyecanla beklediğimiz 100. yıla doğru yaklaşırken, o gün Meclisin sahneden çekilmesini bekleyen dış güçler, bugün de aynı heves içerisinde türlü oyunların peşinde olabilir. Ancak, bu milletin DNA'sındaki birliktelik ve inancı yok saymakta, aklın ve

bilimin ışığında güçlü temellerle kurulan, laik, çağdaş, sanayileşmiş bir ülkenin toplumunu küçümsemektedirler.

Bize düşen, tarihin tozlu sayfalarından ibaret olmadığını hatırlamak, 29 Ekim ruhu ile her alanda daha güçlü, daha çağdaş, daha müreffeh bir Türkiye için birlikte, hep birlikte mücadele etmektir. Dün yırtık çorapları, gömlekleri yamalayan Ayşe ninelerden, gözünü kırpmadan savaşan Kara Fatma'lara, yırtık çarıkları ile cepheden cepheye koşan Mehmetçik'ten, Seyit onbaşılara, Hasan Tahsin'lere kadar bu topraklarda en ufak hakkı olan her bir yiğit, cesur vatan evladına borcumuz büyüktür.

29 Ekim 1923 günü Meclis'te konuşan Ulu Önder: "Milletimiz kendisinde var olan vasıfları ve değeri, hükümetin yeni adıyla, medeniyet dünyasına çok daha kolaylıkla gösterebilecektir. Türkiye Cumhuriyeti, dünya devletleri arasında tuttuğu yere lâyık olduğunu eserleriyle ispat edecektir." İşte bugün de, çağın gerektirdiği eserlerle, daha büyük hedefler için daha sağlam adımlar atmaya ihtiyacımız var. Hatırlayalım, hatırlatalım: Atalarımız, dün birlikte başardı. Bizler de, bugün birlikte başaracağız.

İçinde olduğumuz Covid-19 sürecini de elbet atlatacağız. Elbet yara alacağız. Ancak, yarınlara umutla bakmaya, Türk ürünlerini boykot edenlere cevabı yine ürettiklerimizle vermeye, bize bırakılan mirası evlatlarımıza misliyle devretmek için çalışmaya, dijital çağda gençlerimizi üretime ortak etmeye, çocuklarımızı dijital dönüşümün güçlü bir unsuru yapmaya mecburuz. Unutmayalım ki, "Uyum Sağlayamayan Kaybedecek."

Bu düşüncelerle, Cumhuriyetimizin 97. yılını coşkuyla kutluyor, başta ebedi liderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, geçmişten bugüne tüm aziz şehitlerimizi rahmet ve şükranla anıyorum. Ruhları şad, mekanları cennet olsun. Kahraman gazilerimizin önünde saygı ile eğiliyorum.

GÜZEL HAYAT OH NE RAHAT!

Mahall Bomonti İzmir'de kampanya başlıyor!
Tarih ve sanatla iç içe, sosyal alanlar ve yeşil doğanın
keyfini çıkaracağınız konut ve ofislerde bambaşka bir hayat sizi bekliyor.

60
AY VADE

%0
FAİZ

TÜRKERLER

MAHALL
BOMONTIİZMİR

Yorgancılar, AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut ile bir araya geldi

“Gümrük Birliği Anlaşması'nın bir an önce güncellenmesi gerekiyor”

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Dünya, AB, Türkiye ve küresel ekonomideki gelişmeler 24 yıl önceki koşullardan çok farklı durumda. Aynı şartlarla anlaşmaya devam edilmesi mümkün değil. Gümrük Birliği Anlaşması'nın güncellenmesi gerekiyor” dedi.

AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı ziyaret etti. Ziyarete Delegasyon Ekonomi Danışmanı Bartosz Przywara ile EBSO Yönetim Kurulu Üyesi İdil Yiğitbaşı da hazır bulundu.

“Türkiye, AB turizm paketine dahil edilmeli”

Görevine yeni atanan konuk büyükelçiyi tebrik ederek başarı dileklerini ileten Başkan Yorgancılar, Türkiye ile Birlik arasındaki ilişkilerin bir süredir istenen seviyede olmakla birlikte Almanya'nın dönem başkanlığından umutlu olduğunu söyledi. Yorgancılar, “AB ve ABD'de yükselen aşırı sağ eğilim, son yıllarda Türklere ve Müslümanlara karşı rahatsızlık verici bir boyuta ulaşmış görünüyor. Pandemi dönemi öncesinden itibaren fuarlarda bile bu havayı sezebilmek mümkün oluyordu. Bu algıyı kırmak iki tarafın da menfaatinde. Bu bağlamda Türkiye'nin de AB'nin turizm paketine dahil edilmesi gerektiği inancındayız” dedi.

“Bitmeyen kitap”

Avrupa Birliği'nin Vietnam ve Japonya ile geniş kapsamlı serbest ticaret anlaşmaları yaptığını hatırlatan Yorgancılar, “Türkiye, AB'nin en büyük beşinci ticaret ortağı. Yıllık bazda ihracatımızın yaklaşık yüzde 48'ini AB ülkelerine yapıyoruz. Ülkemize gelen turistler içinde AB'nin payı yüzde 52 seviyesinde. Uluslararası doğrudan yatırımlarda AB'nin payı yüzde 58 civarında. Ayrıca Türkiye'de yaklaşık 16 bin firma da AB sermayesiyle yönetiliyor. Durum böyleyken Vietnam ve Japonya ile yapılan serbest ticaret anlaşmalarının karşısında Türkiye olarak bizim de masada olmamız gerektiğini düşünüyoruz” diye konuştu.

Yorgancılar, “AB ile Türkiye arasındaki ilişkileri güçlendiren Gümrük Birliği'nde geline süreç güncellemeyi zorunlu kılmakta. AB'nin; Kanada, Japonya ve son olarak Vietnam ile olan serbest ticaret anlaşması, 2015'te başlatılan güncelleme çalışmalarında sona gelmesini gerektiriyor. Dünya, AB, Türkiye ve küresel ekonomideki gelişmeler 24 yıl önceki koşullardan çok farklı durumda. Aynı şartlarla

anlaşmaya devam edilmesi mümkün değil. Ülkemizin vize konusunda yükümlülüklerini yerine getirmesine rağmen konunun bitmemiş olması hayal kırıklığıdır” dedi.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik sürecini de bir türlü bitmeyen bir kitaba benzeten Başkan Yorgancılar, “1996 yılından beri aynı kitabı okuyoruz. Ama bu uzun ve bir türlü bitmeyen bir kitap halini aldı. AB'nin son dönemde aday ülkeler arasında Batı Balkanlar ve Türkiye şeklinde bir ayrıma gitmesini anlamak mümkün değil” ifadesini kullandı.

Çözüm için uygun ortam

Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut ise taraflar arasında var olan konuların çözümünün bir hamlede gerçekleşemeyeceğini belirterek “Bu konuları masaya yatırabilmek için herkesin istekli olması lazım. Tartışma ortamı ve atmosferinin yaratılması gerekiyor. Ben de görevim süresinde bu ortamı yaratmak için çaba sarf edeceğim. Konular bir hamlede çözülmeyebilir, ama önemli olan müzakerenin varlığı” dedi.

İklimlendirme sistemlerinde
profesyonel çözümler için **Çiğli A.O.S.B.'de**

DAIKIN **VRV** altherma

Şirket Merkezi

+90 232 458 12 22

A.O.S.B. 10002 Sok. No:24 Çiğli / İZMİR

Showroom

+90 232 458 12 27

Gazi Mah. Önder Cad. No:9/D Gaziemir/İZMİR

www.egemak.biz | info@egemak.biz

Başkan Yorgancılar,
Japon Başkonsolos
Nishimaki ile
bir araya geldi

**“İzmir’de
daha çok
Japon yatırımcı
görmek istiyoruz”**

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Yabancı yatırımcılar İzmir’de çok mutlular. Daha çok Japon yatırımcıyı bu bağlamda İzmir’de görmeyi beklediğimizi ifade etmek isterim” dedi.

Japonya’nın İstanbul Başkonsolosu Hisao Nishimaki, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar’ı ziyaret etti. Ziyarete Japonya’nın İstanbul misyonu Ekonomi Bölümü Muavin Konsolosu Hiroyuki Saito da hazır bulundu.

“Yabancı yatırımcı İzmir’de mutlu”

Görüşmede İzmir’in beş limana sahip olmasının ihracatçılar için büyük avantaj olduğunu dile getiren Yorgancılar, “İzmir’den İstanbul’a artık karayoluyla 3 ila 4 saatte ulaşılabilir. İzmir’in sahip olduğu tüm avantajlarına rağmen hayat İstanbul’a oranla yüzde 20 ila 25 daha ucuz. Yabancı yatırımcılar İzmir’de çok mutlular. Daha çok Japon yatırımcıyı bu bağlamda

İzmir’de görmeyi beklediğimizi ifade etmek isterim” dedi.

“İhracatımız artıyor”

Pandemi sürecinde Türkiye ekonomisinin görece olumlu bir performans ortaya koyduğunu ifade eden Yorgancılar, “Tekstil ve otomotiv gibi sektörlerde 2-3 ay kayıptan ötürü düşüş yaşandı; ancak Ticaret Bakanlığı’nın geçtiğimiz hafta açıkladığı verilere göre geçen seneye oranla Türkiye’nin ihracatı yüzde 10 oranında arttı. Yılı 180 ila 185 milyar dolar ihracat ile kapatmayı bekliyoruz” diye konuştu.

Turizmde teşvikler

Pandemi sürecinde bazı ülkelerin başka destinasyonlarla beraber Türkiye’ye de turist göndermeme kararı aldığını belirten Yorgancılar, “Benzer şekilde Japonya da kısa süre öncesinde Türk vatandaşlarına vize mecburiyeti getirdi. Önümüzdeki süreçte daha fazla Japon turisti Türkiye’de ve özellikle de Ege Bölgesi’nde ağırlamak isteriz. Turizmde vergilerin altı

ay ertelenmiş olmasının yanı sıra, sektöre yönelik başka teşviklerin üzerinde çalışmalar devam ediyor” ifadesini kullandı.

“İzmir’deki Japon firmalar başarılı”

Japonya’nın İstanbul Başkonsolosu Hisao Nishimaki de Ege Bölgesi’nde faaliyet gösteren Japon sermayeli pek çok firmanın Covid-19 sürecinden etkilenmeden faaliyetlerini başarı ile sürdürdüklerini söyledi. Nishimaki, “İfade ettiğiniz üzere turizm, pandemi sürecinden en olumsuz yönde etkilenen sektörlerin başında geldi. İstanbul’da hala bazı oteller kapalı durumda. Yaptığım firma ziyaretlerinde İzmir’deki Japon firmalarının üretim ve ihracat oranlarını artırdıklarına ve süreci başarılı yönettiklerine şahit oldum. Japon firmaların İzmir’de mutlu olduklarını görmekten memnuniyet duyuyorum” diye konuştu.

Başkan Yorgancılar, görüşmenin sonunda ziyaretin anısına Başkonsolos Nishimaki’ye plaket sundu.

Belarus Büyükelçisi Rybak, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ı ziyaret etti

“Belarus ile ticaretin artması için işbirliğine hazırız”

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “2020'nin ilk sekiz ayında Türkiye ile Belarus arasında 426 milyon dolarlık bir ticaret söz konusu oldu. İki ülke arasındaki ticaret hacmini yükseltmek için EBSO olarak her türlü işbirliğine açığız” dedi.

Belarus'un Ankara Büyükelçisi Victor Rybak, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı ziyaret etti. Ziyarette Belarus Büyükelçiliği İkinci Katibi Marta Demidova da hazır bulundu.

“Üretim devam etmek zorunda”

Ülkesindeki şirketler ve faaliyet alanları hakkında ayrıntılı bir sunum yapan konuk büyükelçiye teşekkür eden EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, “Tam bir iş adamı gibi konuşan bir Büyükelçi'yle tanışmaktan ayrı bir memnuniyet duyuyorum. Pandeminin biz iş insanları için bir engel teşkil etmemesi gerekiyor. Yaşadığımız süreç, sağlık ve gıda sanayilerinin en önemli sektörler olduğunu bir kez daha görmemizi sağladı. Üretimin devamlılığı önemli. Covid-19 aşısı bulunsa dahi yeni salgınların olmayacağını garantisi yok. Dolayısıyla her koşulda üretim yapabilecek durumda olmalıyız” dedi.

Karşılıklı işbirliği mesajı

2019'da Türkiye ile Belarus arasında 690 milyon dolarlık ticaret hacmi gerçekleştiğini hatırlatan Yorgancılar, “2020'nin ilk sekiz

ayında 426 milyon dolarlık bir ticaret söz konusu oldu. İki ülke arasındaki bu ticaret hacmini yükseltmek için EBSO olarak her türlü işbirliğine açık olduğumuzu belirtmek isterim. Sunduğunuz işbirliği imkanlarından ve Belarus'ta şirket kurmakla ilgili süreçten üyelerimizi haberdar edeceğiz. Ülkeler arasındaki ilişkilerin temel olarak siyasi, ekonomik ve askeri boyutları var; bu üç boyutta da ilişkilerin iyileştirilmesi önemli. Bununla birlikte ekonomik ilişkileri iyi olan ülkeler, siyasi ve askeri anlamda da uzun vadede iyi ilişkiler içinde mutlaka oluyorlar” diye konuştu.

Hedef, 1,5 milyar dolar ticaret hacmi

Yorgancılar'a teşekkür eden Büyükelçi Rybak ise Kasım 2016'da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Minsk'e bir ziyaret gerçekleştirdiğini belirterek “Bu ziyaret, iki ülke arasındaki en üst düzey temas oldu ve ziyarette iki ülke arasında dokuz

belge imzalandı. Devamında Belarus Cumhurbaşkanı Lukaşenko da 23 yıl aradan sonra Cumhurbaşkanı düzeyinde Türkiye'ye ilk ziyareti gerçekleştirdi ve bu ziyaret kapsamında da ikili ilişkilerimizin çeşitli alanlarında toplam altı belge imzalandı. Türk iş insanları için Belarus'a gitmek kolay. Türk vatandaşlarına vize uygulamıyoruz ve bugün pandemi sürecinde bile İstanbul'dan Minsk'e uçuşlar var. Kurallara riayet ettikten sonra iş insanlarımızın seyahat etmelerine mani bir durum yok. Geçtiğimiz sene iki ülke, karşılıklı ticaret hacmini 1,5 milyar dolara yükseltme hedefini koydu. Belarus ayrıca Rusya pazarı için bir köprü teşkil ediyor. Bugün ülkemizde 140 kadar Türk şirketi var. Küçük ama güçlü adımlarla büyük işlerin yapabileceğine inanıyorum” ifadesini kullandı.

Başkan Yorgancılar, görüşmenin sonunda ziyaretin anısına Büyükelçi Rybak'a plaket sundu.

Gıda sektörünün konuları masaya yatırıldı

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen ve Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Sektörel Değerlendirme Toplantıları kapsamında EBSO Meclisi'nin gıda sektöründe faaliyet gösteren üyeleriyle bir araya geldi. Toplantıda gıda sektörünün konuları ve çözüm önerileri değerlendirildi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, EBSO Sektörel Değerlendirme Toplantısında yaptığı konuşmada Yeni Ekonomi Programı kapsamında sanayi üretiminin destekleneceğinin vurgulandığını belirterek "Bu durum sanayiciler açısından oldukça olumlu bir gelişme. Yıllardır dile getirdiğimiz, Türkiye ancak yatırım ve üretim ile büyüyebilir söylemiyle paralel bir yaklaşımın olduğunu görmek sevindirici" dedi.

EBSO'nun girişimleri

EBSO Sektörel Değerlendirme Toplantıları kapsamında EBSO Meclisi'nin gıda sektöründe faaliyet gösteren üyeleri bir araya geldi. Toplantıya EBSO Meclis Başkanı Salih Esen ve Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar katıldı.

Konuşmasında gıda, tarım ve tarıma dayalı sanayi kollarında Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın yaptığı ve takip ettiği girişimler hakkında bilgi veren Başkan Yorgancılar, "Tarımsal desteklemelerin artırılması, veteriner kontrolü yapılmış 05.02.10 Gtip numaralı hayvansal kılların ithalatına veya gümrüklerde bekleyen ve karantina süresini aşmış ürünlerin gümrük işlemlerinin yapılmasına izin verilmesi ve mevsimlik tarım işçilerinin tarım arazilerine ulaşım ve barınmaları ile çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusundaki girişimlerimiz sonuçlandı. Ayrıca tütün üreticilerinin korunması adına 5 Haziran tarihli Kanun Teklifindeki yasa dışı tedarikçilere ilişkin 14. maddenin çıkarılması, temel gıda ürünleri ve temizlik ürünleri başta olmak üzere olumsuz etkilenen sektörlerde KDV oranının üç ay boyunca yüzde 1'e düşürülmesi, temel gıdada ithalattan alınan verginin azaltılması, Torba Kanunda ilgili maddenin 'et ve süt ürünleri ile üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresi, borçlunun büyük ölçekli işletme olduğu hâllerde, malın teslim tarihinden itibaren otuz günü geçemez' şeklinde bir sonraki torba yasada tekrar değerlendirmeye alınması ve yasalaşması konularında yaptığımız girişimleri de takip ediyoruz" dedi.

Yeni Ekonomi Programı

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan Yeni Ekonomi Programı hakkında da değerlendirmelerde bulunan Yorgancılar, "Sayın Bakanımız sanayi üretiminin destekleneceğini belirterek ihracata dayalı büyüme vurgu yaptı. Bu durumu sanayiciler açısından oldukça olumlu bir gelişme olarak değerlendirebiliriz. Yıllardır dile getirdiğimiz, Türkiye ancak yatırım ve üretim ile büyüebilir söylemiyle paralel bir yaklaşımın olduğunu görmek sevindirici" diye konuştu. Yeni Ekonomi Prog-

ramı'nda 2020'de ortalama dolar kurunun 6,91 olarak hedeflendiğini hatırlatan Yorgancılar, bu hedef çerçevesinde yılsonu dolar kuru beklentisinin 7,60 ila 7,65 civarında olmasının öngörüldüğünü vurguladı.

"Gıdanın önemi bir kez daha görüldü"

Toplantının açılış konuşmasını yapan EBSO Meclis Başkanı Salih Esen ise bütün dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını nedeniyle iş ve sosyal hayatın uzun süredir kısıtlı bir biçimde devam ettiğini söyledi. Esen, "EBSO teknolojinin olanakları ile pandemi sürecinde üyelerinin konularını en hızlı şekilde takip ederek çözüme ulaştırdı. Bu toplantımızda da gıda sektöründe faaliyet gösteren Meclis üyelerimiz ile birlikteyiz. Pandemi, gıdanın tüm ülkeler için ne kadar önemli ve stratejik bir sektör olduğunu bir kez daha gösterdi. Bundan sonraki süreçte de ne gibi adımların atılması gerektiği üzerinde durularak üyelerimizin öne çıkan konuları tespit edilecek ve çözüm adına gerekenler yapılmaya devam edecek. Katılımınız için hepimize çok teşekkür ediyorum" diye konuştu.

"Pandeminin gıda sektörünün önemini bir kez daha ortaya koyduğunu belirten Meclis Başkanı Esen, EBSO'nun sürecin başından beri üyelerinin konularıyla ilgili gerekli girişimleri yaparak çözümün takipçisi olduğunu söyledi."

İzmir'den Azerbaycan'a destek

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ve İzmir iş dünyası temsilcileri, İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger ve Azerbaycan Sahibkarlar (İşadamları) Konfederasyonu Türkiye Temsilcisi Dr. Asif Kurban ile bir araya gelerek Dağlık Karabağ bölgesinde yaşanan saldırılar nedeniyle Azerbaycan'ın yanında olduklarını bildirdi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Azerbaycan Sahibkarlar (İşadamları) Konfederasyonu Türkiye Temsilcisi Dr. Asif Kurban'ın İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger ve İzmir iş dünyası temsilcileri ile bir araya geldiği toplantıya katıldı. İzmir Valiliği'ndeki görüşme sonrasında ortak bir açıklama ile dost ve kardeş Azerbaycan'a destek mesajı verildi.

Hazırlanan ortak metinde şu ifadeler yer verildi:

"30 yıla yakın bir süredir Azerbaycan topraklarını işgal eden Ermenistan Devleti uluslararası hukuku tanımayan tutumu ile bölgede barışı tehdit etmeyi sürdürüyor.

Azerbaycan'a yönelik 27 Eylül günü yeniden başlayan ve Bölgeimizdeki barış çabalarını yok sayan Ermenistan saldırılarını üzüntüyle öğrendik ve Bölgeyi yakından takip

ediyoruz.

Ermenistan Devleti, Uluslararası Hukuk, Uluslararası İnsan Hakları Kuralları ve özellikle 1949 yılında kabul edilen Cenevre Sözleşmesi'ni dikkate almamakta, Hukuku bozma-ya devam etmektedir.

Sivil kayıplara da yol açan bu saldırıları şiddetle kınıyoruz. Bu saldırılarla Ermenistan Devleti, bölgede barış ve istikrarın önündeki en büyük engel olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Azerbaycan Devleti, meşru müdafaa hakkını kullanarak, sivil halkın güvenliğini sağlamak ve toprak bütünlüğünü korumak için tüm cephe boyunca karşı saldırı başlatmıştır. Azerbaycan'ın, kendi halkını ve toprak bütünlüğünü korumak için meşru müdafaa hakkını destekliyor, bu süreçte Türk iş dünyasının Azerbaycan'a desteğinin tam olduğunu belirtmek isteriz.

Ermenistan'ın bu saldırılarını durdurmasını ve işgal ettiği Azerbaycan topraklarından bir an önce çekilmesini talep ediyoruz.

Bu vesileyle, şehit düşen Azerbaycanlı kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifa ve Can Azerbaycan'a başsağlığı dileriz.

Hepimiz, her zaman Can Azerbaycan'ın yanındayız."

Bildiriye EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ile birlikte İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı İşınsu Kestelli, MÜSİAD Başkanı Bilal Saygılı, İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Zekeriya Mutlu ve Azerbaycan Sahibkarlar Konfederasyonu (ASK) adına Dr. Asif Kurban imza attı.

BUSINESS AT ITS BEST

Kuzey Ren-Vestfalya'da Yeni Yatırım Fırsatları Avrupa'daki Ticaret ve Yatırım Merkeziniz

Bir bölgeyi güçlü bir ticaret ve yatırım merkezi yapan en önemli şey; ekonomik güç, altyapı ve kültürel yaşam gibi faktörlerin mükemmel etkileşimidir. Bu bakımdan Kuzey Ren-Vestfalya birçok açıdan eşsizdir. Almanya'nın bu en kalabalık nüfusa sahip olan eyaletinin size sunduğu sayısız imkân ve koşullardan faydalanın. Hangi sektör veya proje için olursa olsun, yeni fırsatlar için ideal yatırım ortamını burada bulacaksınız. Yaklaşık 20.000 yabancı şirket tercihinin metropol bölge Kuzey Ren-Vestfalya lehine kullandı. Bizimle iletişime geçin ve sizi de memnuniyetle bilgilendirelim. Bir One-Stop-Acentesi olarak yatırım projelerinizde size destek veriyoruz: www.nrwinvest.com

EBSO'dan Bakan Pakdemirli'ye "tarım dosyası"

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, "Tarım ve Ormanın Geleceği Zirvesi" başlıklı toplantıya katılan Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'ye üyelerimizin konuları ve EBSO'nun önerilerinin yer aldığı dosya sundu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, Tarım ve Orman Bakanlığı himayesinde gerçekleştirilen Tarım ve Ormanın Geleceği Zirvesi'ne katıldı. Türkiye'de tarımının ve tarıma dayalı sanayinin gelecek 10 yıldaki hedeflerinin ele alındığı toplantıda EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'ye üyelerimizin konuları ve EBSO'nun önerilerinin yer aldığı

dosyayı sundu.

"Mevcut altyapımız büyümenin kaynağı"

Bakana sundukları dosyada bölgemizin tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi konularına ilişkin öneri ve değerlendirmelerini ilettiklerini belirten Dönmez, "İzmir, Türkiye'nin hedeflerine ulaşmasında en önemli altyapı, coğrafya ve insan kaynağına sahip bir bölge. Tarım, sanayi, ticaret ve net ihracatçı konumumuzdan kaynaklanan bu ekonomik altyapının sanayi kültürü ve lojistik

avantajların etkin kullanılarak doğru adımlarla kazanca ve büyümeye dönüştürülmesi gerekiyor. Bu bağlamda Ege Bölgesi Sanayi Odası üyesi sanayicilerimizin konularını, ayrıca Odamızın önerilerini Sayın Bakanımıza dosya halinde sunduk" dedi.

"Hileli üretim yapanlar meslekten men edilecek"

Zirvede konuşan Tarım Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli ise gıda arzı, tarımsal hasıla ve büyüme, tarım ve gıda ürünleri ihracatı, tarımın sürdürülebilirliği, çiftçi

destekleri, dijital tarım ve Türkiye'nin orman varlığı gibi birçok konu hakkında bilgi verdi.

Salgınla birlikte tüm dünyada rafların boşaldığını belirten Pakdemirli, "Ülkemizde gıda arzıyla ilgili bir problem yok. Aslında tükettiğimizden fazlasını üretiyoruz. Ülke olarak iyi bir hazırlık dönemi geçirdik. Yurt dışındaki market manzaralarının hiç birini Türkiye'de görmedik. Her şeyin durabilir, ancak gıda üretimi duramaz. Birçok sektörün küçüldüğü ikinci çeyrekte tarım sektörü büyüdü. Hem destek hem de müdahil alımlar yapıldı. Bu yıl da küçüklere daha fazla degecek şekilde, 2 bin liranın

altında destek almayacak kimse kalmayacak şekilde bir düzenleme yaptık. Sözleşmeli üretim büyük önem taşıyor. Bununla ilgili de bir yasa tasarısı Mecliste görüşülüyor.

Dijital Tarım Pazarı'nda kısa sürede 120 milyon lira ciroya ulaştık. Türkiye'de en az yüzde 5-10'luk ticaretin burada olması gerektiğini düşünüyoruz. Burası hızlı bir şekilde büyüyecek. İnsan sağlığına zararlı ve hileli üretim yapan firmalara ilişkin denetimler daha da sıklaşacak ve hile yapanlar yeni çıkacak yasa ile meslekten men edilecek" diye konuştu.

Zirvede yapılan konuşmaların ardından etkinlik kapsamında düzenlenen Tarımı Geleceğe Taşıyanlar ve Kadın Çiftçiler Özel Ödülleri'nde başarı kazanan 13 kişi ve kuruluşa ödül verildi.

Bankacılık sektörünün kredi hacmi arttı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan (BDDK) yapılan açıklamaya göre sektörün kredi hacmi 16 Ekim ile biten haftada 1 milyar 36 milyar lira artış gösterdi. Söz konusu dönemde toplam kredi hacmi 3 trilyon 574 milyar 12 milyon liradan 3 trilyon 575 milyar 48 milyon liraya yükseldi.

Bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalararası dahil), söz konusu tarih itibarıyla 8 milyar 156 milyar lira arttı. Yüzde 0,2 yükselen bankacılık sektörü toplam mevduatı, 3 trilyon 497 milyar 219 milyon lira oldu.

Tüketici kredileri azaldı

Verilere göre, tüketici kredileri tutarı, 16 Ekim ile biten haftada

863 milyon lira düşerek 665 milyar 65 milyon liraya indi. Söz konusu kredilerin 277 milyar 829 milyon lirası konut, 10 milyar 804 milyon lirası taşıt ve 376 milyar 432 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu.

Söz konusu dönemde taksitli ticari kredilerin tutarı 252 milyon

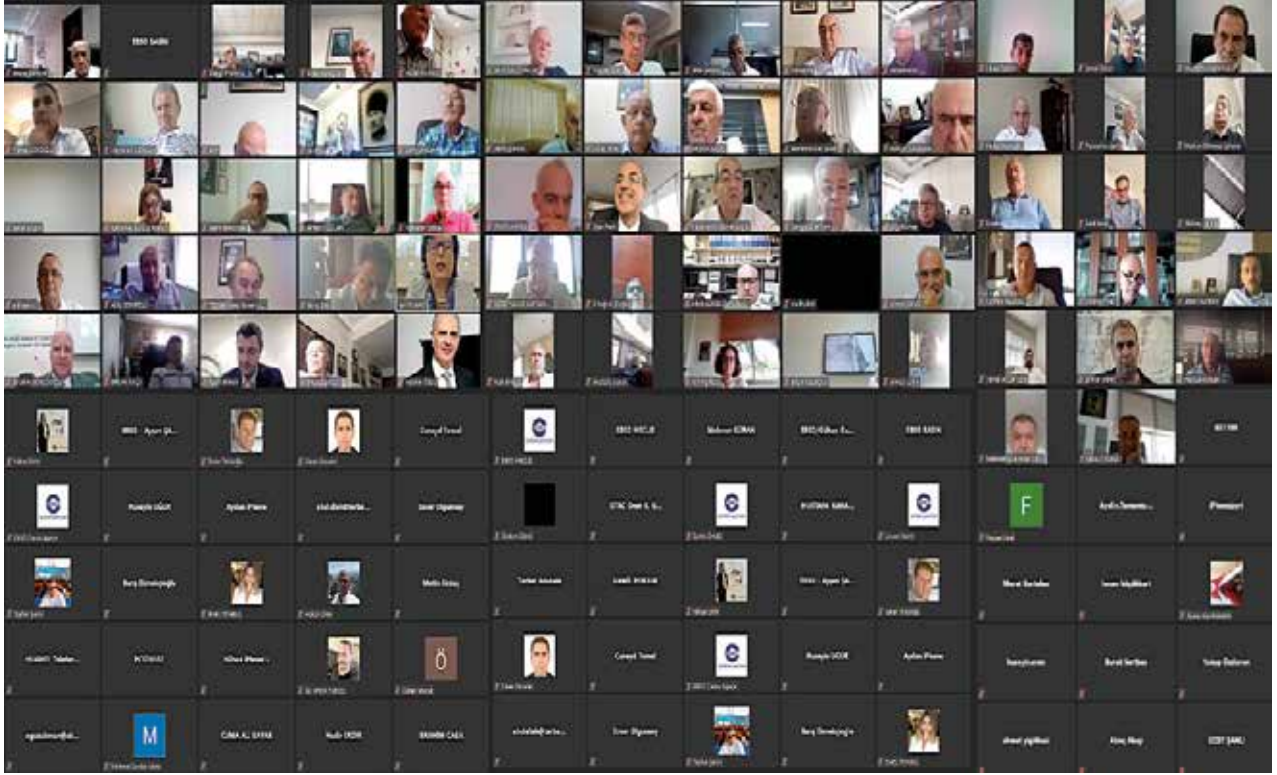
lira azalarak 586 milyar 655 milyon lira oldu. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları da yüzde 0,8 düşerek 132 milyar 427 milyon liraya indi.

Bireysel kredi kartı alacaklarının 60 milyar 979 milyon lirası taksitli, 71 milyar 447 milyon lirası taksitsiz oldu.

Yasal öz kaynaklar arttı

BDDK haftalık verilerine göre, bankacılık sektöründe takipteki alacaklar, 16 Ekim itibarıyla bir önceki haftaya göre 305 milyon lira artarak 151 milyar 585 milyon lira oldu. Söz konusu takipteki alacakların 112 milyar 183 milyon lirasına özel karşılık ayrıldı.

Aynı dönemde bankacılık sisteminin yasal öz kaynakları 1 milyar 334 milyon lira artarak 738 milyar 760 milyon lira oldu.

EBSO Meclisi'nden sağlık çalışanlarına teşekkür “Kurallara uyararak onlara destek olalım”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Meclis üyelerinin toplumsal konulardaki refleks ve duyarlılığını bir kez daha ortaya koyduğunu belirterek “Bir nefes için verilen bu unutulmaz mücadele önünde saygıyla eğiliyor, doktorlarımıza, hemşirelerimize ve her kademedeki sağlık çalışanlarımıza canı gönülden teşekkür ediyoruz. İyi ki varsınız” dedi.

EBSO Meclisi, pandemi süreciyle birlikte her biri birer kahramana dönüşen sağlık çalışanlarına teşekkür ederek, destek çağrısında bulundu. Açıklamada “Bugünün gerçek kahramanları sağlık çalışanlarımıza, Koronavirüs salgını karşısında gösterdikleri her türlü övgüye layık olağanüstü gayretleri nedeniyle teşekkür ediyor, minnettarlığımızı yineliyoruz. Toplum olarak

onlara vereceğimiz en önemli desteğin; Sağlık Bakanlığımızın ve doktorlarımızın ısrarlı çağrılarına kulak vermek, kurallara uymak ve sağlık çalışanlarımızın omuzlarındaki yükün ağırlığının bilinciyle, daha ‘farkında’ ve anlayışlı davranmak olduğunu unutmamalıyız” denildi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da, “Sağlık çalışanlarının bugüne kadar

her zaman büyük fedakarlık içinde yaptıkları görevleri, pandemi süreciyle birlikte çok farklı bir boyut kazandı. Bizler, pandemi süreciyle birlikte sağlık çalışanlarımızın, başta sağlık sistemimizi olmak üzere, dolaylı olarak ekonomimizi ve ülkemizin diğer katmanlarını da ayakta tutmaya çalışan birer nefer haline geldiğini görüyoruz. Bu bağlamda bu kadar önemli bir görevi

yürütmeye çalışan ve bu ağır yükü taşıırken kendi sağlıklarını ve de yaşamlarını feda etmekten kaçınmayan sağlık çalışanlarımız her türlü övgüyü hak etmektedir. Toplum sağlığı için her türlü fedakarlıkla verilen bu savaşta hayatını kaybeden hekimlerimize ve sağlık çalışanlarımıza da Allah'tan rahmet diliyoruz. Umuyoruz ki bir kayıp daha vermeyelim, bizler de vatandaşlar olarak, üzerimize düşeni eksiksiz yerine getirelim” dedi.

Başkan Yorgancılar “Bu kadar ağır bir sorumluluk ve mücadele içinde, bizlerin, annemizin, babamızın eşimizin, çocuğumuzun,

tüm sevdiğimizimizin tedavisi ve hayatta kalması için canla başla vazifelerini yerine getirmeye çalışan sağlık çalışanlarına yönelik saldırıları da üzüntüyle karşılıyor ve kınıyoruz” diye konuştu.

Salgın süresince başta hekimler ve tüm sağlık çalışanlarının fiziksel, psikolojik ve mesleki olarak çok zorlu bir süreç yaşadıklarını hatırlatan Yorgancılar “Aylarca evlerinden uzakta, pansiyon, misafirhane ve otellerde, ailelerinden ve sevdiklerinden ayrı bir şekilde görev yapan sağlık çalışanlarımıza çok şey borçluyuz. Hekimler ve sağlık çalışanlarının en fazla hastalanan ve vefat

eden meslek grubu olduğu belirtiliyor. Sağlık çalışanlarımızın beklentilerinin karşılanması, güvenlikleri için her türlü tedbirin alınarak mağduriyetlerin giderilmesini diliyoruz” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis üyelerinin, toplumsal konulardaki refleks ve duyarlılığını bir kez daha ortaya koyduğunu vurgulayan Yorgancılar şöyle konuştu: “Bizler, bir nefes için verilen bu unutulmaz mücadele önünde saygıyla eğiliyor, doktorlarımıza, hemşirelerimize ve her kademedeki sağlık çalışanlarımıza canı gönülden teşekkür ediyoruz. İyi ki varsınız.”

Canlı yayında ekonomi gündemini değerlendiren Yorgancılar: **“Sanayi üretiminin desteklenecek olması sevindirici”**

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Bloomberg HT canlı yayınına katılarak ekonomi gündemine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Yorgancılar, “Finans Merkezi” programına bağlanarak Yeni Ekonomik Program ve kurdaki hareketliliğin sanayiciye etkisine ilişkin görüşlerini paylaştı.

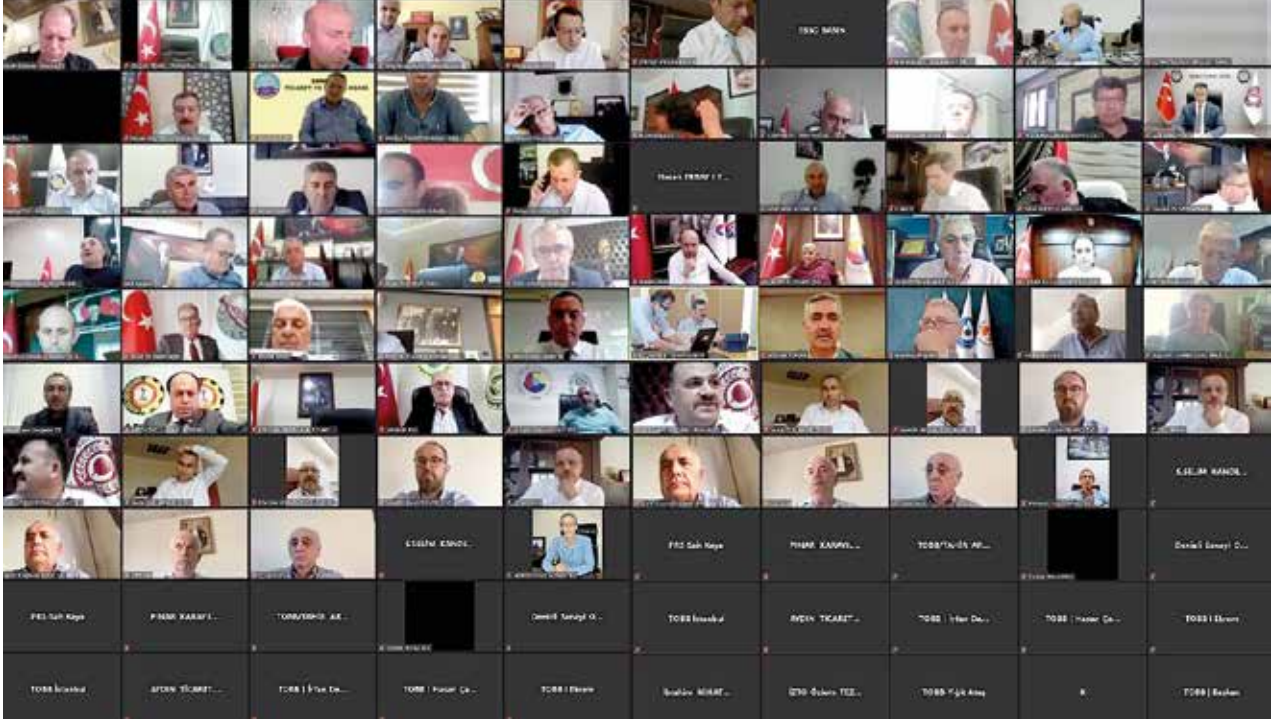
Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan Yeni Ekonomi Programı hakkında değerlendirmelerde bulunan Yorgancılar, program çerçevesinde 2020’de ortalama dolar kurunun 6,91 olarak hedeflendiğini belirterek, söz konusu öngörü çerçevesinde yılsonunda dolar kurunun 7,60 ila 7,65 civarında olmasının beklenebileceğini söyledi.

Başkan Yorgancılar, “Sayın Bakanımız sanayi üretiminin destekleneceğini belirterek ihracata dayalı büyümeye vurgu yaptı. Bu durumu sanayiciler açısından oldukça olumlu bir gelişme olarak değerlendirebiliriz. Yıllardır dile getirdiğimiz, Türkiye ancak yatırım ve üretim ile büyüyebilir söylemiyle paralel bir yaklaşımın olduğunu sevindirici” diye konuştu.

Başkan Yorgancılar, sanayicilerin konularını Bakan Varank’a aktardı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’ne (TOBB) bağlı 365 oda ve borsa başkanlarının hazır bulunduğu TOBB İstişare Toplantısı’nda bölge sanayicilerinin konularını Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank’a aktardı.

“Sanayici matrah artırımını bekliyor”

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu başkanlığında düzenlenen ve Ege Bölgesi oda ve borsa başkanlarının katıldığı TOBB Ege Bölge toplantısında güncel ekonomik verilere ilişkin değerlendirmelerde bulunarak üyelerimizin ve sanayicilerin konularını aktardı.

Takip edilen süreçler için Hisarcıkıoğlu'na teşekkür eden Başkan Yorgancılar, “Gündeme gelen medikal sektörünün durumu, YEKDEM, GEKAP ve Covid-19’un iş kazası statüsünde değerlendirilmemesi konuları, pandemi sürecinin başından beri sanayicilerimizi yakından ilgilendiren konulardır. Bu konularla ilgili çalışıldığını, sürecin devam ettiğini biliyorum ve çözüm beklediğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum. Vergi yapılandırmasından ayrı olarak

matrah artırımını beklediğimizi, üyelerimizden bu konuda talep geldiğini ve bunun önemli olduğunu vurgulamak istiyorum” dedi.

Yorgancılar, İzmir’de ve bölgede döviz borcunun az olmasının altında ihracata dayalı borçlanma yapısının yattığını belirterek “Bununla birlikte

Türkiye’de yapılan tüm ithalatlar ile özellikle elektrik ve doğalgaz gibi gider kalemleri döviz kuruna bağlı olarak ayarlanıyor. YEKDEM fiyatları da bunlardan bir tanesi. İşsizliği ancak yatırım ile önlem imkanımız var ve yatırım için de güven ortamı gerekiyor” diye konuştu.

Yorgancılar, İZKA Yönetim Kurulu toplantısına katıldı

İzmir Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu toplantısı, İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger başkanlığında gerçekleştirildi. Toplantıya EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar katıldı.

OSB ve Serbest Bölgeler Platformu toplantısı, Yorgancılar'ın moderatörlüğünde gerçekleştirildi

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, toplantıda İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'e sanayicilerin konularının çözümü için gösterdiği çaba nedeniyle teşekkür etti.

Sanayicilerin altyapı, ulaşım ve belediye hizmetleri anlamında talep ve önerilerinin masaya yatırılarak ortak akılla çözüm üretildiği Organize Sanayi Bölgeleri ve Serbest Bölgeler Platformu toplantısı İzmir Büyükşehir Belediyesi Çetin Emeç Salonu'nda düzenlendi. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın moderatörlüğünü üstlendiği toplantıya EBSO Meclis Başkanı Salih Esen ve organize sanayi bölgeleri ile serbest bölgelerin başkanları ve yöneticileri katıldı. Toplantıda İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'e teşekkürlerini sunan Yorgancılar, "Sayın başkanımızın göreve geldiği günden bu yana düzenlediğimiz Organize Sanayi Bölgeleri ve Serbest Bölgeler Platformu toplantıları, sanayicilerin

konularının aktif ve hızlı bir biçimde çözülmesini sağlıyor. Bu anlamda İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız Tunç Soyer'e teşekkürlerimi sunuyorum. Ne zaman bir talebimiz veya konumuz olsa; ya doğrudan kendisine ya da ilgili bürokratına ulaşıp aktarabiliyoruz. Kendisi sürecin takipçisi oluyor ve en kısa süre içerisinde çözüme ulaştırıyor. Oluşturulan birlikteliğin olumlu sonuçlarını görmek, sanayiciyi memnun ediyor" dedi.

Konuşmasında İzmir'in sanayi kenti kimliğinin çok önemli olduğunu

ve sanayicilerin konularının çözümünün öncelikleri olduğunu belirten İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer ise "Büyükşehir Belediyesi olarak tüm teknik ve bürokratik kadromuzla organize sanayi bölgelerimizin, serbest bölgelerimizin ve sanayicimizin yanındayız" dedi.

Toplantıya katılan organize sanayi bölgeleri ve serbest bölgelerin başkan ve yöneticileri de bölgelerin ihtiyacı olan itfaiye teşkilatlarının yapılandırılması, ulaşım hatları ve su tedariki konularına ilişkin mevcut konularını aktardı.

Toplantıya katılan organize sanayi bölgeleri ve serbest bölgelerin başkan ve yöneticileri de bölgelerin ihtiyacı olan itfaiye teşkilatlarının yapılandırılması, ulaşım hatları ve su tedariki konularına ilişkin mevcut konularını aktardı.

“Dijital dönüşüm için gençlerimizi iyi eğitmeliyiz”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin Sanayi 4.0'ı gerçekleştirebilmesi için gençleri iyi bir eğitimle sisteme entegre etmesi gerektiğini söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'de 15 ile 19 yaş grubunda yer alan gençlerin yüzde 29'unun işe de okula da gitmediğini söyledi. Bu tablonun eğitim sistemiyle ilgili yapmamız gereken çok işimiz olduğunu açıkça gösterdiğini vurgulayan Yorgancılar, “Dijital dönüşümü ve Sanayi 4.0'ı izlemek değil gerçekleştirmek istiyorsak bu gençleri iyi eğitim almış biçimde sisteme entegre etmemiz gerekiyor. Aksi halde dönüşümü gerçekleştirmek zor” dedi.

Üretimin devamlılığı

Başkan Yorgancılar, BThaber Şirketler Grubu ve EventUsta işbirliğiyle gerçekleşen “Geleceğin Üretim ve Otomasyonu” konulu Dijital Arena Etkinliği'ne katıldı. Burada yaptığı konuşmada Türkiye'nin ithalatının yüzde 90'ını ara malı ithalatının oluşturduğunu vurgulayan Yorgancılar, “Bu da gösteriyor ki dışarıdan aldığımız yüksek teknoloji ara malını kendi kaynaklarımızla üretme şansımız mevcut değil. Oysa ki, üretimin devamı önemlidir. Daha rekabetçi olma yarışında dünyadaki birçok ülkenin açıklanmış gelecek planları teknoloji temelli. Bu noktada marka konusu da öne çıkıyor. Zira ileri teknoloji üretmediğiniz takdirde global markalar ortaya çıkarmanız çok zor. Türkiye'de Ür-Ge ile Ar-Ge karıştırılıyor. Ticarileşmiş, faturaya dönmüş Ar-Ge mutlaka desteklenmeli” diye konuştu.

“İyi eğitim olmadan dijital dönüşüm zor”

Türkiye'nin 2023 sanayi stratejisine bakıldığında ülkemizin rekabet gücünü artıracak, ekonomik ve teknolojik bağımsızlığımızı artıracak sektörlerin desteklenmesinin öngörüldüğünü dile getiren Yorgancılar, “Ancak Türkiye ekonomisinin yüzde 95'ini KOBİ'lerin oluşturduğu gibi bir gerçek de var. Bu noktada eğitimin önemi ortaya çıkıyor. Eğitimde reform yapmadığımız müddetçe bu hedeflere ulaşmamız kolay görünmüyor. Milli maçlarda oynayan futbolcularımızın çoğunun bile Almanya'da yetişmiş olduğunu izliyoruz. Futbolda dahi bizdeki ve yurtdışındaki eğitimin farkını burada açıkça görmek mümkün. Tartışabilen, konuşabilen, heyecan yaratabilen bir genç kuşağı yetiştirmek mecburiyetindeyiz” dedi.

Yorgancılar, “En büyük sermayemiz olan genç neslimizin yüzde 29'u ne işe, ne de okula gidiyor. 15 ile 19 yaş grubundan söz ediyoruz. Bu anlamda OECD ortalaması yüzde 13.

Bu tablo, eğitim sistemi ile ilgili yapmamız gereken çok işimiz olduğunu açıkça gösteriyor. Dijital dönüşümü ve Sanayi 4.0'ı izlemek değil gerçekleştirmek istiyorsak bu gençleri iyi eğitim almış biçimde sisteme entegre etmemiz gerekiyor. Aksi halde dönüşümü gerçekleştirmek zor” ifadesini kullandı.

“Covid, üretimin önemini gösterdi”

Küresel çapta yaşanmakta olan koronavirüs salgını süresince hizmet sektörleri ağırlıklı ülkelerin önemli ölçüde gelir kaybı yaşadığının altını çizen Yorgancılar, “Covid bize sağlık ve gıdanın ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Ancak salgın devam ederken üretim rutininin devamının da ne kadar önemli olduğunu gördük. Hizmetler ve turizm sektörüne bağlı olan ülkelerin alışlagelen gelir düzeylerine ulaşamadıklarına da hep birlikte şahit olduk. Bu açıdan üretimin çok önemli olduğunu bir kez daha gördük” diye konuştu.

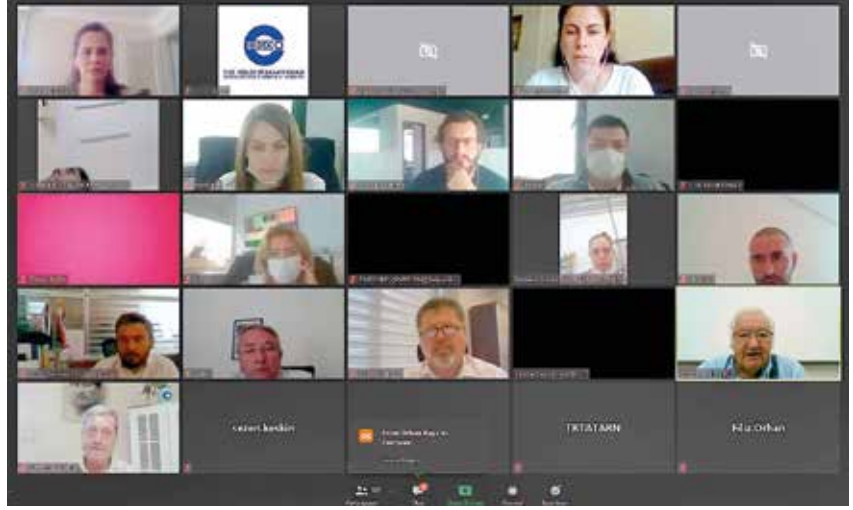
EBSO'dan GEKAP bilgilendirme toplantısı

Gerri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) hakkında merak edilen detaylar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilileri tarafından EBSO üyesi sanayicilere aktarıldı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Çevre Çalışma Grubu'nun 17 Eylül 2020 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkililerinin katılımıyla gerçekleştirdiği toplantıda EBSO üyesi sanayiciler, Gerri Kazanım Katılım Payı uygulamasına (GEKAP) ilişkin yönetmelik ve depozito uygulaması ile ilgili bilgilendirildi. Toplantı kapsamında Bakanlık yetkilisi ve Çevre Yüksek Mühendisi Serkan Hoşafçioğlu sanayicilere yönelik sunum yaparken Hoşafçioğlu ile birlikte Sıfır Atık ve Ambalaj Atıklarının Yönetimi Şube Müdürü Demirhan Küçük, EBSO üyelerinin sorularını yanıtladı.

EBSO Çevre Çalışma Grubu Başkanı Erdoğan Çiçekçi, EBSO Çevre Çalışma Grubu olarak mümkün olduğu kadar üyelerimizi ilgilendiren yönetmelikler ve yayınlanan tebliğler bazında bilgilendirici toplantılar düzenlemeye çalıştıklarını belirterek "Gerri Kazanım Katılım Payı da gündeme geldiği günden beri sanayicilerimizi yakından ilgilendiren bir konu. GEKAP'ın kapsamının iyi anlaşılması ve en iyi şekilde uygulanabilmesi adına gerçekleştirdiğimiz bu toplantıya destek veren Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkililerimize ve EBSO üyesi firmalarımızın temsilcilerine teşekkür ediyorum. Bilgilendirme toplantısına yönelik yoğun ilgi konuya ilişkin var olan bilgi ihtiyacını gösteriyor. Bakanlık uzmanlarımız merak ettikleri tüm konularda sanayicilerimizi aydınlatacaklar. Mevcut haliyle uygulamanın detaylarının masaya yatırılacağı toplantımızın yararlı olmasını diliyorum" dedi.

Videokonferans yöntemiyle

gerçekleştirilen GEKAP yönetmeliği ve depozito uygulaması hakkındaki

toplantıya sanayi kuruluşlarının temsilcileri büyük ilgi gösterdi.

Pandeminin çevre üzerindeki etkisi konuşuldu

Ayrıca 30 Eylül 2020 tarihinde EBSO Çevre Çalışma Grubu tarafından videokonferans yöntemi ile düzenlenen bir diğer toplantıda ise Prof. Dr. Nuri Azbar "Pandeminin Çevre Üzerindeki Etkisi" ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Yıldız Devran de "Pandemi Sürecinde Kriz Belediyeçiliği ve Yatırımlar" başlıklı sunumlar gerçekleştirdi.

Fikirlerden Yapılara Uzanan Yolculuk

KURYAP
İNŞAAT

Adres: İsmet Kaptan Mah. Şevket Özçelik Sk. No: 57/106 Efes İşhanı A Blok Alsancak / İZMİR

Telefon: (0232) 445 38 45 Faks: (0232) 445 38 47

Web: www.kuryapinsaat.com E-Mail: info@kuryapinsaat.com

Kalitest

Adnan YILDIRIM

Ekonomi Bakan
Yardımcısı (2014-2015)
Türk Eximbank Genel
Müdürü (2016-2019)

SERBEST BÖLGEÇİLİKTE YENİ MODEL: İHTİSAS SERBEST BÖLGELERİ

"Zor dönemler, normal dönemlerde ilgi görmeyen yenilikler, yeni enstrümanlar ve projelerin devreye alınması için aynı zamanda fırsat zamanlarıdır, bu fırsatı da doğru projelerle iyi değerlendirmek gerekir."

Dünyada 2.000 yıllık geçmişi olan serbest bölge modeli, pek çok bölgenin ve ülkenin ihracata dayalı büyümesinin önemli enstrümanı olmuştur. Modelin, değişik versiyonlarıyla her kıtada yaygınlaştığı 20'inci yüzyılda, devasa serbest şehirler, hatta serbest ülke uygulamaları bulunmaktadır. Ekonomik büyümesini ihracata dayalı olarak oluşturan ülkeler, içerikleri ve sağlanan kolaylıkları farklı olmakla birlikte serbest bölge uygulamalarından yararlanmaktadırlar.

Bu konuda, dünyanın değişik bölgelerinde başarılı olmuş serbest bölge uygulamalarını inceleyerek başladığım çalışmalarım sonrasında, 1996 yılından beri Türkiye

ve dünyadaki serbest bölgelerin işleyişini, gelişimini ve yeni modelleri yakından takip ediyorum. Türkiye'de bugünkü serbest bölgelerin ilk adımı, Türkiye ekonomisinin dünyaya açıldığı 1980 sonrası dönemde atıldı. İlk uygulamaları 1987'de Antalya ve Mersin'de devlet yatırımı olarak başlatılan

serbest bölgecilik'in sonraki aşamalarında önce yarı özel, daha sonra arazi dahil tamamen özel sektör yatırımı ve işletmeciliğine geçilmiştir. Gelinen aşamada, ihracatta önde gelen illerimizin hepsinde serbest bölgeler kurulmuştur.

İzmir'de kurulan serbest bölgeler, kuruluş yerleri, sahipliği ve işletimi gibi faktörlerin etkisiyle, ihracata yönelik üretim ve yatırımların artırılması, yabancı sermaye ve yüksek teknoloji girişinin hızlandırılması amaçlarının gerçekleştirilmesinde başarılı olmuşlardır. Önce EŞBAŞ, sonra da İZBAŞ'ın ulaştığı aşama bir yandan serbest bölgecilik'e katkı yaparken, diğer yandan da İzmir ve çevre illerde yeni serbest bölgelerin kuruluş girişimlerine vesile olmuştur.

Yasal dayanak ve tanım

Türkiye'de serbest bölgecilik'in gelinen aşamasında, mevcut serbest bölgelere ek olarak ihtisas serbest bölgeleri de modele dahil edilmiştir. 9 Haziran 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile "İhtisas Serbest Bölgelerinde Sağlanacak Destekler Hakkında Karar" yürürlüğe girmiştir. Kararda (ve ardından yayınlanan Ticaret Bakanlığı Genelgesinde) "**İhtisas Serbest Bölgesi**",

1) Döviz kazandırıcı hizmet sektörleri ile

2) Ar-ge yoğun, orta yüksek ve yüksek teknolojiye veya katma değeri yüksek diğer sektörlerin, desteklenerek ihracata yönlendirilmesi amaçlarıyla 3218 sayılı Kanuna göre Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kurulan" yerler olarak tanımlanmıştır.

Amaç, ihtisas serbest bölgelerinde desteklenecek sektörlerin uluslararası rekabet gücünün geliştirilerek ihracat ve yurt dışı hizmet gelirlerinin artırılmasıdır. İhtisas serbest bölgeleri kullanıcılarına, mevcut serbest

bölge teşviklerine ek olarak verilecek destekler, hedeflenen amaçlara ulaşılmasında anlamlı görünmektedir. İhtisas serbest bölgelerinin kuruluş ve işleyişi, mevcut serbest bölgelerde olduğu gibi 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa, Kanunda verilen yetkilere dayanılarak oluşan mevzuata ve Bakanlıkla yapılan/yapılacak protokollere göre olacaktır. Destek Kararının ardından, Ticaret Bakanlığı'nca yayınlanan 2020/4 sayılı genelgede, Kararda belirtilen desteklerin uygulama usul ve esasları detaylı olarak belirlenmiştir.

Destekler ve süreleri

Kararda, ihtisas serbest bölgelerinde, **kullanıcılara** nitelikli personel ücret desteği ve kira desteği; **bölge işleticilerine** ise faiz/kar payı desteği verilmesi öngörülmüştür.

1) Nitelikli Personel Ücret

Desteği: En fazla 10 (on) nitelikli personelin, personel başına yıllık **\$15.000**'i geçmeyecek şekilde aylık brüt ücretinin %50'si,

2) Arazi ve Bina Kirası Desteği:

Yıllık azami **\$75.000** tutarında, kira bedelinin %50'si.

3) Bölge İşleticisine Yatırım

Desteği: Yatırım aşamasında taahhüt edilen sabit sermaye tutarının %50'sini geçmemek kaydıyla, bir defada kullanılan azami **10 yıl vadeli ve \$10 milyona kadar olan yatırım kredilerinin, faiz veya kar payı giderlerinin** %50'si.

İhtisas serbest bölgesi kullanıcıları, **1) ve 2)'nci maddede yazılı ücret ve kira desteğinden, ayrı ayrı 5 (beş)'er yıl süreyle** yararlanabileceklerdir. Destek ödemeleri, Ticaret Bakanlığının bildirimine üzerine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ve belge üzerindeki para birimi (Türk Lirası, döviz) neyse o para birimi cinsinden yapılacaktır.

Değerlendirme

2020'de pandeminin olumsuz etkileriyle küçülmesi beklenen dünya ekonomisi ve ticaretinin, (pandeminin yaygınlaşmasında daha kötüsünün yaşanmaması halinde) 2021 ve sonrasında tekrar pozitif büyümeyi yakalaması beklenmektedir. Ancak, ticaret savaşları ve pandeminin etkilerinin devam etmesi ihtimali dikkate alınarak, Türkiye gibi ekonomisi dünyaya açık ülkelerin uluslararası mal ve hizmet ticaretini sürdürebilmek/ artırabilmek, yeni ticaret ve lojistik kanalları açabilmeleri için (Örneğin Çin, "Sınır Ötesi E-Ticaret Bölgeleri" projesini hızlandırdı) hızlıca yeni enstrümanlar ve uygulamaları devreye alabiliyor olmaları gerekiyor. Halen faaliyette bulunan 18 serbest bölgenin gelişimi ile yeni kurulacak veya mevcutlardan dönüştürülecek ihtisas serbest bölgeleri de bu dönemin amaçlarına hizmet edebilir. Önümüzdeki dönemde, Kararla sağlanan destekleri de dikkate alarak, ihtisas

serbest bölgesi statüsünde ya da mevcut serbest bölge modeliyle birlikte çalışacak hibrit yapıda yeni serbest bölgelerin kurulması anlamlı olacaktır. Zor dönemler, normal dönemlerde ilgi görmeyen yenilikler, yeni enstrümanlar ve projelerin devreye alınması için aynı zamanda fırsat zamanlarıdır, bu fırsatı da doğru projelerle iyi değerlendirmek gerekir.

Av. Murat ULUSU
EBSO Hukuk Danışmanı

İŞ HUKUKUNDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI

Bilindiği gibi işverenler, işin mahiyeti gereği işçilerin kişisel bilgilerini toplayıp depolamaktadır. Bazı durumlar işçilere karşı kişisel veri ihlallerine sebep olduğundan bu hususun kanunen düzenlenmesi gerekmektedir. Bu husus her ne kadar Anayasa ve ilgili kanunlar ile koruma altına alınmaya çalışılmış olsa da Kişisel Verilerin Korunması Kanununun yürürlüğe girmesi ilk defa yapılan özel bir düzenlemedir.

Uluslararası hukukta işçinin kişisel verileri, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) İlkeleri, Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Konseyi Tavsiye Kararları ve 108 Sayılı Sözleşme, 95/46 Sayılı Avrupa

Parlamentosu ve Konseyi Direktifi ile koruma altına alınmıştır.

Türk hukukunda ise; Anayasa, Türk Medeni Kanunu, Türk Borçlar Kanunu, Türk Ceza Kanunu, İş Kanunu, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği ve Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile korunmaya çalışılmış son olarak 2016 yılında Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun kabulü ile birlikte tamamen bağımsız bir düzenleme halini almıştır.

İş hukuku bağlamında işçilerin özlük dosyalarının oluşturulması gerektiğinden işçinin özel ve mesleki yaşamını kapsayan bilgileri kişisel veri olarak işverenlerce toplanılmaktadır. Öğretide bu bilgilerin işçinin meslek yaşamına dair olması gerektiği savunulmakta, özel

yaşama dair soruların yanıtsız bırakılması halinde işe alınmama gibi bir hususun söz konusu olması halinde ise tazminatın gündeme gelebileceği kabul edilmektedir. Bazı durumlarda ise 3. Kişiyeye soru yöneltilerek işçi hakkında bilgi alınması hususunda işçinin kesinlikle rızasının olması gerekmektedir. Aksi husus kişisel verilerin ihlaline sebebiyet vereceğinden işvereni zor duruma sokacaktır.

Kişisel verilerin işlenmesi hususu KVKK'da belirtilen usul ve esaslara uyulmadan yapılırsa kişisel verilerin ihlali söz konusu olacaktır. Ancak KVKK md 4'te belirtildiği gibi işin niteliği gereği toplanması zorunlu olan verilerin işçinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemesi ve rızası dışında başka kişiler ile paylaşılmaması şartıyla toplanması bir hak ihlali olmayacaktır. Örneğin işçilerin özlük dosyasının oluşturulması zorunluluktur ve işveren bu yükümlülüğünü usul ve esasa uygun yerine getirdiği sürece işçinin rızası aranmayacak ve bu durum hukuka aykırılık oluşturmayacaktır.

Kanununun 5. maddesinde açık rızanın aranmadığı şartlar sayılmıştır. Bunların varlığı halinde açık rızanın alınmasına gerek bulunmamaktadır. Bu şartlar;

1. Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

2. Fıili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.

3. Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına

ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.

4. Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.

5. İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.

6. Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmenin zorunlu olması.

7. İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olmasıdır.

İşçi, iş ile alakası bulunmayan özel hayatına dair sorulara cevap vermek zorunda olmadığı gibi işverence bu sorulara cevap vermek için de zorlanmamalıdır. Dolayısıyla işverenlerin işçiye yöneltecekleri sorularda dikkatli olmaları, bu soruların işin niteliğini aşan sorular olmaması gerekmektedir.

Bazı işyerlerinde işçinin giriş çıkışları kartla takip edilmektedir. Bu husus kişisel verilerin ihlaline sebebiyet vermeyeceğinden işverenin hukuki sorumluluğunu oluşturmaz. Ancak bazı işyerlerinde ise parmak izi veyahut retina taraması yapılmaktadır ve bu veriler özel nitelikli kişisel veri olarak kabul edilmektedir. İşverenin bu durumda işçinin rızasını alması herhangi bir kişisel veri ihlalinin önüne geçecektir.

Gerektiği durumlarda işveren işçiden sağlık taraması yapılması istenmekte ancak bu durumun işin niteliği ile sınırlı olması gerekir aksi halde işçi rıza göstermemekte haklı olacaktır. Örneğin içinde bulunduğumuz pandemi günlerinde belirti gösteren bir işçinin işverence COVID-19 testi yaptırılmasını istenmesi işçinin rızasının alınmasını şart kılmaz. Çünkü test yaptırmadığı takdirde diğer işçilerin sağlığını riske atacaktır. Ancak bir emlakçıda çalışan bir işçiden sürekli genel sağlık taraması yapmasını istemek işin mahiyeti gereği zorunlu olmayacağından işçinin rıza göstermesi gerekir, aksi halde işveren tarafından zorlanmamalıdır.

Ayrıca işçinin işyerinde kendine ait çekmece, telefon, e-posta, sosyal medya, internet geçmişinin denetlenmesi, işyerindeki davranış ve tutumlarının görüntü veya ses kaydı olarak takip edilmesi kişisel verilerin ihlaline sebebiyet verebilmektedir. Ancak işveren işyeri güvenliği için kamera bulundurması işverenin kişisel verilerinin ihlalini oluşturmayacaktır.

Sonuç olarak, işçilere ait kişisel verilerin işçinin rızasını gerektirmeyen hususlar dışında usulsüz bir şekilde toplanıp başkaca kişilerle paylaşılması kişisel verilerin ihlali anlamına

gelmektedir. İşçinin rızasının alınmadığı durumlarda, işverenler ileride bir tazminat davasıyla dahi karşılaşabilecektir. Bu durumda kriter işçinin rızasının alınmasıdır. Bu sebeple işverenlerin ileride bir sorunla karşılaşmamaları için işçinin rızasının alınmasını gerektiren hususlarda işçiyi aydınlatmalı ve açıkça rızasını almalıdır.

Yılmaz'dan Meclis temennileri

EBSO Meclis Başkanvekili Işın Yılmaz, Türkiye'nin en önemli sorununun ahlaki çöküntü olduğunu belirterek "Jeopolitik risklerimiz ve ekonomik sorunlarımız olmasına rağmen önce ahlak konusunu çözmemiz gerekiyor. Bunu aşamadığımız sürece ticaret ve ekonomi sağlıklı bir şekilde sürdürülemeyeceği gibi toplumun huzur içinde yaşaması da mümkün olamayacaktır" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanvekili Işın Yılmaz, Eylül ayı Meclis toplantısının başında yaptığı açılış ve başkanlık sunuşlarında gerek özel hayatında, gerekse Odadaki görevi sebebiyle ülkemizde kanayan bir yaraya dönüşen kadınlarımızın sorununa her zaman değinmeye gayret ettiğini belirterek "Başkanlarımız ve Meclisimiz bu konuda çok duyarlı. Toplumumuzun yarısını kadınlarımız oluşturuyor. 'Yeryüzünde gördüğümüz her şey kadının eseridir' anlayışına sahip olan Mustafa Kemal Atatürk, birçok Batılı ülkeden önce seçme ve seçilme hakkını 1930'lu yıllarda kadınlarımıza verdi. Türk kadını da Atasına yaraşır şekilde Kurtuluş Savaşı'nda verdiği mücadeleden başlayarak, onun ilkeleri doğrultusunda onurlu ve güçlü duruşunu sürdürmeye gayret ediyor. 'Gayret ediyor' ifadesini kadınlarımızın güçlü olmasını istemeyenler olduğu için kullanıyorum. Halen aile içinde şiddet ve tecavüz olayları devam etmekte. Üstelik bütün bunlar, kadınların kaderi gibi lanse edilmeye çalışılıyor" dedi.

Ülkemizin en saygın kuruluşlarının mücadeleye katkı sağlamasına rağmen içinde bulunduğumuz

durumu çözemediğimizi vurgulayan Yılmaz, "Sapkınlık derecesi çocuk, cinsiyet ya da bir başka canlı dinlemiyor. Son günlerde hastanelerde sağlık personelinin ve doktorlarımızın karşı karşıya kaldığı şiddet olayları da buna dahildir. Ülkemizin ilk çözüm bekleyen konuları arasında ahlaki çöküntü geliyor. Bugün pandemi süreci içinde bulunuyoruz. Jeopolitik risklerimiz ve ekonomik sorunlarımız olmasına rağmen önce ahlak konusunu çözmemiz gerekiyor. Bunu aşamadığımız sürece ticaret ve ekonomi sağlıklı bir şekilde sürdürülemeyeceği gibi toplumun huzur içinde yaşaması da mümkün olamayacaktır" diye konuştu.

Yılmaz, her ne kadar bugün işler yürüyormuş gibi görünse de ahlaki çöküş hızla devam ettiği müddetçe daha büyük sorunlarla karşılaşmamızın muhtemel olduğunu, yalancı, sahtekârlığı, kötülüğü, şiddeti bir şekilde koruyarak meşrulaştırıp, dürüstlüğü, iyi olanı, doğru olanı cezalandırmanın topluma, ülkeye ve millete yapılan en büyük kötülük olduğunu ifade etti. Şu saatten sonra çok kolay olmadığını bilmeyle birlikte Türkiye'nin altına imza attığı İstanbul Sözleş-

mesi'nin hukuki açıdan çok net maddeler içerdiğini dile getiren Yılmaz, "Elimizde kadınlarımızı koruyacak böylesine güçlü bir dayanak varken, bu sözleşmenin feshinin tartışılıyor olmasını anlamakta zorlanıyoruz. Kadınlarımızı yaşatmak için var olan bir sözleşmeyi geçersiz kılma gayretleri, kadınlarımızı yok saymak, toplumun yarısının haklarını ihlal etmek, kadınlarımızı göz göre göre ölüme göndermek demektir. Bu nedenle kadınlara destek, büyük önem taşımaktadır" ifadesini kullandı.

Yılmaz, bu vesile ile ülkemizin en güçlü kadınlarından olan ve birçok kadınıma rol model olmuş merhum Suna Kıracı'ya Allah'tan rahmet, acılı ailesine başsağlığı diledi.

Ermenistan'ın sivilleri hedef alan saldırılarını kınadıklarını belirten Yılmaz, hayatlarını kaybeden sivillere ve şehit düşen askerlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifa, kardeş Azerbaycan'a başsağlığı diledi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan 1000 İhracatçı Listesi içerisinde yer alan 79 İzmirli firmayı da tebrik eden Yılmaz, başarılarının devamını diledi.

DYNA PROFİL®

POLİETİLEN KÖPÜĞÜ AMBALAJ ÜRÜNLERİ

**Siz İsteyin,
Biz Tasarlayalım,
Üretelim.**

Ürünlerimizi Güvenle Kullanan Sektörler

Cam ve Cam ürünleri
Mobilya ve Aksesuarları
Otomotiv Yedek Parçaları
Seramik ve Porselen Ürünleri
Elektrikli ve Elektronik Ürünler
Spor, Oyun, Havuz ve Deniz Malzemeleri
Küvet, Lavabo, Radyatör vb. Yapı Ürünleri
Alüminyum ve Çelik Kapı- Pencere Sistemleri
Çiçekçilik ve Süsleme Ürünleri
Ayakkabı ve Çanta İmalatı
Savunma Sanayi Ürünleri
Aydınlatma Malzemeleri
İzolasyon Ürünleri
Medikal Ürünler
Tanıtım Ürünleri
Soğuk Zincir Ambalaj Ürünleri

Avantajları

- Mekanik darbeleri sönmüseyebilme özelliği,
- Çizilmelere karşı maksimum koruma
- Folyo streç, koli vb. gibi ambalaj ürünleriyle kusursuz uyum,
- Esnek yapısı sayesinde kolay uygulanabilme,
- Tekrar tekrar kullanılabilme özelliği,
- Her renkte üretilebilme özelliği,
- Kolay şekil alabilme özelliği,
- Estetik görünüm
- İsteğe göre Kraft Kağıt, PVC, PE, Folyo vb. laminasyon özelliği.

RoHS

CE

%100 Geri Dönüşümlüdür.
Asbest, Kurşun, Civa vb.
Ağır metaller içermez.

Yalıtımda
dinamik®
Çözüm

DİNAMİK ISI MAKİNA YALITIM MALZ. SAN. TİC. A.Ş
Adres: Tire Org. San. Böl. TOSBİ 3. Yol No: 20 Tire/İZMİR
Tel: 0 232 449 12 50 Fax: 0 232 449 01 34
E-mail: dinamik@dinamik-izmir.com
www.dinamik-izmir.com

Gökçüoğlu: “Ekonominin reel kurallarına uymamız gerekiyor”

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili H. İbrahim Gökçüoğlu “Merkez Bankası, faizde iki seneden sonra 200 baz puanlık artış gerçekleştirdi. Ekonomi, onun kuralına uygun hareket edilmediği zaman ne kadar süre geçerse geçsin bir gün kendi kurallarını firmalara, ülkelere kabul ettiriyor. Bunu ülkemizde defalarca yaşadık. Şimdi daha fazlasını yaşamamak için kontrolden çıkan kurda ilk olumlu tepkiyi verecek şekilde kararların acil şekilde alınması gerekiyor” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili H. İbrahim Gökçüoğlu, Eylül ayı Meclis toplantısında yaptığı konuşmada İzmir Ticaret Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Borsası ve Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi'nin ortaklığında kurulan İzmir Uygulamalı Yetkinlik ve Dönüşüm Merkezi'nin, kısa adıyla “model fabrikanın” Ekim ayı sonuna doğru faaliyete geçeceğini belirterek tesis altyapısının tamamen bittiğini,

diğer illerde kurulan model fabrikalardan çok farklı bir şekilde konsept belirlediklerini söyledi. Gökçüoğlu, “Bu şekilde sanayimizin istediği nitelikli, kaliteli ve katma değerli ürün yapabilmeleri adına, yalın üretim ve dijital dönüşüm noktalarında belirli çalışmaları gerçekleştirmemize olanak sağlanacak. Firmalarımızdan gelerek eğitime tabi tutulacak elemanlar bilerek, görerek ve uygulama yaparak eğitim aldıktan

sonra firmalarında çalışmalarına başlayacaklar. Bir koordinatör, üç tam zamanlı eğitmen, bir teknisyen ve bir asistandan oluşan ekibe danışmanlık süreçlerinde destek vermek üzere Ege Üniversitesi'nden iki, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden üç ve İzmir Ekonomi Üniversitesi'nden de iki hoca eşlik edecek. Ayrıca bu konuda OSB'lerde, sanayi bölgelerinde, sanayi sitelerinde bilgilendirme toplantılarına başlayacağız” dedi.

Pandemi süreci ve büyüme beklentileri

OECD'nin 2019 sonunda küresel büyümeyi 2,6; Türkiye'nin büyümesini ise 0,9 olarak öngördüğünü, ancak pandemi nedeniyle 2020 Eylül tahminlerinde küresel büyüme tahmininin eksi 4,5; Türkiye'nin büyüme tahmininin ise eksi 2,9 olarak revize edildiğini hatırlatan Gökçüoğlu, "2021 Eylül tahmininde de dünyanın gelişmesi 5, Türkiye'nin gelişmesi 3,9 olarak tespit ediliyor. Burada açıklanan verilerde büyümeye ilişkin beklentilerin, dünyada pandemi devam ettiği süreçte ne kadar gerçekleşeceğini hep birlikte yaşayarak göreceğiz. OECD verilerine göre dünyada pandemiden en hızlı etkilenen ülke, Nisan ayında Türkiye olmuştu. Ama ondan sonra en hızlı toparlanan ülke yine Türkiye oldu. Toparlanma sürecinde ikinci sırada Çin yer alıyor. Desteklerle, vergi ötelemeleriyle kısmi bir toparlanma içine girilse de salgında ikinci dalganın bekleniyor olması, talepte sınırlı iyileşmeyi ve önümüzdeki döneme ait belirsizlikleri de beraberinde getiriyor" diye konuştu.

"Yatırıma ihtiyacımız var"

Moody's'in keskin açıklamalarının not indirimi beklentileri açısından önemli olduğunu belirten Gökçüoğlu, "Bu kuruluş Türkiye'nin kredi notunu B2 seviyesine indirdi ve görünümünü de negatife çevirdi. Bizim not kısmından ziyade bu karar ile dahil olduğumuz ülkeler grubu ve sunulan gerekçelere odaklanmamız gerekiyor. Dahil olduğumuz ülkeler arasında Tunus, Uganda, Tanzanya ve Sri Lanka gibi ülkeler var. Moody's'in gerekçeleri arasında dış kırılmalıklardaki artış ve cari açık var. Zaten cari açığı yıllardır yaşıyoruz. Bu konuyu halledemeyen ülkeler ekonomik

krize yakalanma ve ekonomik krizle boğuşma noktasında. Ayrıca kurumların zorluklara karşı adım atmaktaki isteksizliği, yatırım yapmaktaki isteksizliği ve mali güçteki azalma da açıklanan gerekçeler arasında yer alıyor. Basından da takip edildiği üzere Merkez Bankası'ndaki net rezervler, brüt rezervler ciddi şekilde eridi. Her ne kadar Moody's'in gerekçeleri tartışılabilir olsa da yatırımcıya ihtiyacımız olduğu bir süreçte ülkemiz Uganda, Tunus, Ruanda ve Kenya'yla birlikte düşünülürse yatırımcı için cazip olmayan bir manzara ortaya çıkar. İlave olarak CDS rakamlarına bakıldığında risk primimizin aleyhimize bir konu olarak gündeme geldiğini görüyoruz" ifadesini kullandı.

Kurdaki hareketlilik

Kurlarda TL aleyhine ciddi bir hareketlilik yaşandığını vurgulayan Gökçüoğlu, "Bu süreci ayakları yere net basan bir ekonomik programla durdurmamız gerekiyor. Çünkü bunun ardından ciddi süreçlerin başlayacaktır. Dış ticaret performansımıza bakıldığında üç aydır bir artış performansımız söz konusu. İhracat 9,67'den 15'e gitti, ithalat da 13'den 17'ye ilerledi. Bu artışı daha ileri taşıyabilmek için ekonominin reel kurallarına uymamız gerekiyor. Bozulan enflasyon beklentilerine ve kurlardaki hızlı artışlara karşılık olarak temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olan Merkez Bankası, faizde iki seneden sonra 200 baz puanlık artış gerçekleştirdi. Ekonomi, onun kuralına uygun hareket edilmediği zaman ne kadar süre geçerse geçsin bir gün kendi kurallarını firmalara, ülkelere kabul ettiriyor. Bunu ülkemizde defalarca yaşadık. Şimdi daha fazlasını yaşamamak için kontrolden çıkan kurda ilk olumlu tepkiyi verecek şekilde kararların acil şekilde alınması gerekiyor" dedi

Bölgesel gelişmeler ve jeopolitik riskler

Gökçüoğlu, BDDK'nın da bu kararlara destek verici uygulamaları almasının önem teşkil ettiğini belirterek "Hızlı hareket etme noktasında kurumların hiç vakit kaybetmeden normale çekilecek şekilde getirmek için her türlü girişimde bulunması gerekiyor. Jeopolitik risklerimizle her gün riskten kurtulmadan yeni bir riskin içerisinde kendimizi buluyoruz. Akdeniz'deki olayları gündemden düşer gibi olurken şimdi Ermenistan ve Azerbaycan'dan sıcak haberler geliyor. Türkiye çevresinde yaşanan her konunun içerisinde bulunmak durumunda. Bakıldığı zaman hiçbir komşu ülkemizle ticaretimiz kalmadı. Hepsisiyle belirli bir sulh içerisinde geçinmemiz gerekirken belirli problemleri devamlı yaşıyoruz. Resmi olarak açıklanmasa da Suudi Arabistan'ın Türk ürünlerinin ithalatını Ekim ayı başından itibaren keseceği söylentileri yayılmış durumda. Siyasi olarak ülkelerle barış yapmadığımız takdirde ülkemize katkı sağlayamayacağız" diye konuştu.

Eğitim ve işsizlik

Yaşadığımız diğer bir sıkıntının da eğitim olduğunu hatırlatan Gökçüoğlu, "Okula giden 15-29 yaş arasındaki kesime bakıldığında dünyada yüzde 28,8'le birinci sırada yer alıyoruz. Ayrıca yıllarca iş aramış, iş bulamamış kişiler hiçbir şekilde bir yere müracaat etmediği zaman bizim sistemlerimizde işsiz sınıfına dahil edilmiyor. Dolayısıyla bu gençleri de orana dahil ettiğimizde yüzde 30'lara yaklaşan bir sonuç ortaya çıkıyor. Tüm oranlamalar göze alındığında Türkiye'de hızlı bir şekilde yeni bir modele geçilmesi gerektiğine inanıyoruz. Realist bir eğitim sistemine geçip, işsizlere mezun olduktan sonra belirli bir işe girebilecek nitelikte eğitimi

vererek, gençlerin piyasanın istediği şartlarda yetiştirilmesi gerekiyor. Mühendislik hedefiyle meslek lisesine gidildiği zaman sanayicinin istediği nitelikteki ara elemanı, daha doğrusu aranan elemanı bulma imkanı kalmıyor. Bu konuda da belirli kıstasların, kriterlerin net olarak uygulanması gerektiğini düşünüyoruz. Bunu yıllardır söylememize rağmen hiçbir adım atılmadığı için işsizlik verileri her geçen gün artıyor” ifadesini kullandı.

Teşvikler tek link altında

Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın bakanlarımız ile yapılan her görüşmede tüm desteklerin tek link altında, tek bakanlıkta, tek kurumda toplanması talebini ilettiğini, nihayet şu anda tüm desteklerin tek link altında toplandığını belirten Gökçüoğlu, www.yatirimdestek.gov.tr adresinde desteklere erişim bulunduğunu vurgulayarak “Bu büyük bir kolaylık sunuyor. Üretilen ürünün hangi teşviklerden yararlanabildiğini görmek için de ‘teşvik robotu’ ikonu kullanılabiliyor. Ayrıca TOBB ve Vodafone işbirliği ile KOBİ'lere özel e-ticaret desteği anlaşmasının yapıldığını duyurmak istiyorum. TOBB çatısı altında 365 oda ve borsanın üyelerinin Vodafone businnes e-ticaret hizmetiyle anahtar teslim e-ticaret sitesine sahip olma ve potansiyel müşterilerine dijital kanallardan ulaşma imkânı sunulacak” dedi.

Gökçüoğlu konuları değerlendirdi

EBSO Meclis üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konular hakkında da değerlendirmelerde bulunan Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, Kenan Lider'i pandemi sürecinde yaptığı yatırımlardan dolayı tebrik etti. SGK ve Maliye arasındaki mahsuplaşmanın sadece pandemi sürecinde değil, normal süreçte

de hiçbir zaman sağlıklı çalışan bir sistem olmadığını belirten Gökçüoğlu, pandemiyle birlikte sistemdeki aksama artsa da çözüme ulaşması gerektiğini, konuyu çözmek için ilgili bölge müdürleriyle irtibata geçeceklerini söyledi.

Gökçüoğlu, Osman Öz'ün tahkim konusundaki sorusu için, İstanbul Tahkim Merkezi'yle irtibata geçerek bilgi paylaşımı yapacaklarını ifade etti.

Yalım Temizocak'ın dile getirdiği konuda EBSO olarak hem TOBB nezdinde girişimde bulduklarını, hem de Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'a yazı yazdıklarını belirten Gökçüoğlu, TOBB Başkanlığı nezdinde ise hem Sağlık Bakanlığı hem de Ticaret Bakanlığı'na girişimde bulunduğunu belirterek İSO'nun da girişimleri olduğunu bildiğini, zira ortak üyelerimizin bulunduğunu ve dolayısıyla konuyu takip ederek tekrar bir girişimde bulunacaklarını dile getirdi.

Cengiz Ünerdem'in gündeme getirdiği konuya ilişkin olarak TOBB'un her yıl eğitim döneminin başında ihtiyaç sahibi öğrencilere dağıtılmak üzere kırtasiye yardımı yaptığını belirten Gökçüoğlu, “Bu yıl TOBB 40 bin lira destek vereceğini açıkladı. Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak da 40 bin liralık destek vererek toplamda 80 bin lira ile tablet alınması hususunda çalışma yapılacak. 365 oda ve borsanın da destek vererek öğrencilerimize katkı sağlanması planlanıyor. Konuyu ayrıca Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a iletteceğim. Ayrıca grip aşısıyla ilgili olarak; EBSO'da yönetimler değişse de gelenekler devam eder, ancak bu sene pandemiden dolayı grip aşısı bulmakta ciddi sıkıntı yaşanıyor. Eczanelerde aşı bekleyenler 200 ila 300'lü sıralara ulaştı. Konunun gündemimizdedir” dedi.

Haluk Tezcan'ın uyarısının da çok doğru olduğunu

vurgulayan Gökçüoğlu, konuyu değerlendireceklerini, ortak akılla bir sisten bulunması gerektiğini, yoksa yardımın heba olup gidebileceğini söyledi.

Engin Aktaş'ın gündeme getirdiği konu ile ilgili olarak EBSO Teknik Eğitim Çalışma Grubu'nda ilgili tespitleri yaptıklarını belirten Gökçüoğlu, “Belirli önerileri her zaman dile getiriyoruz, ama meslek lisesi ile teknik lise farklı. Ailelerden ve öğrenciden başlayarak, ikna edici toplantılar ve uygulamalar yaparak, ilaveten bunun bir üst kademesi olarak bu çocuklara mesleği sevdirmek noktasında sosyolojik, psikolojik destekler vererek, öğrencilerimizin sanayinin ihtiyaç duyduğu çalışanlar konumuna getirilmeleri gerekiyor. Yine bu çocuklarımızın meslek hayatına girdiklerinde SGK primlerinin daha düşük olması, vergilerin daha düşük olması, askerliğin bir şekilde çözüldüğünün anlatılması ile aşılmayacak bir durum yok. Genel olarak bu uygulamaya Çınarlı Meslek Lisesi'nde protokol okulu olarak başlayacağız. Fakat bunun için Milli Eğitim Bakanlığının bazı kararlar alması ve kanunların değişmesi gerekiyor. Uzun vadeli bir iş, ama imkânsız değil, sadece zaman gerekiyor. Neticede ekonomik olarak çocuklarımız artı değer sağladığında teknik işleri paslı iş olarak görmeyecekler, yaptıkları işin değerli olduğunu onlara anlatmamız gerekiyor. Bu çalışmalarını komitelere de aktarabiliriz ve onlardan görüş alabiliriz. İzmir'in farklı uygulamaları var, zaten model fabrika ile de Sanayi Bakanlığına kabul ettirdik. Model fabrikanın devamlılığı için 15. kalkınma planına bir madde eklettik. Eğitim alacak firmaların şu anda KOSGEB'den 70 bin lira destek alacağını kanıtlanması gerekiyor. Alıncaya kadar da İzmir olarak adım atmadık. Birlikte çalışarak tüm hedeflere ulaşabiliriz” diye konuştu.

SANAYİMİZİN KÜRESELLEŞMESİNDE İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

Belgelendirme • Girişim • Eğitim • Araştırma • Geliştirme

İstanbul Tahkim Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı Akıncı,
EBSO Meclisi'ne konuk oldu

“Tüm uyuşmazlıkları altı ay içinde nihai çözüme kavuşturuyoruz”

İstanbul Tahkim Merkezi (ISTAC) Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ziya Akıncı, EBSO Eylül ayı Meclis toplantısının konduğu oldu. İş dünyasının üretmeye çalışırken elbette birçok sorunla karşı karşıya kaldığını ve bunların en başında hukuki sorunların geldiğini ifade eden Akıncı, “Bir taraftan üretmeye çalışan sanayici, diğer taraftan sorun çözmeye çalışıyor. Bir hukukçu olarak maalesef ülkemizde hukuki sorunların çok hızlı ve etkin bir şekilde çözümlenemediğini söylemek durumundayım. İstanbul Tahkim Merkezi son derece hızlı bir yargılama yöntemi sunuyor ve bu da tıpkı kesinleşmiş bir mahkeme kararı gibi ilamlı icra yoluyla uygulanabiliyor. Uyuşmazlıklara daima uzman kişiler çözüm buluyor ve mahkeme harçlarıyla kıyaslandığında çok daha hesaplı bir yöntem” dedi.

Online yargılama

İstanbul Tahkim Merkezi'nin 6570 sayılı kanunla, İstanbul Finans Merkezi projesinin bir parçası olarak kurulduğunu belirten Akıncı, “Kurulduktan sonra çok kısa bir süre içerisinde faaliyete geçerek uyuşmazlıkları çözümlenmeye başladık. TOBB binasında kendimize özgü duruşma salonları dahil olmak üzere bütün alt yapılarımız mevcut durumda.

Daha önemlisi online yargılamaya geçtik, dolayısıyla Türkiye'nin, hatta dünyanın herhangi bir yerindeki taraflar çok rahat bir şekilde masrafsız, hızlı, hatta uçakların olmadığı, sınırların kapalı olduğu dönemlerde bile duruşmalara katılabiliyor” diye konuştu.

Kamu ve özel sektör tahkimi kullanıyor

İstanbul Tahkim Merkezi kurulduktan sonra kamuya öncelikle tahkimi anlatmaya çalıştıklarını vurgulayan Akıncı, “Çünkü Türkiye'deki en önemli işverenlerden bir tanesi kamu. En büyük projelerde, en büyük taahhüt işlerinde, en büyük tedarik sözleşmelerinde kamu

yer alıyor. Uyuşmazlıkların kısa zamanda çözümlenmesi, projelerin önünün açılması, hukuki ihtilafların çözümlenmesi sonucu kamu açısından da faydalar ortaya çıkınca İstanbul Tahkim Merkezi sahiplenildi. Hatta kamu kurumlarının İstanbul Tahkim Merkezi'ni kullanması ve bu konuda eğitim alması hususunda bir Başbakanlık genelgesi yayınlandı. Bunu takiben kamu ihale mevzuatında değişiklik yapıldı ve elektronik ihalelerde dahi idarelerin İstanbul Tahkim

Merkezi'ni seçmesine imkân verildi. Kamunun yanı sıra özel sektör de İstanbul Tahkim Merkezi'ne ilgi gösterdi. Bankalar finans uyuşmazlıklarında bizi benimsedi, kredi sözleşmelerinde çok yoğun bir şekilde tahkimi kullanıyorlar. Sanayi ve ticaret alanında faaliyet gösteren firmalar İstanbul Tahkim Merkezi'nden haberdar olduktan sonra çok yoğun bir şekilde İstanbul Tahkim Merkezi'ni sözleşmelerine yazmaya başladılar” ifadesini kullandı.

Kendileri için kritik olan diğer bir hususun da İstanbul Tahkim Merkezi'ni hukukçulara anlatmak olduğunu dile getiren Akıncı, “Barolarla çok iyi bir ilişki içerisindeyiz. Zaten yönetim kurulumuzda bir baro

başkanı da yer alıyor. Barolara giderek meslektaşlarımıza bu konuda eğitimler verdik. Tahkimin kendine özgü bir

istac

ISTANBUL
ARBITRATION
CENTER

mahremiyeti var. Ama basında çıkan haberleri takip ediyoruz, devasa projelerde İstanbul Tahkim Merkezi'nin sözleşmelere çözüm yöntemi olarak konulduğunu görüyoruz ki bunların başında üçüncü havalimanı projesi, Kıbrıs'a su projesi, yine enerji alanındaki hemen hemen bütün projeler, savunma alanındaki bütün projeler var" dedi.

Altı ayda uyuşmazlık çözümü

İstanbul Tahkim Merkezi'nin kuruluşundan itibaren Türkiye'ye birçok inovasyon getirdiğinin ve tabiri caizse birçok yeni kavramı Türk hukukuyla tanıttirdiğinin altını çizen Akıncı, "Tahkim arabuluculuk kurallarını yapıyor, acil durum hakem kurallarını düzenliyor, böylece Türkiye'deki standartlarını milletlerarası standartlara getiriyor. Bir uyuşmazlık söz konusu olduğunda, tarafların o uyuşmazlığın çözümlenmesiyle ilgili olarak en önemli beklentisi, uyuşmazlığın hızlı bir şekilde çözümlenmesi oluyor. Zira Türkiye'de en karmaşık olmayan bir ticari davanın bile ilk derece mahkemesi 1,5 ila 2 sene sürüyor. Sonra bölge adliye mahkemesine, ardından temyize gidiliyor. Eğer bu aralarda mahkemenin kararı bozursa tekrar başa dönülüyor ve bir anda hiç de karmaşık olmayan bir uyuşmazlık için bile 5, 6, 7, 8 senen geçiyor. Bu durum, iş dünyasının disiplinini bozuyor ve git gide rekabet gücü kaybediliyor. Başka bir deyişle sistem adeta borcunu ödemeyeni, sözleşmeyi ihlal eden tarafı destekleyen bir mahiyet kazanıyor. Oysa İstanbul Tahkim Merkezi'nde uyuşmazlıklar prensip olarak altı ay içerisinde nihai olarak çözümleniyor. İstanbul Tahkim Merkezi'ne gelen bütün davalar, istisnasız olarak bu süre içerisinde çözümleniyor. Dava başladığı anda hemen zaman çizelgesi veriliyor ve bu sayede kararın ne zaman çıkacağı biliniyor. Dolayısıyla bunu bir sisteme bağlamak mümkün. Nitekim üç aylık, altı aylık

süreler içerisinde kararlarımız oluşuyor" diye konuştu.

Uzman hakem ve bilirkişiler

İstanbul Tahkim Merkezi'nin iş dünyasına sağladığı diğer önemli faydanın ise uyuşmazlığa bakacak hakemin daima o konunun uzmanı olan kişilerden seçilmesi olduğunu vurgulayan Akıncı, "Örneğin finans uyuşmazlığı yaşıyorsa senelerce finans alanında, bankacılıkta çalışmış bir meslektaşımız konuya bakıyor. Bir inşaat uyuşmazlığı ya da bir taşınmaz uyuşmazlığı var ise bu konularda tecrübeli olan meslektaşımız konuyla ilgileniyor. Ödenen hakem ücreti daima mahkemeye ödenen harcın altında. Merkezde son derece süratli, uzmanlar tarafından karar verilen bir yargılama yapılıyor. Ekonomik olarak da mahkemelerden çok daha hesaplı. İstanbul Tahkim Merkezi'nden istifade edilmesi için sözleşmelere mutlaka bir tahkim şartı koyulması gerekiyor. Arzu edilirse web sitemizde hazır tahkim sözleşmeleri de var. Tahkim yeri için şehir seçimi de yapılabilir" ifadesini kullandı.

Arabuluculuk ile tahkimin farkını,

eğer taraflar arabulucu nezdindeki görüşmelerde uzlaşırlarsa uyuşmazlığın sulh yoluyla çözüldüğü, ama uzlaşma sağlanamazsa tahkime gittikten sonra karşı tarafın 'Ben bir de mahkemeye gideyim' demesinin söz konusu olmadığı şeklinde açıklayan Akıncı, "Zira bağlayıcı bir karar alınmış oluyor. Bununla beraber bilindiği üzere ticari davalarda arabuluculuk zorunlu. Eğer taraflar arabulucu nezdinde uzlaşmazlarsa, o zaman sözleşmede tahkim şartı olmasa dahi arabulucular taraflara İstanbul Tahkim Merkezi'ne gitmeyi öneriyor. Böylece uyuşmazlıklar çok daha hızlı ve efektif bir şekilde çözümlenebiliyor" dedi.

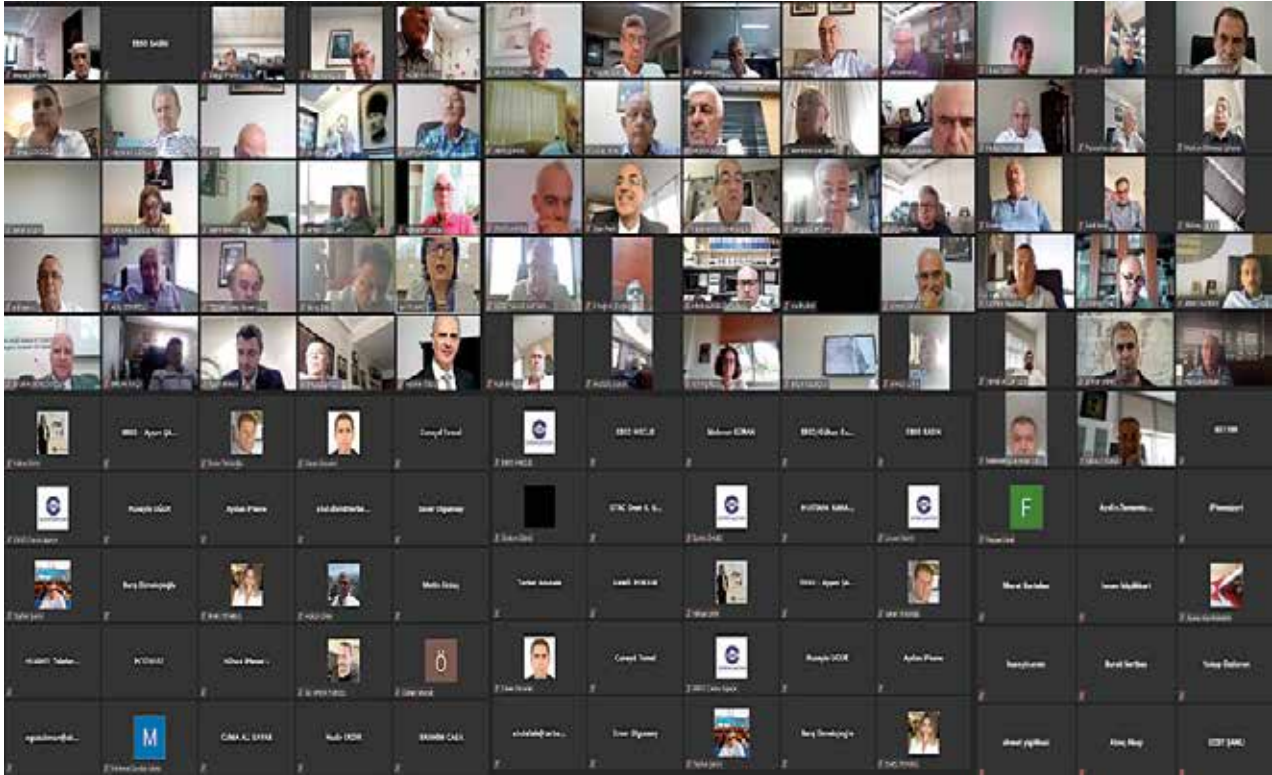
Akıncı, İstanbul Tahkim Merkezi'nin kuruluşu itibarıyla milletlerarası tahkim merkezi olarak kurulduğunu ve bu konuda çok avantajlı olduğunu belirterek halen bölgede en büyük rakiplerinin Dubai Tahkim Merkezi olduğunu, ama daha iyi yerlere geleceklere inandıklarını, iç uyuşmazlıklar için İç Divan'ları, milletlerarası uyuşmazlıklar için de Milletlerarası Divan'ları olduğunu ve divanda çok saygın hakemlerin yer aldığını da ifade etti.

Keçeci: Modern dünyada tahkim öne çıkıyor

Meclise konuk olan Denizli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve ISTAC Yönetim Kurulu Başkan Vekili Müjdat Keçeci de bir hukukçu olarak TOBB adına kurulduğu günden itibaren Tahkim Merkezinde görev yaptığını belirterek şöyle konuştu:

"Her şeyden önce hukukun, elimize geçmiş olan adaletin bir an önce gerçekleşmesi ve gerçek adaletin bizim için neticelenmesini istiyoruz. 1 milyon üzerindeki mahkeme dosyasıyla iş dünyasının çözemediği konular göz önüne alındığında, İstanbul Tahkim Merkezi, gerçekten modern dünyanın hukuk açısından, hak arama açısından en önemli kurumlarından biri. Türk sanayicisi olarak bir an önce gerek arabuluculuğu, gerekse tahkimi tanımamız ve sorunları geliştirmiş, medeni ülkeler gibi çözmemiz gerekiyor. Dünyada yapılan her türlü uluslararası anlaşma mahkemeleri değil tahkim mahkemelerini öne çıkarıyor. Dolayısıyla hepimizin tahkim konusuna konsantre olmamız gerekiyor."

Sanayicinin gündemi pandemi sürecinde yaşananlar

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler COVID-19 salgını sürecinde ödeme akışında yaşanan sıkıntıları, gençlerde işsizlik oranı ve çözüm yolları ile öğrencilere dağıtılacak tabletlerle ilgili verilmesi önerilen destek konusunu gündeme getirdiler.

Kenan Lider

Yerli listedeki malların ithal listeye taşınması

EBSO Meclis Üyesi Kenan Lider, pandemi döneminde dahi ülkesine fayda sağlayabilmek adına yatırım yaptığı ve aldığı yatırım teşvik belgesinde makineleri ithal olmasına rağmen satıcı Türkiye’de ikame ettiği için yerli listeye yazıldığını belirterek “Şu anda bir makine Almanya’dan yola çıktı. Ancak bu durumda makineyi gümrükten almak için sıkıntı yaşayacağız. İhracatımızdan dolayı vergi dairesinden epeyce

alacağımız var. Bu meblağ her ay oluşan SGK borcuna mahsup ediliyor. Pandemi döneminde personel yetersizliği veya başka sebeplerle mahsup yapılmadı. Ancak yerli listedeki makinelerin ithal listeye taşınması ve e-devlete giriş yapılabilmesi için borcu yoktur yazısı isteniyor. Günlerdir konuyu çözmek için uğraşıyoruz, 3-4 ay önce aldığımız bir makinede de yine aynı sıkıntıları yaşadık. Konunun çözümü için EBSO’dan destek istedik, çözüm konusunda bize sağlanan desteğe teşekkür ederim. Torbalı Mal Müdürlüğü,

Konak Mal Müdürlüğü ve Vilayet Binası’na gelip gittik, ama halen sorunu çözemedik. Tabiri caizse paramızla rezil olduk” dedi.

Osman Öz

Kamu ile uyuşmazlıklarda tahkim

EBSO Meclis Üyesi Osman Öz, aslında tahkim ile ilgisi sorusu bulunduğu belirterek kamu ile olan anlaşmazlıklarda İstanbul Tahkim Merkezi’nin devreye girip girmediğini ve İzmir’deki Tahkim Merkezi ile İstanbul’daki Tahkim

Merkezi arasında bir fark olup olmadığını sordu. Meclis Başkanı Işın Yılmaz Akıncı'nın o anda toplantıda olmadığını ve Öz'ün sorusunun cevabının bilahare kendilerine iletileceğini söyledi.

Yalın Temizocak Vücut içi implant üretimi ve tıbbi cihazlar sektörü

EBSO Meclis Üyesi Yalın Temizocak, İzmir'de doğduğunu, 85 yıldır İzmir'de ticaret ve sanayiyle uğraşan, İzmir için hemen hemen her kulvarda uğraş vermiş, her konuda çalışmış, olağanüstü destekler vermiş, odalarda, sivil toplum örgütlerinde ve vakıflarda sorumluluklar almış, İzmir'in dünya kenti olması için verilen uğraşlarda daima paydaş olmuş Temizocak ailesini temsilen EBSO'da görev almaktan gurur duyduğunu söyledi.

1936 yılında rahmetli dedesinin Kemeraltı'nda bir sarrafiye dükkânıyla başlattığı işi babası ve amcasının önce altın ve mücevher satıcılığına, ardından Türkiye'nin ilk kuyumculuk fabrikasıyla sanayiciliğe taşıdığını, Türkiye'nin sektöründe ilk ithalat ve ihracatını yaparak, yurt dışındaki kuyumculuk fuarlarına katılan ilk firma olduklarını, sektörün ilerlemesi, gelişmesi için sempozyumlar düzenlediklerini, bu sempozyumlarda sektördeki eğitim konusu, sektörel fuarcılığın gelişmesi, hammaddenin ithalat ve ihracat kaçakçılığının önlenmesi, altın borsasının açılması ve vergi kanunlarının gündeme getirilerek, çözüm yollarının tartışıldığını vurgulayan Temizocak, "Çok kısa bir sürede tüm konular çözüme ulaştı. Kuyumculuk sanayinin önü açıldı. Dünya çapında bir gelişme gösterdik ve sempozyum kitabı

Kenan
Lider

Osman
Öz

Yalın
Temizocak

hala sektörün başvuru tek kitabıdır. Ancak son yıllarda ortaya çıkan krizler öncelikle altın ve mücevher sektörünü ağır etkiledi. Bazı firmaların küçülmesine, bazılarının kapanmasına neden oldu. Temizocak ailesi olarak perakende iş yerlerimiz hariç bu krizden çıkışı altın üretimini azaltıp, yeni bir sanayi koluna geçerek yapmaya karar verdik. Yeni sektörü seçerken yine kuyumcu hassasiyetini değerlendirebileceğimiz ve bildiğimiz bir üretim tipi olan, EXPO çalışmalarında da İzmir için belirlenen sağlık sektörünü göz önüne alarak hassas döküm yöntemiyle vücut içi implant üretimini seçtik. Kısa zamanda sektörde geldiğimiz nokta hiç de küçümsenecek bir nokta değildir. Temizocak kredibilitesiyle yeni firmalar için krediler kullandık ve devlet hastanelerine satışlar yaptık. Gelen ödemeler ile kredileri öderken, devlet ödemeleri 6 aydan 9 aya, sonrada 12 aya çıkınca kredi ödemelerimiz aksadı. Bankalardan istediğimiz yapılandırma, 'Siz iyi firmasınız, nasıl olsa ödersiniz' diyerek geri çevrildi. Akabinde maalesef konkordato sürecine girdik ve bir yıllık kesin süreyi aldık. Aniden ortaya çıkan pandemi süreci herkes gibi bizi de sarstı. Yedi aydır ameliyatlar yok denecek kadar azaldığı için ciro yapamadık. Bir yılı aşan ödemeler için bile altı aydır devletten kuruş alamadık. Bu süreçte bankaların çıkarttığı düşük

faizli kredilerden konkordato ilan ettiğimiz için faydalanamadık. Para da gelmeyince nakit döngüsünde sorun yaşamaya başladık ve ne yazık ki EBSO Meclisi'nde bulunan bazı ağabeylerimiz ile hiç istenmeyen durumlara geldik. Yazılı ve görsel basında, sağlık sektörünün içine düştüğü çıkmaz ile ilgili birçok haber yayınlandı. Amerikan Büyükelçisi kendi ülkesindeki firmaların sıkıntılarını belirtip alacaklarını en yetkili kişilere iletirken ve bu durum bütün gazetelerde haber olmuşken, sektörün lokomotifi olan İzmir'den ve bu firmaların üyesi olduğu ne Odamızdan, ne Ticaret Odası'ndan ve ne de bu odaların en üst mercii olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden bu konuda ses getirecek hiçbir girişimde bulunulmadı. İlgili bakanlarla temasa geçilmedi. Hatta Maliye Bakanlığı'nın borcunu ödemek için yüzde 60 feragat istemesine bile ses çıkarılmadı. Sektörümüz şu anda çok zor günler geçiriyor. İlerisi için daha büyük sorunlar olmasından endişe ediyoruz. İzmir'in başını çektiği bu sektör yabancı firmaları Türkiye'den çıkartmak üzereyken ve millileştirme yolunda bir imkân doğmuşken bu yapılanlar, devletin kendi ayağına kurşun sıkmasıdır. EBSO Yönetim Kurulu'ndan bu konuda bize sahip çıkmasını, ilgili merciler nezdinde sonuç alıcı girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz" diye konuştu.

Cengiz Ünerdem

Sağlık
çalışanlarına
destek ve
teşekkür

EBSO Meclis Üyesi Cengiz Ünerdem, Milli Eğitim Bakanlığı'nın kısmi olarak okulları açtığını belirterek basından takip edildiği kadariyle 1 milyon öğrencinin televizyon, tablet ve internetten yoksun olduğunu söyledi. Bu gençlerin Türkiye'nin geleceği olması nedeniyle TOBB'un ihtiyacı olan öğrencilerimize katkı sağlaması konusunda EBSO'dan destek isteyen Ünerdem, "Bir yakınım rahatsızlığı nedeniyle 2-3 aydır hastaneye gidip geliyor. Özellikle pandemi sürecinde sağlık çalışanlarımızın ne kadar büyük özveri sergilediğini görüyoruz. Yönetim Kurulu Başkanımız Yorgancılar'ın tweetleriyle sağlık çalışanlarımıza destek yazıları gönderiyor. Ancak EBSO Meclisi olarak da sağlık çalışanlarımıza bir teşekkür ve destek yazısı gönderilmesi gerektiğini düşünüyorum. Odamızın bir geleneği olan grip aşısının bu sene de Meclis üyelerine yapılmasını bekliyoruz" dedi.

Haluk Tezcan

Öğrencilere tablet desteği

EBSO Meclis Üyesi Haluk Tezcan, Ünerdem'in öğrencilere tablet desteği sağlanması önerisine katılmadığını belirterek "Çünkü verilen tabletlerin kırıldığına, bozulduğuna ve satılarak farklı şekilde değerlendirdiğine şahit oldum. Bu nedenle bedava vermek yerine, en azından alan kişi tarafından tablet parasının bir kısmının ödenerek sahiplenilmesi gerektiğini düşünüyorum. TOBB'un da bu konuda önlem alması gerektiğini

Cengiz
Ünerdem

Haluk
Tezcan

Engin
Aktaş

değerlendiriyorum" diye konuştu.

Engin Aktaş

Gençlerde iş aşkını
yaşatmamız gerekiyor

EBSO Meclis Üyesi Engin Aktaş, Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu'nun konuşmasında dile getirdiği, Türkiye'deki genç işsizlik oranı konusuna katkıda bulunmak istediğini belirterek "Ben de meslek lisesini bitirdikten sonra üniversiteye gittim. Ama genç işsizlik oranında maalesef iş beğenmeme, iş sevmeme

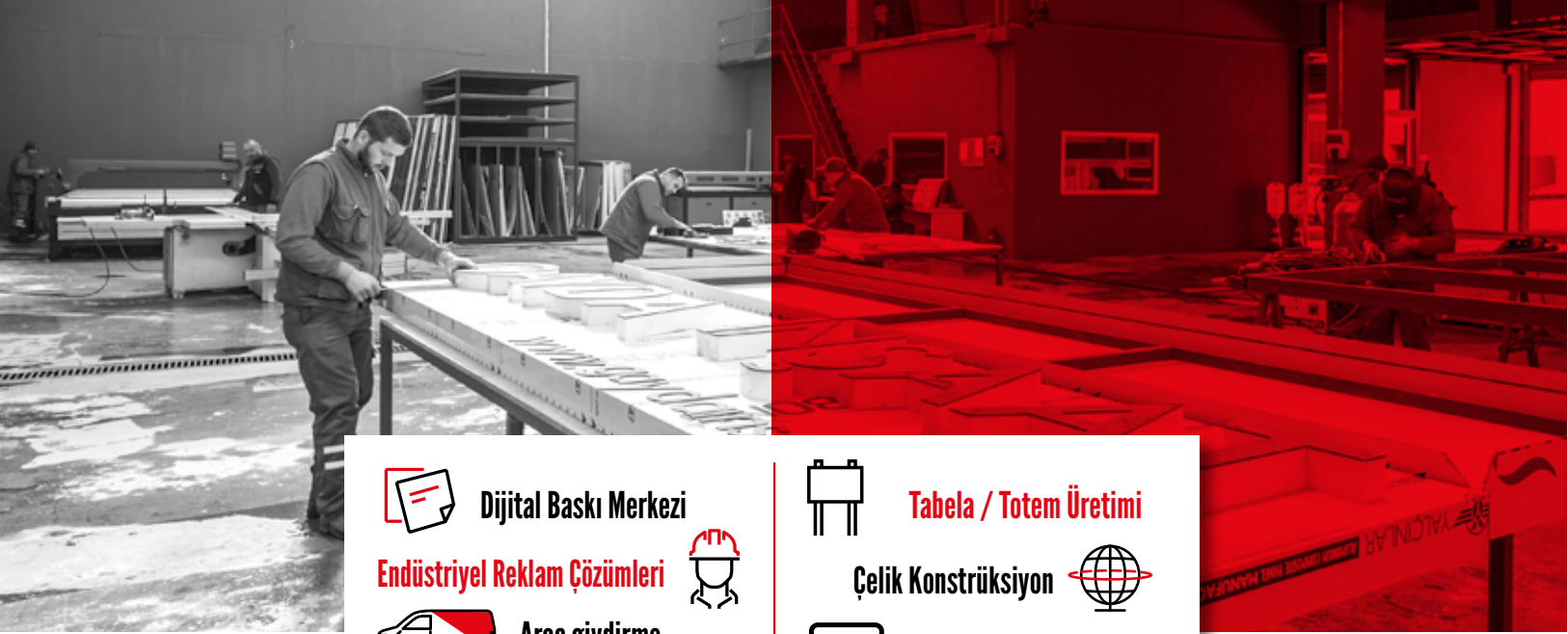
ve yeterli maaş bulmama gibi handikapları da var. İşyerinde meslek lisesinde okuyup staj yapmak için gelen ve çok güzel kaynak yapan, saç kesen öğrencileri okul bittikten sonra işe almak istediğimde gençlerimiz 'Ben kirli paslı işte çalışmak istemiyorum' diyor. İş aşkının bu gençlerde yaşatılması gerekiyor. Bu konuda neler yapılabileceği yönünde EBSO'da çalışma yapmamız, gençlere mesleklerini sevdirmek için taşın altına elimizi koymamız gerekiyor" ifadesini kullandı.

AÇIKHAVADA FARKIMIZ AÇIK!

3000 m² alana yayılan üretim tesisimiz, teknolojik altyapımız ve uzman kadromuzla
markanızı açık ara **öne çıkarıyoruz.**

Dijital Baskı Merkezi

Endüstriyel Reklam Çözümleri

Araç giydirme

Tabela / Totem Üretimi

Çelik Konstrüksiyon

Dış Cephe Sistemleri

İAR

İZMİR AÇIKHAVA REKLAM

Kronik stres aptallaştırıyor

Yoğun stres altında yaşadığımız bir dönemden geçiyoruz. Pandemi, ekonomik kriz, ülkemizdeki ayrımcılık sonucu, neredeyse stres altında olmayan insanımız yok. O nedenle zaten yatıştırıcı ilaç ihtiyacı tavan yapmış durumda (son 10 yılda yüzde 160 oranında antidepresan kullanımı artmıştır, kaynak IMS verileri). “Türkiye'nin yarısı neredeyse antidepresan kullanıyor” ifadesi uzmanlara ait (Psikofarmakoloji derneği üyesi Prof. Dr. Nazan Aydın).

Depresyon ciddi bir hastalıktır. Kadınlar erkeklerle oranla neredeyse iki kat fazla risk taşır. Yine uzmanlara göre, ileride dünyada en fazla işgücü kaybı nedeni depresyon olacaktır.

Depresyonun en önemli nedeni beyinde bulunan biyokimyasal maddelerin eksilmesidir. Bunun üstüne, psiko-sosyal etkenlerin tetiklemesi de ilave olunca (yoğun stres) sonucu gelsin depresyon.

Yoğun stres vücudumuzda birçok olumsuzluğa sebep olabiliyor, ama ben size bu yazımda yoğun ve uzun süren stresin beynimiz üzerinde meydana getirdiği sorunlardan söz edeceğim. Aslında tek bir kelime tüm bu sorunların özeti gibi; “bizi aptallaştırıyor”, üretkenliğimiz, mutluluğumuz, çevremize ilgi giderek azalıyor, vurdumduymaz oluyoruz kısacası.

Konsantrasyon güçlüğü, karşıımızdakini anlamada güçlük, unutkanlık, anksiyete (kaygı bozukluğu) gibi birçok sorunun nedeni stres, beynimizde büyük sorunlara yol açıyor ve beynimiz küçülüyor.

Stresli bir durumda karşılaşıncı vücut tepki olarak adrenalin salgılıyor, bu salgı sağkalımla ilgili çok işe yarıyor, ani bir tehlike karşısında reaksiyon vermenizi kolaylaştırıyor, ama

uzun süre (kronik) sürekli stres hormonu salgılanması tehlike yaratıyor. Adrenalin den sonra kortizol salgılanmaya başlıyor, bu stres hormonu daha da zararlı, hücrese düzeyde beyin yapısını ve sonuçta fonksiyonlarını bozuyor, bilişsel yetenek zayıflıyor. Karar verme ve kısa süreli bellek üzerinde olumsuz etkileri, unutkanlık, yok sayılma, işini kaybetme korkusuna (emosyonel stres) sebep oluyor.

Stres hormonlarının sürekli ve yoğun salgılanması sonucunda, kalp hızı, kan basıncı, solunum hızı ve glikoz düzeylerini arttırıyor. Sonuçta vücutta “savaş veya kaç” cevabı ortaya çıkıyor. İşte burası önemli. Sizce biz ne yapıyoruz dersiniz? Evet evet, kaçıyoruz genellikle

Stres hormonları beyin hücresi yapısını azaltıyor. Her gün yüzlerce beyin hücresi kaybediyoruz. Alzheimer ve depresyon kaçınılmaz sonuç olabiliyor. Beyin hücreleri birbirleriyle nörotransmitter adı verilen kimyasallar aracılığı ile iletişim kurar. Stres hormonları nörotransmitter'lerin dengesini bozarak serotonin ve dopamin düzeyleri azalıyor, bu durum kişide olumsuz bir duygu

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

yaratabiliyor. İnsanı madde bağımlılıklarına daha duyarlı hale getiriyor.

● Serotonin, insanda mutluluk, canlılık, zindelik duygusu uyandıran, kısaca mutluluk hormonu olarak bilinir.

● Dopamin, duygusal tepkilerin kontrolünde rol oynayan, beyne sinyaller ileten bir kimyasal maddedir.

Dopamin eksikliği birçok mental hastalığa neden olabilir. Duygu durumunu doğrudan etkiler. Kısaca dopamin de mutluluk hormonu olarak bilinir.

İşte bu iki hormonun kronik stres sonucu azalması, kişide olumsuz bir duygu durumu meydana getiriyor.

Stres hormonları, serotonin ve dopamin hormon düzeyini azaltırken, glutamat transmitter düzeyini arttırır, bu da beyinde serbest radikallerin beyin hücre duvarlarında hasar meydana getirir ve hücre ölür. Ayrıca kronik stres kan-beyin bariyerini zayıflatarak geçirgen hale getirdiği için patojenler, ağır metaller zararlı kimyasallar, toksinler beynimize daha kolay girmeye başlar, sonuç beyin kanseri, beyin enfeksiyonları, MS olabiliriz. Aslında beynin kendine has bir bağışıklık sistemi var ancak yoğun ve sürekli stres bu bağışıklık sistemini de devre dışı bırakabilir.

Peki tüm bu olumsuzlukları nasıl alt edeceğiz?.. Tabii ki savaşarak. “Savaş veya kaç” olgusunun “kaç” bölümünü baskılayıp savaşacağız. Kronik strese her ne sebep oluyorsa onlarla savaşacağız, korunup kaçmayacağız. Zira korkunun ecele faydası yok der atalarımız.

Gönüllülüğe gönül vermek

Gönüllük, herhangi bir karşılık ya da çıkar beklemezsizin toplumun yararına bir işi yapmayı kendisine görev edinen kişilerin üstlendiği misyon ve edindikleri vizyondur.

Gönüllüler, bireysel olarak ya da birlik, dernek, vakıf, kooperatif gibi STK çatısı altında gerçekleştirdikleri faaliyetler ve hayata geçirdikleri projelerle, toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda karşılık beklemezsizin çalışmayı ya da faydalı olmayı şiar edinmişlerdir...

Gönüllük çalışmaları içinde olan bireyler; profesyonel yaklaşım, bilgi, tecrübe, enerji, paylaşımcılık, sorumluluk üstlenme ve aidiyet duygusu gibi nitelikler kazanırlar ve çevrelerindeki olumsuzluklar ve ihtiyaçlar konusunda farkındalık yaratırlar...

Gönüllülükte bireyler bir kazanç beklentisi içinde bulunmamalarına rağmen, en büyük kazanımları kişisel ve ruhsal tekamüllerine sağladıkları katkılardır...

Tüm dünyada yaşanmakta olan salgın döneminin hayatımızın her alanında yarattığı zorluklara; irade, sabır ve tefekkürle mukavemet ederken, dijital anlamda bilinç sıçraması diye adlandırabileceğimiz bir çalışma döneminin içinde bulduk kendimizi...

Toplantı ve etkinliklerin alışageldiğimiz düzenden farklı bir boyutta gerçekleşmesi ile çevrimiçi platformlar üzerinden, genel adına "webinar" denilen teknoloji ile kişiler / kurumlar arasında çeşitli seminer, ders, sunum ve konferanslar düzenlendi...

Genç, yaşlı, çoluk, çocuk her kesimde hayatımızı yeniden dizayn eden uzaktan çalışma sistemini hayatımıza adapte ettik...

Görev ve sorumluluklarımızı yerine getirme gayretimizle birlikte sanal toplantı bilincimiz de azami oranda gelişti.

Fiziksel olarak bir araya gelinemeyen bu zorlu süreçte; kurumsal kimlikleri teyit edilmiş birçok dernek, sivil toplum kuruluşları ve gönüllüleri, süreklilik arz eden mutlak toplantıları-

nı hayatımızı yeniden şekillendiren dijital ortamda gerçekleştirdiler.

"Aşığa Bağdat sorulmaz" diyerek pandemi süresince de özverili çalışmaları ile gönüllülük felsefesini ve bilincini çok iyi temsil eden kuruluşlardan biri olan Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar Güçbirliği Platformu'nun 24.kez düzenlediği "Karşılıksız Hizmet Ödülleri" bu yıl da sahipleri ile buluştu.

Eski İzmir Valisi Kutlu Aktaş'ın 1990 yılında göreve gelmesi ile eşi Tülay Aktaş, şehrin iş insanları, üst düzey bürokrat kadınlar ve yardım derneklerinin başkanları ile bir araya gelerek gerçekleştirdiği toplantılarla sosyal sorumlulukta ortak bilincin gelişmesine çok büyük katkı sağlamıştır.

Rahmetli Tülay Aktaş'ın sonsuzluğa uğurlanışının hemen ardından bu çalışmalarında kendisinin en yakınında bulunan lokomotif kadınlar bir araya gelerek onun manevi şahsında bir platform oluşturmuşlardır.

İzmir'deki 300'e yakın sivil toplum kuruluşundan oluşan platform dil, din, etnik köken, yaş ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin sivil toplum örgütleri arasında dayanışma ve işbirliği sağlayarak "insan" odaklı çalışmalarına aralıksız devam etmektedirler.

Ne güzel demiş Mevlana Celaleddin-i Rumi: "Fikir ona derler ki; bir yol açsın... Yol ona derler ki; bir gerçeğe ulaşsın." Bu anlamlı sözleri hatırlatırcasına yaklaşık otuz yıl önce apaydınlık bir fikirle açılan bu anlamlı yolda Güçbirliği Platformu yürüyüşlerine azimle devam ediyorlar...

Dev Ajans organizasyonunda gerçekleşen geleneksel ödül töreninde; İzmir'in kanaat önderlerinden oluşan jüri heyetinin görüşleri ile, birbirinden

İhsan ÖZBELGE ÖZDURAN

EBSO Vakfı
Yönetim Kurulu Üyesi

değerli proje çalışmalarını yedi dalda değerlendirerek İzmir gönüllülerine dijital ortamda takdim ettiler. Gönüllülük esasına dayanarak pek çok alanda ilham veren, topluma ışık tutan ve fayda sağlayan projeler ve kurumlar ödüle değer görüldüler. Karşılıksız Hizmet Ödülü, Barış Çocuk Orkestrası Koruma ve Geliştirme Derneği'ne; Suat Ballar Ödülü Sağlıkta

Kalite Derneği'ne; Suna Kırış Ödülü, İzmir Alzheimer Derneği'ne; Jüri Özel Ödülü, Türgök'e; Teşvik Ödülü, Konak Mülteci Derneği'ne verildi. İzmir'in Gönüllüleri Ödülü ve Ömür Boyu Gönüllük ödülleri emek veren kurum / kuruluş temsilcisi gönül dostlarına tevdi ettiler...

"Sivil toplumun gelişmesi için kuruluşlar arası bilgi ve deneyimin paylaşılması ve böylelikle zaman ve enerji kaybının minimuma indirilerek verimliliğin maksimum seviyeye yükseltilmesi gerektiğine" vurgu yaparak gönüllük tanımının altını çizen dönem sözcüsü Sayın Fatoş Dayıoğlu'nun nezdinde; gönüllülüğü amaç edinerek topluma fayda sağlayan tüm ödül sahiplerini ve Tülay Aktaş Gönüllü Kuruluşlar Güçbirliği'nin tüm üyelerini yürekten kutluyorum...

Oluşumundan büyük heyecan duyduğum Barış Çocuk Orkestrası' projesinin aldığı "Karşılıksız Hizmet Ödülü" ile sanatın ve sanatçının hak ettiği değere kavuştuğu bir gelecek umudu ve temennisi içindeyim.

Büyük ödülün sahibi olan Barış Çocuk Orkestrası'nın seslendirecekleri barış ve mutluluk şarkılarının tüm dünyaya yayıldığı yıllarda nice Cumhuriyet Bayramlarına erişmek dileği ile...

“

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, yazılı ve görüntülü medya aracılığıyla sanayicilerin konularını kamuoyuyla paylaşmaya devam ediyor.

”

■ EGE Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Meclisi, sağlık çalışanlarına teşekkür ederek destek çağrısında bulundu. EBSO Başkanı Ender Yorgancılar, "Sağlık çalışanlarının bugüne kadar her zaman büyük fedakarlık içinde yaptıkları görevleri, pandemi süreciyle birlikte çok farklı bir boyut kazandı. Bizler, pandemi süreciyle birlikte sağlık çalışanlarımızın, başta sağlık sistemimiz olmak üzere, dolaylı olarak ekonomimizi ve ülkemizin diğer

katmanlarını da ayakta tutmaya çalışan birer nefer haline geldiğini görüyoruz. Bu kadar önemli bir görevi yürütmeye çalışan ve bu ağır yükü taşıırken kendi sağlıklarını ve de yaşamlarını feda etmekten kaçınmayan sağlık çalışanlarımız her türlü övgüyü hak ediyor" diyerek EBSO Meclis Üyeleri'nin toplumsal konulardaki refleks ve duyarlılığını bir kez daha ortaya koyduğunu vurguladı.

■ HÜRRIYET / İZMİR

AZERBAJCAN'A İZMİR DESTEĞİ

Izmir'in kanaat önderleri Vali Yavuz Selim Köşger öncülüğünde Azerbaycan'a destek açıklaması yaptı, Ermenistan'ı uluslararası hukuk kurallarına uymaya ve işgalden vazgeçmeye davet etti

Azerbaycan Sahiplerler (Hüdaatları) Konfederasyonu Türkiye Temsilcisi Dr. Araf Karahan, bölgedeki barışa yakınlıkla Azerbaycan'daki sivil toplum kuruluşları ve Azerbaycan'a destek verilmesi kapsamında İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger'i makamında ziyaret etti.

Ziyaret sonrasında İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunc Soyer ve İzmir iş dünyasının içinde gelen Sivil Toplum Kuruluşlarının Başkanları, İzmir'den Azerbaycanlı kardeşleri misir destek mesajı verdi. Valilikteki görüşme sonrası ortak açıklanan destek mesajında, Türkiye'nin Azerbaycan'ın yanında olduğu, Ermenistan'ın bölgedeki barış bozacak saldırılarını bir an önce durdurmasını şart koştuğu bildirildi.

Hukuk bozuluyor

Izmir Valisi Yavuz Selim Köşger, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunc Soyer, İzmir Ticaret Odası Başkanı Mahmut Özyılmaz, İzmir Sanayi Odası Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Ticaret Borsası Başkanı İsmail Kurtulmuş, MUSAİAD Başkanı Bilal Sarıgül, Entar ve Sanatçılar Odası Başkanı Zekeriya Mutlu ve Azerbaycan Sahiplerler Konfederasyonu (ASK) adını Dr. Araf Karahan'ın imza attığı ortak metinde şu ifadeleri dile getirdi: "30 yıldan fazla bir süredir Azerbaycan topraklarına illegal eden Ermenistan Devleti uluslararası hukuka

karşıymayan tutumunu ile bölgede barışa tehdit etmeyi sürdürüyor. Azerbaycan'a yönelik 27 Eylül günü yeniden başlayan ve Bölgenizdeki barış çabalarına yakışmayan Ermenistan saldırıları üzerine ile öğrencileri ve Bölgeyi yakından takip ediyoruz. Ermenistan Devleti, Uluslararası Hukuk, Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmesi ve özellikle 1949 yılında kabul edilen Cenevre Sözleşmesi'ni dikkate alınarak, 15 dakikası boyunca devam etmemektedir. Sivil hayırlara da yol açan bu saldırıları şiddetle kınıyoruz. Bu saldırılarla Ermenistan Devleti, bölgede barış ve istikrarın dönüştüğü en büyük engel olmaktadır bir kez daha göstermektedir.

Meşru müdafaa hakkı

Azerbaycan Devleti, meşru müdafaa hakkını kullanarak, sivil halkın güvenliğinin sağlanması ve toprak bütünlüğünü korumak için sınırlarını zorlayarak karşı saldırıya geçmiştir. Azerbaycan'ın, kendi halkına ve toprak bütünlüğüne korumak için meşru müdafaa hakkını kullanması, bu süreçte Türk iş dünyasının desteğiyle, bu süreçte Azerbaycanlı kardeşlerimizle Ermenistan'ın bu saldırılarını durdurmasını ve legal ettiği Azerbaycan topraklarına bir an önce çekilmesini talep ediyoruz. Bu vesileyle, şehit düşen Azerbaycanlı kardeşlerimizle Allah'ın rahmeti, yaradıcılığı acı yıla ve her zaman Can Azerbaycan'ın yanında." HABER MERKEZİ

İŞ ALEMİNİN GÖZÜ YAPILANDIRMADA

Yılın ilk çeyreğinden bu yana koronavirüs salgınından dolayı ciddi sıkıntılar yaşayan iş dünyasının en büyük beklentileri arasında yer alan vergi yapılandırması meclise sunuluyor. Düzenlemenin, vergisini ödemekte zorlanan tüccar ve esnafı rahatlatması bekleniyor

DOĞRU BİR YAKLAŞIM

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Ender Yorgancılar, "Yapılandırma doğru bir yaklaşımdır. Ancak, içinde kamu vicdanını yaralayabilecek, adaleti bozmayacak maddelerin olmasına özen gösterilmelidir" dedi.

Doktorlar kurban olmasın

EGE Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) meclisi, pandemi süreciyle birlikte her biri birer kahramana dönüşen sağlık çalışanlarına destek çağrısında bulundu. "Üzerimize düşeni yapalım, ki bir hekimi daha salgına kurban vermeyiz vermeyeelim" diyen EBSO Başkanı Ender Yorgancılar,

'Kurallara uyararak onlara destek olalım'

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Meclisi, pandemi süreciyle birlikte her biri birer kahramana dönüşen sağlık çalışanlarına teşekkür ederek destek çağrısında bulundu. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da, "Bu kadar önemli bir görevi yürütmeye çalışan ve bu ağır yükü taşıyan kendi sağlıklarını ve yaşamlarını feda etmekten kaçınmayan sağlık çalışanlarımız her türlü övgüyü hak etmektedir. Toplum sağlığı için her türlü fedakarıyla verilen bu savaşta hayatını kaybeden hekimlerimize ve sağlık çalışanımıza da Allah'tan rahmet diliyoruz. Umuyoruz ki bir kayıp daha vermeyelim, bizler de vatandaşlar olarak üzerimize düşeni eksiksiz yerine getirelim" dedi. (Haber Merkezi)

"Ay-larca evlerinden uzakta, ailelerinden ve sevdiklerinden ayrı bir şekilde görev yapan sağlık çalışanlarımıza çok şey borçluyuz. Hekimler ve sağlık çalışanlarının en fazla hastalanan ve vefat eden meslek grubu olduğu belirtiliyor. Sağlık çalışanlarımızın beklentilerinin karşılanması, güvenlikleri için her türlü tedbirin alınarak mağduriyetlerin giderilmesini diliyoruz" dedi.

Ekonomilerin geleceğini 20 yeni pazar dönüştürecek

Dünya Ekonomik Forumu'nun yeni raporu, teknolojik ve kurumsal inovasyonları beraberinde getirecek 20 yeni pazarın ekonomileri dönüştürme potansiyeline sahip olduğuna işaret etti.

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) yeni raporu, elektrikli araçlar, dijital finansal hizmetler, yapay zeka, veri, uydu hizmetleri, uzay uçuşları, geniş spektrumlu antiviraller, gen ve DNA dizileri gibi teknolojik ve kurumsal inovasyonu sağlayacak 20 yeni pazarın ekonomileri dönüştürme potansiyeline sahip olduğunu ortaya koydu.

Covid-19 salgınının neden olduğu ekonomik gerileme, daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir ekonomik dönüşüm gereksinimini de beraberinde getirdi.

WEF'in "Yarının Pazarları: Yeni Bir Ekonomiye Giden Yollar" başlığıyla yayımlanan yeni raporunda, toplumun ve çevrenin ihtiyaçlarını karşılarken ekonomik büyümeyi sağlayabilecek bir ekonomik dönüşümün ihtiyaç olduğu vurgulandı.

Rapora göre teknolojik ve kurumsal inovasyonları beraberinde

getirecek 20 yeni pazar ekonomileri dönüştürme potansiyeli taşıyor.

Söz konusu ekonomik dönüşümü sağlayacak yeni pazarlar, "gezegeni koruma", "insanları güçlendirme ve koruma" ile "bilgiyi geliştirmeyi" hedefleyen 3 başlık altında toplanıyor.

Elektrikli araçlar, sera gazı izinleri, hidrojen, plastik geri dönüşümü, ağaçlandırma hizmetleri, su hakları ve kalitesi, geniş spektrumlu antiviraller, bakım, veri, dijital finansal hizmetler, eğitim teknolojisi ve beceri kazandırma hizmetleri, hız yuvarı (hyperloop) tabanlı taşıma hizmetleri, yeni antibiyotikler, hassas tıp, beceri sermayesi, işsizlik sigortası, yapay zeka, genler ve DNA dizileri, uydu hizmetleri ve uzay uçuşları söz konusu yeni pazarlar arasında yer alıyor.

Ekonomiyi dönüştürecek pazarların devlet teşvikleri, özel yatırımlar ve kamu-özel iş birliğiyle desteklenebileceği belirtiliyor.

Elektrikli araç altyapısı

Gezegeni korumaya yönelik pazarlar arasında elektrikli araçlar, sera gazı izni, hidrojen, plastik geri dönüşümü, ağaçlandırma hizmetleri ile su hakları ve kalitesi alanları bulunuyor.

İklim değişikliği konusunda artan farkındalık hükümetleri ve tüketicileri elektrikli araçlara yöneltirken, bu araçların kullanımı için gerekli tamamlayıcı altyapının eksikliği kilit yatırım alanlarından biri olmaya devam ediyor.

Sera gazı izinlerinden oluşan ödenekler küresel ekonomide hala yerini bulamazken, hidrojenin, özellikle ulaştırma, ısıtma ve enerji üretiminde yaygın bir şekilde kullanılması da sağlanamıyor.

Plastik geri dönüşümünde ise plastik üretiminin başladığı 20. yüzyıldan bu yana 6,3 milyar metrik ton plastiğin sadece yüzde 9'unun geri dönüşüme kazandırıldığı tahmin ediliyor. Plastik geri dönüşüm pazarı

sınırlı kalmaya devam ederken, plastik geri dönüşüm pazarı için yeni tekniklere ve standartlara ihtiyaç olduğu vurgulanıyor.

Ağaçlandırma hizmeti sağlayıcılarının az sayıda olduğu ve endüstrinin henüz profesyonelleşmediği dikkati çekerken, su kaynaklarının yönetimini sağlayacak bir sisteme ihtiyaç duyulduğu belirtiliyor.

Hassas tıp ve ilaç pazarı

İnsanları güçlendirmeye ve korumaya yönelik yeni pazarlar da geniş spektrumlu antiviraller, bakım, veri, dijital finansal hizmetler, eğitim teknolojisi ve beceri kazandırma hizmetleri, hız yuvarı (hyperloop) tabanlı taşıma hizmetleri, yeni antibiyotikler, hassas tıp, beceri sermayesi, işsizlik sigortası olarak sıralanıyor.

Bu pazarlar arasında sağlıkla ilgili olan geniş spektrumlu antiviraller, yeni antibiyotikler ve hassas tıp gibi alanlar öne çıkıyor. Dünyada 300 milyon insanın nadir hastalıklardan etkilendiği tahmin edilirken, insan sağlığını korumaya yönelik yapılacak ilaç çalışmalarının yeni bir pazar potansiyeli sunduğu vurgulanıyor.

İnsanları güçlendirmeye yönelik pazarlardan biri olan dijital finansal hizmetlerin ise yaygın bir şekilde kullanılmasının ekonomik büyümeye katkı sunacağı kaydediliyor. Dijital hizmetler pazarının, 2025 yılına kadar gelişmekte olan ekonomilerin GSYH'sini 3,7 trilyon dolar arttırabileceği belirtiliyor.

Küresel ekonomiyi dönüştürmek, insanların yeni işler edinmesi ve yeni beceriler öğrenmesi gereksinimi de beraberinde getiriyor. Bu kapsamda, eğitim teknolojisi ve beceri kazandırma hizmetleri de yeni bir pazar olarak öne çıkıyor.

İlk olarak 2013'te Tesla ve SpaceX'teki bir araştırma ekibi tarafından konsept notu olarak sunulan hız yuvarı tabanlı taşıma teknolojileri ise yük ve yolcu taşımacılığında seyahat süresini önemli ölçüde azaltmayı vad ediyor.

Uzaya fırlatma hizmetleri

Yapay zeka, genler ve DNA dizileri, uydu hizmetleri ile uzay uçuşları pazarları ise gelişen bilgi başlığı altında yer alıyor.

Bu kapsamda, yapay zeka teknolojisinin ekonomi ve toplumdaki uygulamalarının, değer yaratılmasının yanı sıra araştırma ve bilgi geliştirme kapasitesini de etkilemesi bekleniyor. Herkesin yapay zekaya erişimini sağlamanın bir yolunun, bu teknoloji için daha verimli ve kapsayıcı bir pazar oluşturmak olduğu kaydediliyor.

Uydu hizmetleri de insanların dünyada ve evrende meydana gelen olaylarla ilgili bilgilerini geliştirmede kilit rol oynuyor. Uydu hizmetlerine yönelik talep artarken, uydu sistemlerinin sağladığı hizmetler konumlandırma, izleme ve iletişim gibi alanlarda sınırlı kalmaya devam ediyor.

Uzay araştırmaları ise insan bilgisini iletirmek için büyük önem taşıyor. NASA gibi bazı kamuya ait uzay ajansları, uzaya fırlatma hizmetleri için pazarın genişlemesini bekliyor. Uzaya fırlatma hizmetleri, özel sektör araştırma hizmetlerinden uzay tabanlı güneş enerjisine ve uzay madenciliğine kadar bir dizi alanla ilgili pazarın önünü açmak için stratejik öneme sahip bulunuyor.

“2025’e kadar işlerin yarısını makineler yapacak”

WEF'in raporunda ayrıca 2025 yılına kadar işlerin yarısının makineler tarafından yerine getirileceği öngörüsünde bulunuldu. Raporda, “robot devriminin” dünya çapında 97 milyon iş yaratacağını, ancak çok sayıda kişiyi işsiz bırakacağı belirtildi.

Dünyada 8 milyon kişiyi çalıştıran 300 büyük şirketin incelemeye alındığı raporda, 2025 yılına kadar işlerin yarısının makineler tarafından yapılacağı, bunun, eşitsizliği daha da kötüleştireceği tahmininde bulunuldu.

En fazla tehdit altında olan işlerin, yönetim ile veri işlemede rutin veya manuel görevler olduğu, bakım, büyük veri ve yeşil ekonomi alanlarında ise yeni işlerin ortaya çıkacağı ifade edildi.

İncelenen şirketlerde iş verenlerin yarısından fazlasının, otomatikleştirmeyi hızlandırma beklentisi içinde olduğu, yüzde 43'ünün, teknolojiye bağlı işten çıkarmalar yapacakları görüşünü paylaştığı belirtildi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı Türk Standartları Enstitüsü, Covid-19 salgının yarattığı ekonomik etki ile mücadele kapsamında Türkiye'deki işletme, okul ve alışveriş merkezlerinin güvenli hizmet konularında belgelendirilme çalışmaları yapıyor. Kurum, bu alanda 962 kuruluş, 708 özel okul, 417 tesis ve 189 işletmenin belgelendirmesini yaptı.

Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Başkanı Adem Şahin, kurumun Covid-19 ile mücadele konusunda üstlendiği göreve ilişkin bilgi verdi. Özellikle güvenli üretim için belgelendirme faaliyeti yürüttüklerini ifade eden Şahin, Enstitü'nün salgın sürecinde hayatın bir parçası haline gelen vatandaşların maske ihtiyacının karşılanması için önemli bir adım attığını söyledi.

Şahin, yıkanabilir bez maskeler için "TSE K 599 Kriteri"ni hazırladıklarını anımsatarak bu maskelerde üretimden tasarıma ve kullanım sonrası imhaya kadar tüm aşamaları belirlediklerini bildirdi.

Gönüllülük esasına dayalı belgelendirme modeliyle Türkiye'nin dünyanın sayılı ülkeleri arasında yerini aldığını vurgulayan

Şahin, “Enstitümüz hazırladığı kılavuzlar ve standartlarla üretimin, hizmetin, eğitimin hijyenik ve güvenli sürdürülmesine rehberlik etti. Sanayi kuruluşlarında salgının üretime etkisini azaltmak, pandemi öncesindeki kazanımlarına geri dönmesini sağlamak üzere güvenli üretim belgelendirme programını başlattı. Süreçlerini programına göre yürüten 962 kuruluşumuz ‘COVID-19 Güvenli Üretim Belgesi’ ile belgelendirildi.” dedi.

Şahin, sanayi işletmeleri için hazırlanan kılavuz ve belgelendirme programının ilgi gördüğüne işaret ederek imalatçı ve işletmelerden olumlu geri dönüş aldıklarını dile getirdi.

Turizm tesisleri de belgelendiriliyor

Hizmet sektöründeki pek çok kuruluşun TSE’ye başvurmasıyla bu alan için de belgelendirme modeli oluşturulduğu bilgisini veren Şahin, şöyle konuştu:

“Bu alanda faaliyet gösteren 189 işletmemiz ‘Güvenli Hizmet Belgesi’ ile belgelendirildi. TSE, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yayımlanan ‘Güvenli Turizm Belgelendirme Programı’nda yer aldı. Ulaşımından konaklamaya, tesis çalışanlarından yolcuların kendi sağlık durumuna uzanan geniş yelpazede bir dizi alınması önerilen tedbirleri içeren kriterler kapsamında konaklama tesislerini denetledi. 417 tesis ‘Güvenli Turizm Belgesi’ ile belgelendirdi.”

Şahin, TSE’nin, eğitim ve öğretimin kesintisiz, güvenilir, kontrollü ve hijyenik ortamda sürdürülmesi için de çalışma yürüttüğünü belirterek “Enstitümüz, ‘Hijyen

Şartlarının Geliştirilmesi’ ve ‘Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu’nu hazırlayıp ‘Okulum Temiz’ belgelendirmesini başlattı. Denetçilerimiz, süreçlerini kılavuza göre yürüten 708 özel okula, ‘Okulum Temiz Belgesi’ verdi.” ifadelerini kullandı.

Salgın ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele kapsamında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ile bilgi paylaşımının artırılması, teknik alanlarda iş birliğinin geliştirilmesi için protokol imzalandığını söyleyen Şahin, TSE’nin insanların belirli sürelerde zaman geçirdiği ve alışveriş yaptığı AVM’leri de belgelendirdiğini kaydetti.

Tarafsız gözle denetleme

Bu yıl TSE’nin 66’ncı kuruluş yıl dönümü olduğunu hatırlatan Şahin, enstitünün Türkiye’nin standardizasyon alanında etkin olması için yurt içinde ve dışında çalışmalar yürüttüğünü anlattı.

Şahin, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bazı denetim unsurlarının TSE’ye devredildiğine işaret ederek Bakanlık tarafından muayene yetkisi 2018 itibarıyla devredilen ilk faaliyetin ‘Hız İhlal Tespit Donanımları Muayene Yönetmeliği’ kapsamında bulunan hız ihlal tespit donanımlarının muayenesi olduğunu bildirdi.

Bu muayeneler kapsamında, hız limitlerini aşan araçların tespit edildiği anlık ya da ortalama hızı hesaplayan ölçü aletlerinin muayenelerinin gerçekleştirildiğini ifade eden Şahin, bu faaliyetle cezai yaptırım sahibi mercilerle vatandaşlar arasında tarafsız bir göz olarak kontrollerin yapıldığını ve yasal metrolojik gereklerle ilgili mevzuatların garanti altına alındığını dile getirdi.

Şahin, bir diğer faaliyetlerinin ise ölçü aletlerinin muayeneleri olduğuna dikkati çekerek şunları kaydetti:

“2020 itibarıyla muayene faaliyetleri enstitümüz tarafından gerçekleştirilen ölçü aletleri var. Bunlar, su haricindeki sıvılar için ölçme sistemleri, 2 bin kilogram ve üzeri kapasiteli otomatik olmayan tartı aletleri, aks kantarları, kütle ölçüleri ve kütle setleri, motorlu taşıt lastiklerinin hava basıncı ölçümünde kullanılan cihazlar, sıkıştırılmış doğal gaz ölçme sistemleri, akaryakıt hacim ölçek kapları, demir yolu yük ve sarnıçlı vagonlarıdır. Bu muayenelerle, ticarete kullanılan yasal metrolojinin odağında olan konularda ölçüm yapan ekipmanların, mevzuat uygunluğuyla doğru ayarlara sahip olması, tarafsız bir kamu kurumu tarafından garanti altına alınıyor.”

Merkez Bankası politika faizini sabit tuttu

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 10,25'te sabit bıraktı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından faiz oranlarına ilişkin yapılan duyuruda, Merkez Bankası Başkanı Murat Uysal başkanlığında toplanan PPK'nın, politika faizinin yüzde 10,25 düzeyinde sabit tutulmasına ve para politikası operasyonel çerçevesinde değişikliğe giderek Geç Likidite Penceresi (GLP) işlemlerinde uygulanacak Merkez Bankası borç verme faiz oranı ile gecelik borç verme faiz oranı arasındaki farkın 300 baz puan olarak belirlenmesine karar verdiği bildirildi.

Duyuruda, küresel ekonomide, ülkelerin attığı normalleşme adımlarıyla üçüncü çeyrekte kısmi toparlanma sinyallerinin gözlenmekle beraber toparlanmaya ilişkin belirsizliklerin devam ettiği belirtildi.

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin genişleyici parasal ve mali duruşlarını sürdürdüğü aktarılan duyuruda, şunlar kaydedildi:

“Salgın hastalığın sermaye akımları, finansal koşullar, dış ticaret ve emtia fiyatları kanalıyla oluşturmakta olduğu küresel etkiler yakından takip edilmektedir. İktisadi faaliyetlerdeki toparlanma devam etmektedir. Son dönemde atılan politika adımlarıyla birlikte ticari ve bireysel kredilerdeki normalleşme eğilimi belirginleşmiştir. Salgın tedbirleri kapsamında uygulanan destekleyici politikaların kademeli

olarak geri alınmasıyla ithalatta öngörülen dengelenmenin başladığı görülmektedir. Mal ihracatındaki güçlü toparlanma, emtia fiyatlarının görece düşük seviyeleri ve reel kur düzeyi önümüzdeki dönemde cari işlemler dengesini destekleyecektir.”

“Enflasyon öngörülenden yüksek”

Duyuruda, güçlü kredi ivmesiyle ekonomide sağlanan hızlı toparlanma ve finansal piyasalarda yaşanan gelişmeler neticesinde enflasyonun öngörülenden daha yüksek bir seyir izlediği vurgulandı.

Enflasyon beklentilerinin kontrol altına alınması ve enflasyon görünümüne yönelik risklerin sınırlanması amacıyla para politikası ve likidite yönetimi kapsamında atılan adımlarla finansal koşullarda belirgin bir sıkılaştırma sağlandığı belirtilen duyuruda, şöyle denildi:

“Bu doğrultuda Kurul, politika faizinin sabit tutulmasıyla birlikte

likidite yönetimindeki esnekliğin artırılmasına ve enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar likidite tedbirlerinin sürdürülmesine karar vermiştir. Kurul, dezenflasyon sürecinin yeniden tesis edilmesinin, ülke risk priminin gerilemesi, uzun vadeli faizlerin aşağı gelmesi ve ekonomideki toparlanmanın güç kazanması açısından büyük önem taşıdığını değerlendirmektedir. Enflasyondaki düşüşün hedeflenen patika ile uyumlu şekilde gerçekleşmesi için para politikasındaki temkinli duruşun sürdürülmesi gerekmektedir. Bu çerçevede parasal duruş, ana eğilime dair göstergeler dikkate alınarak enflasyondaki düşüşün sürekliliğini sağlayacak şekilde belirlenecektir. Merkez Bankası fiyat istikrarı ve finansal istikrar amaçları doğrultusunda elindeki bütün araçları kullanmaya devam edecektir.”

IMF'den 'Avrupa ekonomisinde riskler artıyor' uyarısı

IMF Avrupa Bölümü Direktörü Kammer, Covid-19 salgını nedeniyle Avrupa ekonomisinin ağır bir bedel ödediğini belirterek, "Riskler, salgında ikinci dalga yoğunlaştıkça artıyor" dedi.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Avrupa Bölümü Direktörü Alfred Kammer, yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle Avrupa ekonomisinin ağır bir bedel ödediğini ve salgının ekonomik etkisinin devasa boyutlarda olduğunu belirterek, "Riskler, salgında ikinci dalga yoğunlaştıkça artıyor. Ekonomideki iyileşmeyi sürdürmek için politikalar kararlı bir şekilde destekleyici kalmalıdır" dedi.

Kammer, video konferans yöntemiyle yaptığı açıklamada, ikinci dalga nedeniyle Covid-19 salgınına dair endişelerin arttığı Avrupa ekonomisindeki gelişmelere ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Salgın nedeniyle Avrupa'da çok sayıda kişinin işlerini kaybettiğine işaret eden Kammer, "Covid-19 nedeniyle Avrupa ekonomisi ağır bir bedel ödüyor. Salgının ekonomik etkisi devasa boyutlarda. Son tahminlerimize göre, Avrupa ekonomisi 2020'de yüzde 7 küçülecek" dedi.

Avrupa ekonomisinin 2021'de ise

yüzde 4,7 büyümesini belediklerini aktaran Kammer, "Ancak bu büyüme oranı, salgın öncesi büyüme tahminlerimizden yüzde 6,3 daha az ve bu da ekonomide 3 trilyon avroluk kayba işaret ediyor. Bu kayıp, orta vadede telafi edilemeyecek" diye konuştu.

Covid-19 salgınında ikinci dalga endişesinin yaşandığını vurgulayan Kammer, "Riskler, salgında ikinci dalga yoğunlaştıkça artıyor. Ekonomideki iyileşmeyi sürdürmek için politikalar kararlı bir şekilde destekleyici kalmalıdır" değerlendirmesinde bulundu.

"Yine de sorunlu krediler artacak"

Alfred Kammer, Avrupa bankalarının salgına güçlü sermaye ve likidite tamponlarıyla girdiğini ifade ederek, şunları kaydetti:

"Avrupa bankaları, tarif edilemeyen bu şoka karşı dayanıklı olduğunu gösterdi. Onların dayanıklılığı ve uygulanan politikalar sayesinde

kredi sıkışması yaşanmadı. Yeni şokların olmaması durumunda büyük Avrupa bankalarındaki ortalama sermaye oranı asgari sermaye gerekliliklerinin oldukça üzerinde kalacak. Yine de sorunlu krediler artacak ve politika yapıcıların bunların verimli bir şekilde elden çıkarılmasını kolaylaştırması gerekecektir."

Görsel QR tarama uygulamasında görüntüleyerek, EBSO Araştırma Müdürlüğü 2020 Ekim ayı Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

Vakalardaki artış, küresel ekonominin toparlanmasını aksatıyor

“Uzun ve zor bir tırmanış”

COVID-19 pandemisinde vakaların pek çok ülkede ciddi düzeyde artışa geçmesiyle, sonbahar aylarına yönelik endişeler gerçekleşmeye başladı. Özellikle Avrupa genelinde vakaların rekor düzeylere ulaşması, pek çok karantina önleminin yeniden sıkılaştırılmasına sebep oldu. Dünya Sağlık Örgütü, maske kullanımına uyulmasının kış bitene kadar binlerce kişinin ölümünü engelleyebileceğini açıklarken, önlemlerin olumsuz ekonomik etkileri sebebiyle, pek çok yerde maske ve karantina karşıtı gösteriler de devam ediyor.

IMF, “uzun ve zor bir tırmanış” başlığı ile yayımladığı güncel küresel ekonomik görünüm raporunda, karantina uygulamalarından kaynakları ekonomik daralmaların ve olumsuzlukların devam ettiği

belirtti. Raporda özellikle, son dönemlerde artan vakalarla birlikte normalleşme adımlarının yavaşlamaya başladığına vurgu yapılırken, küresel ekonominin toparlanmasındaki aksaklıkların devam ettiği belirtildi.

Ancak, yine de dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olan Çin’deki toparlanmanın beklentilerin üzerinde olması, küresel ekonomiye yönelik daralma beklentilerinin önceki beklentilerden bir miktar daha az olmasını sağlayabilir. Söz konusu gelişmeyi dikkate alan IMF, 2020 küresel büyüme daralmasına yönelik beklentisini yüzde 5,2’den yüzde 4,4’e revize etti. Bunun yanında, pandemi sebebiyle uzun vadede küresel yoksulluğun azaltılmasında kaydedilen ilerlemenin tersine döneceği ve ekonomik eşitsizlikle-

rin artacağı değerlendirilmesine de yer verildi.

Dünya Ticaret Örgütü de küresel ekonomiye dair değerlendirmede bulunarak, yıllık küresel ticaretin 2020’de yüzde 9,2 daralacağı öngörüsünde bulundu. Bununla birlikte, küresel ticaretin 2021’de önceki beklentilerin altında büyüyeceği yorumuna yer verildi. Pandemi ile birlikte, siyasi gerilimler ve çatışmalar, küresel ticaret büyümesi üzerinde baskı oluşturuyor.

G-20 ülkelerinin maliye bakanları ve merkez bankası başkanları ortak bir açıklamada bulunarak, küresel ekonomi ile finansal istikrarı desteklemek için gereken her türlü adımın atılacağı taahhüdünde bulundu. Yapılan ortak açıklamada, küresel ekonominin kademeli olarak toparlandığı-

na dikkat çekilerek, normalleşme adımlarına devam edileceği belirtildi. Ancak, toparlanmaya yönelik aşağı yönlü risklerin devam etmesi sebebiyle, pandeminin ekonomik etkileriyle mücadeleye yönelik uluslararası işbirliğinin güçlendirileceği vurgulandı.

ABD

ABD'de pandemi kaynaklı ekonomik olumsuzlukların yanında, yaklaşan seçimlerin yarattığı belirsizlik atmosferi de ekonomi üzerinde etkili oluyor. Gelişmeler hakkında değerlendirmelerde bulunan uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, ABD'de yaklaşan başkanlık seçimlerinin politika ortamı ve ekonomi üzerinde önemli etkileri olacağını açıkladı. Seçimin olası sonuçları hakkında değerlendirmelerde bulunan kuruluş, Trump'ın başkanlığa yeniden seçilmesi halinde, deregülasyon ve ticarete ABD'yi önceliğe alma gibi uygulamalara daha yoğun biçimde devam edileceği öngörüsünde bulundu. Diğer taraftan kuruluş, Biden'ın seçilmesi halinde ise özellikle pandemiyle mücadele konusunda çok daha geniş mali önlemlerin ve teşvik uygulamalarının gündeme geleceğini belirtti. Kuruluşun değerlendirmeleri, iki başkan adayının; dış ticaret, vergiler, teşvikler, sağlık hizmetleri, altyapı, vb. birçok ekonomik alanda çok farklı politikalara sahip olduğunu ortaya koyuyor.

ABD'de sanayi üretimi, Eylül'de piyasanın artış beklentisinin aksine yüzde 0,6 oranında azalış kaydetti. Sanayi üretiminin azalmasında özellikle imalat sanayideki düşüş etkili oldu. Sanayi üretimindeki düşüşe benzer şekilde Eylül'de kapasite kullanım oranı da artış beklentilerinin aksine 0,5 puan azalışla yüzde 71,5'e geriledi.

Bir diğer önemli makroekonomik gösterge olan dış ticaret açığı, Ağustos'ta aylık bazda yüzde 5,9 artarak 67,1 milyar Dolar'a yükseldi ve son 14 yılın en yüksek düzeyine

ulaştı. Dış ticaret açığının yükselmesinde, ithalatın ihracattan daha fazla artması etkili oldu. İhracat aylık bazda yüzde 2,2 artarak 171,9 milyar Dolar'a, ithalat ise yüzde 3,2 artarak 239 milyar Dolar'a çıktı. ABD Ticaret Bakanlığı, veriye dair yaptığı açıklamada ekonomik toparlanma doğrultusunda ülkenin ihracat ve ithalatının da artış kaydettiğini ancak, pandeminin olumsuz etkilerinin hala devam ettiğini belirtti.

EURO BÖLGESİ | AB

Avrupa Birliği Liderler Zirvesi, pandemi kaynaklı ekonomik olumsuzluklarla mücadele ve Brexit sonrası Avrupa-İngiltere ilişkileri gibi diğer politik gelişmeleri değerlendirme gündemiyle gerçekleştirildi. Liderler Zirvesi'nde, pandeminin ilk dalgasındaki sıkı karantina önlemlerine dönülmesinin ekonomik olarak yıpratıcı olabileceği ancak artan vakaların da önlemlerin artırılmasını gerektirdiği belirtildi. Bu açıdan, gelecek aylarda AB ekonomisini desteklemeye devam etmek için yeni paketler açıklanabilir. Liderler Zirvesi'nde, pandeminin yanı sıra İngiltere ile ilişkilerin ve Doğu Akdeniz meselesi gibi politik gelişmelerin de, bölgenin siyasi ve ekonomik istikrarı konusunda belirleyici olacağı değerlendirilmelerine yer verildi.

Bölgenin sanayi üretimi Ağustos'ta aylık bazda artış kaydetmesine rağmen yıllık bazda, Euro Bölgesi'nde yüzde 7,2, AB'de ise yüzde 6,2 düştü. Düşüşte özellikle ana mallar, ara mallar ve dayanıklı olmayan tüketici malları grubundaki düşüşler etkili oldu. Yıllık tüketici enflasyonunu ise Ağustos'taki yüzde 0,2'lik düşüşün ardından, Eylül'de de yüzde 0,3 düştü. Özellikle enerji fiyatları ve sanayi mallarındaki fiyat düşüşleri, enflasyonun gerilemesini sağladı. Yine Ağustos'ta Euro Bölgesi'nin dış ticaret fazlası, aylık bazda beklentilerin aksine gerileme kaydederek 14,7 milyar Euro düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu dönemde yıllık bazda ihracat yüzde 12,2 düşüşle 156,3

milyar Euro, ithalat ise yüzde 13,5 düşüşle 141,6 milyar Euro düzeyinde kaydedildi.

ALMANYA

Almanya'da yer alan çeşitli ekonomi kuruluşları ortak bir değerlendirme raporu yayınlarak, ülke ekonomisinin pandeminin yarattığı krizden çıkıp toparlanmasının beklentilerden daha uzun süreceğini açıkladı. Söz konusu kurumlar, ekonomik büyüme tahminlerini de güncelleyerek, 2020 yılı için yüzde 4,2 daralma beklentisini yüzde 5,4 daralma olarak değiştirdiler. Ayrıca, 2021 için önceki tahmin olan yüzde 5,8 büyüme beklentisi, yüzde 4,7'ye revize edildi. Söz konusu revizyonlar, Avrupa'nın lokomotif ekonomisi Almanya'nın beklentilerden daha uzun sürede toparlanacağını ortaya koyuyor.

Almanya Ekonomi Araştırma Enstitüsü (Ifo), ülkedeki vaka artışının test sayısının artırılmasından kaynaklı olduğunu belirterek, ekonomik faaliyetleri engelleyici kısıtlamalara geri dönülmemesi gerektiği konusunda uyarıda bulundu. Ekonomik toparlanmanın mevcut şartlarda bile beklentilerden daha uzun süreceğini açıklayan Enstitü, daha fazla iş ve gelir kaybı yaşanmaması adına ilkbahar aylarındaki önlemlerin tekrar edilmemesi ve ekonomik faaliyetleri engelleyen değil kolaylaştıran kısıtlamaların uygulanmasını gerektiğini vurguladı.

Almanya'da ihracat Ağustos'ta aylık bazda yüzde 2,4 artarak, yükselişini 4. aya taşıdı. Beklentilerin üzerindeki artış, Mayıs ayından beri gevşetilen karantina uygulamalarının ve teşvik politikalarının olumlu bir sonucu olarak değerlendirildi. İhracatın milli gelire katkısının oldukça yüksek olduğu ülkede, ihracatın güçlenmesi ekonominin toparlanmasında da ana aktör olarak dikkat çekiyor. Diğer taraftan Eylül ayı enflasyonu yüzde 0,2 gerileyerek, 2020 yılında ikinci kez negatif değer almış oldu. Enflasyonun düşüşünde,

hükümetin KDV indirimi bazlı teşvik politikasının etkili olduğu düşünülüyor.

BRİTANYA

Britanya ve AB, Brexit sonrası ticari ilişkileri düzenleyecek anlaşma için müzakerelere devam etme kararı aldılar. Bununla birlikte, AB üyelerine anlaşmazlık senaryosuna da hazırlıklı olunması çağrısında bulundu. 31 Aralık'ta sona erecek olan Brexit geçiş süreciyle ilgili müzakerelerin hala tamamlanamaması belirsizliklerin artmasına sebep olurken, AB Britanya'ya gerekli adımları atması konusunda uyarıda bulundu.

Pandemide vaka artışları da, Brexit süreciyle ilgili kararların alınmasını geciktiriyor. Konuyu ekonomik yönden değerlendiren uzmanlar, Brexit geçiş sürecinin anlaşmayla sonuçlansa bile, Sterlin'in Dolar ve Euro karşısında fazla değer kazanmayacağını ve oluşabilecek mali kayıpların İngiltere'nin öngördüğünden daha fazla olabileceği yorumunda bulundu.

Pandemi ile ilgili kısıtlama tartışmalarının en yoğun biçimde yaşandığı İngiltere'de Başbakan Boris Johnson, vakalardaki artış hızını azaltmak için üç aşamalı bir kısıtlama sistemi üzerinde çalıştıklarını açıkladı. Kısıtlama açıklamasıyla özellikle küçük işletmeler endişelerini dile getirirken, İngiltere Maliye Bakanı kısıtlamalar sebebiyle kapatılacak işletmelerde çalışanların maaşlarının yüzde 66'sının hükümet tarafından karşılanacağını duyurdu.

JAPONYA

Japonya Başbakanı Yoshihide Suga, pandemi sebebiyle ekonomisi rekor seviyede daralan Japonya ekonomisi için yeni bir teşvik üzerinden çalışmadıklarını açıklamasının ardından gelen eleştiriler ve artan vaka sayıları üzerine, yeni teşvikler sağlanması yönünde hazırlıklara başlama kararı aldı. Yapılan açıklamaya göre, Kasım ayında pandeminin ekonomik etkilerine ilişkin bir yeni önlemler ve

teşvikler yönünde adımlar atılacak. Pandemi sürecinde açıklanan üçüncü paket olan söz konusu teşvikler, karantina önlemlerinden zarar gören küçük işletmeleri desteklemekle birlikte, uzun vadede ekonomiyi yeniden canlandırmaya da odaklanacak. Pandemi sebebiyle, bu yıl içerisinde ilan edilmesi beklenen erken seçim çalışmalarının da 2021'e erteleneceği öngörülüyor.

Japonya'da tasarruf oranı Ağustos ayı itibarıyla yıllık bazda yüzde 33 oranında ciddi bir artış kaydetti. Söz konusu veri, Japon halkının ortalama olarak gelirlerinin yüzde 44'ünü tasarruf ettiğini ortaya koydu. Söz konusu veri itibarıyla, halkın tasarruf oranı son 20 yılın en yüksek düzeyine çıktı. Tasarruf oranlarının artmasında, diğer makroekonomik verilerde olduğu gibi, pandemi kaynaklı endişeler etkili oldu.

Japonya'da işsizlik oranı Ağustos'ta yüzde 3,0'e yükselerek 2017'den beri en yüksek düzeyine ulaşmış oldu. Böylece işsiz kişi sayısı 2 milyonu aştı. Özellikle, restoran ve konaklama sektörü başta olmak üzere hizmetler ve üretim kaleminin istihdam kaybından öncelikli olarak etkilendiği görülüyor.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Çin'in ekonomik toparlanması güç kazanmaya devam ediyor. Ülke ekonomisi, üçüncü çeyrekte yüzde 4,9 büyüdü. Böylece, ikinci çeyrekteki toparlanma eğilimi üçüncü çeyrek itibarıyla daha da güçlenmiş oldu. Yılın ilk 9 ayındaki ortalama büyüme ise yıllık bazda yüzde 0,7 oranında gerçekleşti. Yılın son çeyreğinde pandemide ikinci dalga ihtimali büyüme üzerinde etkili olacak. Ancak, mevcut olarak sürdürülen test çalışmalarında, yeni vakaların oldukça az olması, ekonominin son çeyrekte de toparlanmaya devam edeceği sinyalini veriyor.

Ekonomik toparlanmanın bir diğer sonucu olarak tüketici fiyat endeksi, Eylül'de hız keserek bir önceki aya göre 0,7 puan gerilemeyle

yüzde 1,7 arttı. Özellikle, ham petrol, enerji ve gıda fiyatlarındaki gerilemeler, enflasyonun hız kesmesinde etkili oldu. Büyüme ve enflasyondaki gelişmeleri değerlendiren ekonomistler Çin'in toparlanmasının dikkat çekici olmakla birlikte hala potansiyel düzeyin altında olduğunu, asıl güçlü toparlanmanın ancak 2021'de kaydedileceğini açıkladılar.

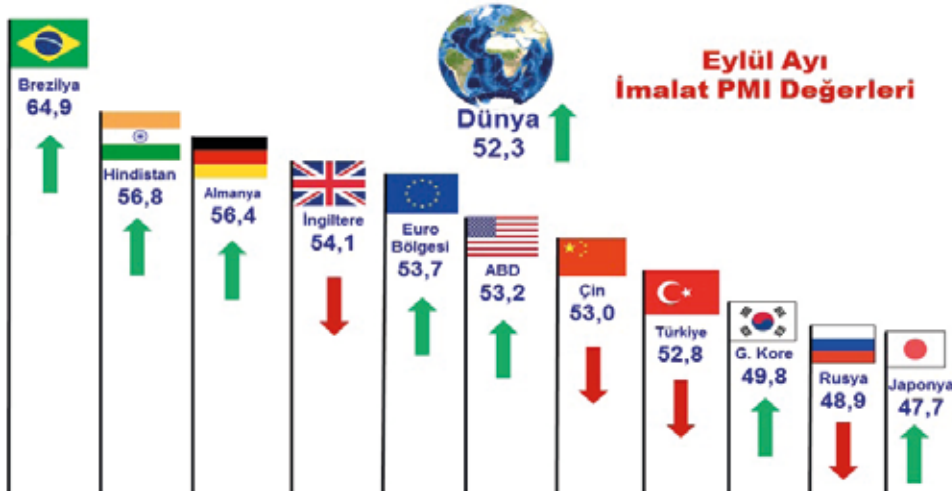
Diğer taraftan, ABD-Çin arasındaki gerginlikler hem pandemi alanında hem de ticaret alanında devam ediyor. ABD'nin pandemi sebebiyle Çin'i suçlamaya devam etmesinin yanı sıra, ulusal güvenliği tehdit ettiği gerekçesiyle özellikle teknoloji alanında pek çok Çin firmasının ürün ve hizmetlerini engellemesine, Çin de yeni bir yasa ile karşılık verdi. Söz konusu yasa gereği, Çin'de ulusal güvenliği tehdit ettiği düşünülen şirketlere gümrükte yaptırım uygulanacak.

HİNDİSTAN

Hindistan ekonomisinin ikinci çeyrekte rekor düzeyde küçülmesinin ardından, dikkatler yeni politikalar üretilmesi yönünde Hükümete ve Merkez Bankası'na çevrildi. Hükümet, pandemi kaynaklı ekonomik kayıpların yeterince ciddiye alınmadığı yönünde eleştirilerin hedefi olurken, enflasyon hedeflerinin de yukarı yönlü revize edilmesi gerektiği yönünde beklentiler arttı. Diğer taraftan, gerekli para ve maliye politikalarıyla ekonominin daha fazla desteklenmesi yönündeki talepler artıyor.

Dünya Bankası Hindistan ekonomisinin bu yıl yüzde 9,6 oranında küçüleceği yönündeki öngörüsünü yinelerken, IMF de Hindistan ekonomisine dair değerlendirmelerde bulunarak, Hükümetin ve karar alıcıların öncelikle KOBİ'lerin finansal olarak desteklenmesine odaklanmaları gerektiğini belirtti. Ülke ekonomisinin ağırlıklı olarak KOBİ'lerden oluşması, öncelikli olarak desteklenmelerini de zorunlu kılıyor.

IMF'nin Hindistan ekonomisine ilişkin bir diğer uyarısı ise kamu borcu oranının yüzde 90'a kadar yükselme-

sine yönelik oldu. Pandemi kaynaklı harcamaların artması sebebiyle artan borçluluğun en erken 2021'de toparlanmaya başlayacağı öngörülürken, Hükümetin finansman araçlarında çeşitlilik sağlaması da büyük önem taşıyor.

GÜNEY KORE

Güney Kore'de ikinci dalgayla mücadele adımları devam ediyor. Cumhurbaşkanı Moon Jae-in pandeminin önüne geçmek için alınan önlemlerin katı bir şekilde uygulanmaya devam edileceğini açıkladı. Diğer taraftan, sıkı karantina önlemleri günlük vaka sayısının 100'ün altına kadar düşmesini sağladı. Bu rağmen, ilk dalganın bitişinde olduğu gibi vakaların sıfırlanana ya da sıfıra yakın düzeye indirilene kadar, sıkı önlemlere devam edileceği ve ekonomik kayıplara yönelik desteklerin de sürdürüleceği açıklandı.

Güney Kore'nin pandemi ile mücadelede hem sağlık yönünden hem de ekonomik olarak en başarılı ülke seçilmesinde, dijitalleşmeye yaptığı yatırımların da çok büyük etkisinin olduğu açıklandı. OECD, güncel olarak açıkladığı Dijital Hükümet Endeksi'nde Güney Kore'nin 33 ülke arasında birinci olduğunu belirtti. Güney Kore'nin söz konusu endekste liderliği, dijitalleşme konusunda da öncü bir konumda olduğunu gösteriyor. Güney Kore'de Eylül'de ihracatın ithalattan daha

fazla artmasıyla, dış ticaret dengesi fazla vermeyi 5. aya taşıdı. Eylül ayında ithalatın yıllık bazda yüzde 1,6 artmasına karşın, ihracat ise yüzde 7,6 arttı. Böylece, 8,6 milyar Dolar dış ticaret fazlası kaydedildi. İhracattaki güçlenmenin 5 aydır devam etmesi, ekonomik toparlanmanın bir diğer işareti olarak dikkat çekiyor.

BREZİLYA

Brezilya'nın vaka sayılarında dünyada ilk sıralarda yer alması, ekonomisini de etkilemeye devam ediyor. Ancak, Eylül ayı itibarıyla kısmi toparlanma işaretleri görülmeye başlandı. Eylül ayında, yıllık bazda ihracat yüzde 7, ithalat ise yüzde 14 düzeyinde gerileme kaydetti. Ancak, ihracattaki gerilemenin ithalattan çok daha az olması, dış ticaret fazlası verilmesini sağladı. Söz konusu dış ticaret fazlası, 1989'dan beri en yüksek aylık değer olarak dikkat çekti. Veriyi değerlendiren ekonomistler, Brezilya'nın ithalatta özellikle Çin'e bağımlılığını azaltmasının, dış ticaret dengesi üzerinde olumlu gelişme sağlayacağını açıkladılar.

Diğer taraftan, Ağustos verileri itibarıyla perakende satışların artmaya devam etmesi ve Eylül'de işsizlik başvurularının aylık bazda hız kesmesi, ekonomideki toparlanmanın diğer işaretleri olarak dikkat çekiyor. Ekonomistler ise, toparlanmanın ihtiyatlı biçimde devam ettiği, pandeminin seyrinin büyüme ve diğer

makroekonomik veriler üzerinde etkili olmaya devam edeceğini düşünüyorlar.

Söz konusu toparlanma işaretlerini değerlendiren IMF, Brezilya ekonomine dair 2020 küçülme tahminini, yüzde -9,1'den yüzde -5,8'e revize etti. IMF'nin açıklamalarına göre Brezilya Hükümeti, teşvik ve destekleri diğer ülkelere göre daha geç uygulanmış olsa da, teşviklerin etkisi piyasalar üzerinde olumlu

oldu. Ancak, söz konusu destek ve teşvikler sebebiyle, kamu borçlarının yüksek oranda artacağı uyarısına da yer verildi.

RUSYA FEDERASYONU

Rusya'da sanayi üretimi Ağustos'ta yüzde 4,2 daralmanın ardından Eylül'de de yüzde 5 daraldı. Beklentilerden daha kötü gerçekleşen sanayi üretiminde ki düşüşte, özellikle imalat sanayideki gerileme etkili oldu. Eylül ayında, pek çok ülkede ihtiyatlı toparlanma kaydedilmesine karşın, Rusya'da sanayi üretiminin düşmesi, pandeminin olumsuz etkilerinin hala baskın biçimde devam ettiğini gösteriyor. Rusya'da bir diğer olumsuz gösterge, vadesi geçmiş borç sahiplerinin yıllık bazda yüzde 12,5 gibi ciddi bir düzeyde artması oldu. Finansal analistler, borçlu kişi ve firmaların 2020 sonuna kadar artmaya devam etmesinin beklendiğini ve borçluluktaki artışın 2021'de ciddi bir sorun olabileceği konusunda uyarıda bulundu. Pandemi sebebiyle, borçluluğun artmış olması kısa vadede çözülebilir olsa da, uzun vadede daha ciddi sorunlara yol açabilir.

Pandemi ile birlikte, Ermenistan-Azerbaycan savaşı, petrol fiyatları dalgalanması ve AB yaptırımlarının devamlılığı gibi diğer ekonomik ve politik gelişmeler, Rusya ekonomisinin 2020 son çeyreğindeki seyrinde etkili olacak.

Eylül ayında Ege Bölgesi'nin ihracatı 1,22 milyar dolar

Egeli firmalar Eylül ayında 1 milyar 223 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Bu rakam ile bölgenin ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6 artış kaydetti.

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) üyesi firmalar, Eylül ayında 1 milyar 223 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Bu rakam, EİB'nin 81 yıllık tarihindeki en yüksek Eylül ayı

ihracatı olarak kayıtlara geçti. Ocak-Eylül döneminde 9 milyar 299 milyon dolarlık ihracata imza atan Egeli firmalar, son 1 yıllık dönemde ise; 12 milyar 793 milyon dolar dövizi

Türkiye'ye kazandırdı. 12 ihracatçı birliğinin sekizi Eylül ayında ihracatını arttırmayı başarırken, dördü geçen yılki ihracat performansının gerisinde kaldı.

Maden ihracatı yüzde 39 arttı

Eylül ayında Ege İhracatçı Birlikleri'nden yapılan maden ihracatı yüzde 39'luk artışla 75 milyon 369 bin dolardan, 104 milyon 613 bin dolara yükseldi. Sanayi ürünleri ihracatı yüzde 4'lük gelişimle 627 milyon dolardan, 650 milyon dolara gelirken, tarım ürünleri ihracatı yüzde 3'lük yükselişle 454 milyon dolardan 468 milyon dolara ulaştı.

Ege İhracatçı Birlikleri bünyesindeki 4 ihracatçı birliği Eylül ayında 100 milyon dolar barajını ilk kez geçmeyi başardı.

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği, Eylül ayında ihracatını yüzde 21 arttırarak, 135 milyon 666 bin dolara ulaştı ve dört aydır üst üste en fazla ihracat yapan birlik oldu.

Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği, 122 milyon dolarlık döviz Türkiye'ye kazandırırken, ihracatını yüzde 2 geliştirdi ve zirve ortağı oldu.

Ege Maden İhracatçıları Birliği, Eylül

ayında ihracatını, 2019 yılı Eylül ayına göre yüzde 39'luk artışla 104 milyon 613 bin dolara tırmandı. Ege Maden İhracatçıları Birliği, 9 aylık dönemde 678 milyon dolarlık ihracata ulaştı ve 2020 yılındaki ihracat düşüşünü yüzde 1'e kadar eritti ve pandeminin yaralarını sardı.

Taze meyve sebze ve mamulleri ihracatı 1 milyar dolar hedefine ulaştı.

Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği, Eylül ayında 102 milyon 210 bin dolarlık ihracatla 100 milyon dolar barajını geçen birlikler arasına adını yazdırdı. Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği, son bir yıllık dönemde ise; 1 milyar 3 milyon dolarlık ihracat rakamına ulaştı ve 1 milyar dolar barajını aşmış oldu.

Eylül ayında, Ege Tütün İhracatçıları Birliği 89 milyon dolar, Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği 88 milyon dolar ihracata imza attı.

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği'nin ihracatı Eylül ayında yüzde 15'lik artışla 74 milyon dolardan, 85 milyon dolara tırmanırken, Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği 55,4 milyon dolarlık ihracatı hanesine yazdırdı.

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 18'lik ihracat gelişimiyle 36,6 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği 23 milyon dolar döviz Türkiye'ye kazandırdı.

Ege Deri ve

Deri Mamulleri'nin Eylül ayı ihracatı 11,7 milyon dolar olurken, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği 9,3 milyon dolarlık ihracatı kayda aldı.

Yılsonunda 2019 rakamlarına dönüş

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Eylül ayında başarılı bir performans gösterdiklerini, 2020 yılının son çeyreğine moralli girdiklerini kaydetti.

Ege İhracatçı Birliklerinin son 4 aylık periyotta 4 milyar 458 milyon dolar ihracat rakamına ulaştığı bilgisini veren Eskinazi, "2019 yılının Haziran-Temmuz-Ağustos-Eylül aylarıyla karşılaştığımız zaman ihracatımız yüzde 10'luk artış hızı yakaladı ve 401 milyon dolar ihracat gelişimi gösterdi. Eylül ayında 4 birliğimiz 100 milyon dolar barajını geçmeyi başardı. Kuru incir ilk ihracat tarihi bu yıl iklim koşullarından dolayı geçen yıla göre 4 gün geç ilan edildi. Kuru incir ilk ihracat tarihi geçen yıla aynı olabilseydi, Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimiz de, 100 milyon dolar barajını aşacaktı. 2020 yılının son çeyreğinde bu çizgimizi koruyup, yıl sonunda 2019 yılındaki 13,3 milyar dolarlık ihracat rakamımızı yakalamayı hedefliyoruz" dedi.

Türkiye'nin Eylül ayı ihracatı 16 milyar doları aştı

Türkiye'nin ihracatı Eylül ayında yüzde 4,8 artışla 16,01 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatta ulaşılan rakam, bugüne kadar görülen en yüksek Eylül ayı ihracat rakamı olarak kayıtlara geçti. İthalat ise 20,89 milyar dolar oldu.

Eylül'de ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre 4,8, Ağustos ayına göre ise yüzde 28,5 artarak 16,1 milyar dolara ulaştı. Söz konusu rakam, Cumhuriyet tarihinin en yüksek Eylül ayı ihracat rakamı olarak kayıtlara geçti. 2019'un Eylül ayında ihracat 15,2 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

207 ülkeye ihracat

Eylül ayında 1.676 firma ilk kez ihracat gerçekleştirdi. Söz konusu yeni firmaların Eylül

ihracatı 80 milyon 174 bin dolar oldu. Firma özelinde bakıldığında Eylül ayı içerisinde toplam 41 bin 386 şirket ihracat gerçekleştirdi. Öte yandan Eylül ayında ihracat yapılan ülke sayısı 207'ye ulaştı. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı yüzde 49,3 olurken, ilk 20 ülkede bu pay yüzde 66,6 olarak gerçekleşti. Eylül ayında en çok ihracat gerçekleştirilen ilk üç ülke ise 1 milyar 516 milyon dolar ile Almanya; 1 milyar 143 milyon dolar ile Birleşik Krallık ve 947 milyon dolar ile ABD oldu.

Yılın ilk dokuz ayında en çok ihracat

gerçekleştirilen ilk 5 ülke 11,28 milyar dolar ile Almanya, 7,55 milyar dolar ile Birleşik Krallık, 7,24 milyar dolar ile ABD, 6,24 milyar dolar ile Irak, 5,53 milyar dolar ile İtalya oldu.

İlk 10 ülkenin ihracattaki payı yüzde 48,6 olurken söz konusu oran, ilk 20 ülkede ise yüzde 66,1 olarak gerçekleşti.

Eylül ayında, Ülke gruplarına göre ihracata bakıldığında ise Türkiye'nin en büyük pazarı olan Avrupa Birliği'nin ihracattaki payı Eylül ayında, 6,77 milyar dolarlık bir hacim ile yüzde 42,3 seviyesine yükseldi. AB haricindeki diğer Avrupa ülkelerini de hesaba katıldığında, Avrupa kıtasının payı yüzde 56,5 olarak gerçekleşti. Diğer ülke gruplarına bakıldığında ise, Eylül ayında, Yakın ve Orta Doğu ülkelerine yüzde 4,7 düşüş ile 2,8 milyar dolar; Afrika kıtasının tamamına yüzde 3,7'lik artışla 1,36 milyar dolar; Uzak Doğu ülkelerine ise yüzde 6,8'lik artış ile 1,23 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi.

Katma değerli ürün ihracatı artıyor

Eylül ayında kilogram başı ihracat değeri yüksek ürünlerde ihracatın arttığı görüldü. Kilogram başı ihracat değeri 10 doların üzerinde olan yüksek katma değerli ürünlerin toplam ihracatı, Eylül ayında yüzde 12 oranında artarak, 4 milyar 92 milyon dolar seviyesine yükseldi. Söz konusu dönemde kilogram başı ihracatı 50 doların üzerinde olan en yüksek katma değere sahip ürünlerde ise Eylül ayında ihracat 656 milyon dolara ulaştı.

Otomotiv yeniden lider

Geride bıraktığımız dönem ihracattaki liderliğini hazır giyim sektörüne kaptıran otomotiv sektörü, Eylül ayında gerçekleştirdiği ihracat ile yeniden liderliğe oturdu. Sektör ihracatı, 2 milyar 605 milyon dolar olarak

gerçekleşti. Söz konusu dönemde hazır giyim sektörü 1 milyar 798 milyon dolarlık ihracat ile ikinci sırada yer alırken, onu 1 milyar 633 milyon dolar ile Kimyevi Maddeler sektörü izledi. Otomotiv sektöründe geçtiğimiz yılın aynı ayına göre, 13,1 milyon dolarlık artış gerçekleşirken, hazır giyimde, 298 milyon dolar artış yaşandı. Eylül ayında önceki yılın aynı ayına göre 20 sektör ihracatını artırdı. Halı ve Yaş Meyve Sebze sektörleri ise tarihlerinin en yüksek eylül ayı ihracatını gerçekleştirdi.

Tıbbi ürün ihracatı 631 milyon dolar

Geçtiğimiz yılın aynı ayına göre; solunum cihazları yüzde 1900, maske ve önlük yüzde 838, tanı kitleri yüzde 167, dezenfektan ihracatı ise yüzde 66 artış gösterdi. Eylül ayında, toplam COVID-19 ürünü ihracatı yüzde 328 artışla 92 milyon dolar olarak gerçekleşti. Yılın ilk dokuz aylık döneminde ise COVID-19 ürünleri ihracatı 631 milyon dolara ulaşırken; 2019 yılının aynı dönemine göre, yüzde 213 artış sergiledi.

Sanayi üretimi Ağustos'ta aylık 3,4; yıllık yüzde 10,4 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı 2020 yılı Ağustos ayı Sanayi Üretim Endeksi verisine göre, sanayi üretimi yıllık yüzde 10,4 arttı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2020 yılı Ağustos ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,2; imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 11,4 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 2,3 arttı.

Sanayinin alt sektörleri

incelendiğinde, 2020 yılı Ağustos ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 2,5; imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3,6 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1,3 arttı.

Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında ciro endeksi 2020 yılı Ağustos ayında

Ağustos (2015=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	114,9	16,0	121,3	10,4	123,0	3,4
Madencilik ve Taşocakçılığı	120,0	9,1	124,1	5,2	118,8	2,5
İmalat Sanayi	113,5	17,4	120,2	11,4	123,4	3,6
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	132,1	4,0	135,5	2,3	119,7	1,3

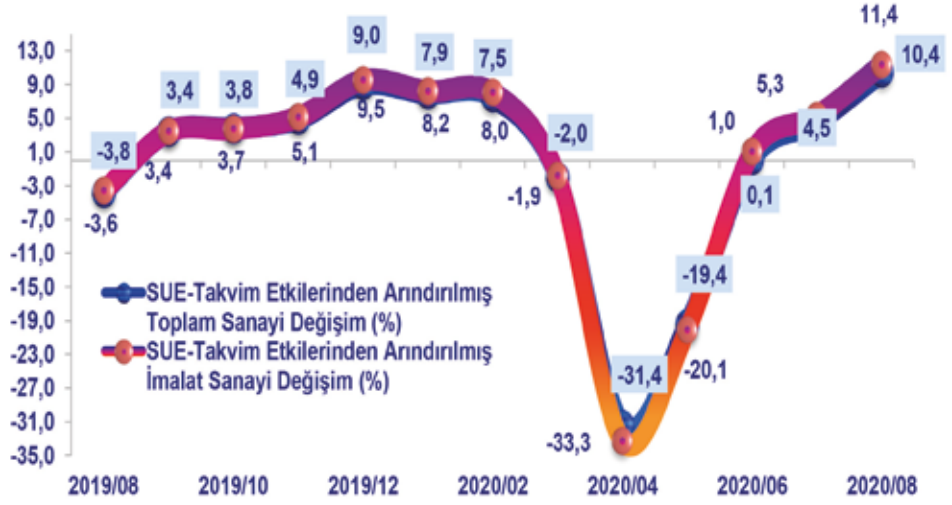
KAYNAK: TÜİK

yıllık yüzde 23,5 arttı.

Toplam cironun alt detaylarına bakıldığında; 2020 yılı Ağustos ayında yıllık sanayi sektörü ciro endeksi yüzde 29,4, inşaat ciro endeksi yüzde 5,8, ticaret ciro endeksi yüzde 32,8 artarken, hizmet ciro endeksi yüzde 5,2 azaldı.

Toplam ciro aylık yüzde 3 arttı

Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında ciro endeksi (2015=100), 2020 yılı Ağustos ayında aylık yüzde 3,0 arttı. Toplam cironun alt detaylarına bakıldığında; 2020

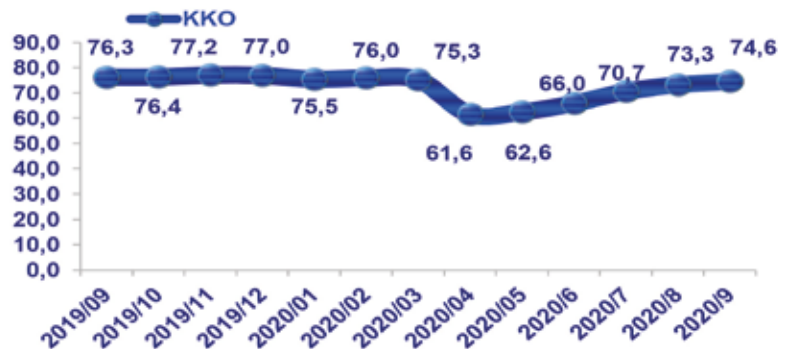

yılı Ağustos ayında aylık sanayi sektörü ciro endeksi yüzde 5,9, ticaret ciro endeksi yüzde 2,0,

hizmet ciro endeksi yüzde 4,8 artarken, inşaat ciro endeksi yüzde 6,1 azaldı.

2020 yılı Eylül ayında kapasite kullanımı bir önceki aya göre 1,3 puan artarak yüzde 74,6 oranında gerçekleşti. Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı yüzde 83,6 ile ilk sırada yer alırken; yüzde 82,8 ile ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) ve yüzde 80,6 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı Eylül ayını en yüksek kapasiteyle kapatan sektörler oldu.

Cari denge Ağustos'ta 4,63 milyar dolar açık verdi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Ağustos 2020 dönemine ilişkin ödemeler dengesi verileri açıklandı. Buna göre, cari işlemler dengesi Ağustos 2020'de 4.63 milyar dolar açık verdi.

Piyasa beklentilerine göre dış açığın 4.40 milyar dolar seviyesinde çıkması bekleniyordu. Cari açık bir önceki ay 1.82 milyar dolar idi.

Merkez Bankası'nın internet sitesinde yer alan detaylar şu şekilde:

"Bir önceki yılın Ağustos ayında 3.314 milyon ABD doları fazla veren cari işlemler hesabında bu ayda 4.631 milyon

ABD doları açık gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 23.203 milyon ABD doları olmuştur.

Bu gelişmede, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 3.948 milyon ABD doları artarak 5.347 milyon ABD dolarına yükselmesi ve hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin geçen yılın aynı ayına göre

(Milyon Dolar)	Ağustos		Ocak-Ağustos		12 Aylık Kümülatif 2020
	2019	2020	2019	2020	
CARI İŞLEMLER HESABI	3.314	-4.631	5.299	-26.465	-23.203
SERMAYE HESABI	9	-9	44	-27	-37
FINANS HESABI	1.908	-7.485	3.780	-34.512	-36.711
Doğrudan Yatırımlar (net)	-561	-374	-4.528	-2.694	-4.296
Portföy Yatırımlar (net)	1.337	1.973	-347	14.346	15.953
Diğer Yatırımlar (net)	978	-1.482	4.435	-7.161	-11.469
Rezerv Varlıklar (net)	254	-7.602	4.220	-39.003	-36.899
Net Hata ve Noksan	-1.415	-2.845	-1.563	-8.020	-13.471

Kaynak: TCMB

4.602 milyon ABD doları azalarak 1.179 milyon ABD dolarına gerilemesi etkili olmuştur.

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı bir önceki yılın Ağustos ayında 6.249 milyon ABD doları fazla vermişken bu ayda 973 milyon ABD doları fazla vermiştir.

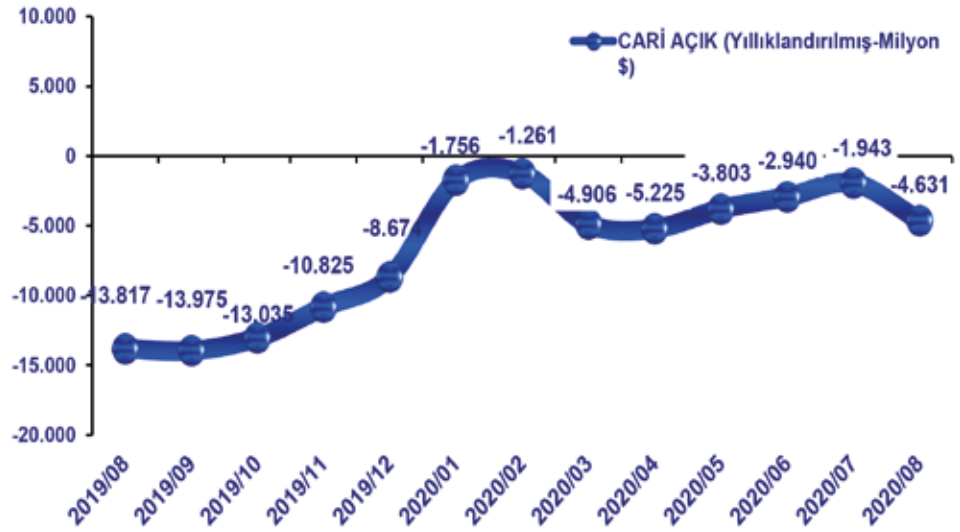
Birincil gelir dengesi kaynaklı net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 589 milyon ABD doları azalarak 570 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

İkincil gelir dengesi kaynaklı net girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 16 milyon ABD doları artarak 107 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Finans hesabı

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 374 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Portföy yatırımları 1.973 milyon ABD doları tutarında net çıkış kaydetmiştir. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt

dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 1.007 milyon ABD doları ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 502 milyon ABD doları net satış yaptığı görülmektedir.

Yurt dışındaki tahvil ihracılarıyla ilgili olarak, bankalar 286 milyon ABD doları net borçlanma, diğer sektörler ise 17 milyon ABD doları net geri ödeme gerçekleştirmiştir.

Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat

varlıkları 1.980 milyon ABD doları ve yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları 2.288 milyon ABD doları net artış kaydetmiştir.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili olarak; bankalar, Genel Hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 100 milyon ABD doları, 62 milyon ABD doları ve 774 milyon ABD doları net geri ödeme gerçekleştirmiştir.

Resmi rezervlerde bu ayda 7.602 milyon ABD doları net azalış gözlenmiştir.”

İşsizlik Temmuz döneminde yüzde 13,4

Türkiye İstatistik Kurumu işsizlik rakamlarını açıkladı. Buna göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2020 yılı Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 369 bin kişi azalarak 4 milyon 227 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,5 puanlık azalış ile yüzde 13,4 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 0,6 puanlık azalış ile yüzde 15,9 oldu.

**İstihdam oranı
yüzde 43,5**
İstihdam edilenlerin

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Temmuz	Toplam	
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler	2019	2020
Nüfus (Bin kişi)	61.507	62.626
İşgücü (Bin kişi)	33.113	31.491
İstihdam (Bin kişi)	28.517	27.263
Tarım	5.644	5.283
Tarım dışı	22.873	21.980
İşsiz (Bin kişi)	4.596	4.227
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.394	31.135
İşgücüne katılma oranı (%)	53,8	50,3
İstihdam oranı (%)	46,4	43,5
İşsizlik oranı (%)	13,9	13,4
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	16,5	15,9
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	59,5	55,9
İstihdam oranı (%)	51,0	48,3
İşsizlik oranı (%)	14,2	13,7
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	16,6	16,0
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	27,1	25,9
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	29,4	29,8

Kaynak: TÜİK *Çalışmayan, eğitim görülen ve yaşantı görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranları

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Temmuz	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.063	3.088	1.590	10.041	18.783
Kadın	1.291	2.195	79	4.916	8.481
Toplam	5.354	5.283	1.669	14.957	27.263

Kaynak: TÜİK Not: Temmuz 2020 dönemi sonucuları; 2020 yılının 20-35. işsizlik oranı için aynı ila Haziran. Temmuz ve Ağustos ayları karşılanmaktadır.

sayısı 2020 yılı Temmuz döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 254 bin kişi azalarak 27 milyon 263 bin kişi, istihdam oranı ise 2,9 puanlık azalış ile yüzde 43,5 oldu. Bu dönemde, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 361 bin, sanayi sektöründe 246 bin, hizmet sektöründe 761 bin kişi azalırken inşaat sektöründe ise 114 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 19,4'ü tarım, yüzde 19,6'sı sanayi, yüzde 6,1'i inşaat, yüzde 54,9'u ise hizmet sektöründe yer aldı.

İşgücüne katılım

İş gücü 2020 yılı Temmuz döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 622 bin kişi azalarak 31 milyon 491 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 3,5 puanlık azalış ile yüzde 50,3 olarak gerçekleşti.

Kayıt dışı istihdam

Temmuz 2020 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,3 puan azalarak yüzde 32,7 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,1 puan azalarak yüzde 20,1 oldu. 15-64 yaş grubunda işsizlik oranı yüzde 13,7; istihdam oranı yüzde 48,3 oldu. 15-64 yaş grubunda işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,5 puanlık azalışla yüzde 13,7; tarım dışı işsizlik oranı ise 0,6 puanlık azalışla yüzde 16,0 oldu. Bu yaş grubunda istihdam oranı 2,7 puanlık azalışla yüzde 48,3; işgücüne katılma oranı ise 3,6 puanlık azalışla yüzde 55,9 oldu.

Genç nüfusta işsizlik

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir

önceki yılın aynı dönemine göre 1,2 puanlık azalışla yüzde 25,9; istihdam oranı ise 4,5 puan azalarak yüzde 30,4 oldu. Aynı dönemde işgücüne katılma oranı 6,8 puanlık azalışla yüzde

41,0 seviyesinde gerçekleşti. Ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,4 puanlık artışla yüzde 29,8 seviyesinde gerçekleşti.

Euro Bölgesi'nde işsizlik artıyor

Euro Bölgesi'nde işsizlik, COVID-19 tedbirlerinin gevşemeye devam ettiği Ağustos ayında yüzde 8,1 seviyesine çıktı.

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), Avrupa Birliği (AB) ve Euro Bölgesi'nin Ağustos ayı işsizlik verilerini yayımladı. Buna göre, 19 üyeli Euro Bölgesi'nde Temmuz'da yüzde 8 olan mevsimsellikten arındırılmış işsizlik, Ağustos'ta yüzde 8,1'e yükseldi.

AB'de ise Temmuz'da yüzde 7,3 seviyesinde olan işsizlik, ağustosta yüzde 7,4'e çıktı. Söz konusu dönemde işsizlik İspanya'da yüzde 16,2; İtalya'da yüzde 9,7; Fransa'da yüzde 7,5 ve Almanya'da yüzde 4,4 olarak belirlendi.

AB'de işsiz sayısı Ağustos'ta 15 milyon 603 bin olurken, bunun 13 milyon 188 bini Euro Bölgesi'nde yer aldı. 25 yaş altı genç işsiz sayısı, ağustosta AB'de 3 milyon 32 bin, Euro Bölgesi'nde 2 milyon 460 bin olarak belirlendi. Genç işsizlik oranı, AB'de yüzde 17,6 ve Euro Bölgesi'nde yüzde 18,1 olarak ölçüldü.

Eylül'de yüzde 1,35 seviyesindeki beklentilerin aksine enflasyon yüzde 0,97 arttı ve yıllık enflasyon yüzde 11,75'e geriledi. Ortaya çıkan rakamda eğitim, giyim ve ayakkabıda yükseliş olmaması etkili oldu.

Enflasyon Eylül ayında yüzde 1,35 olan beklentilerin oldukça altında gerçekleşerek aylık yüzde 0,97 arttı. Yıllık enflasyon ise Ağustostaki yüzde 11,77 seviyesinden yüzde 11,75'e geriledi. Gıda fiyatlarında yükseliş sürerken aylık olarak enflasyonu düşürücü etki ise giyim ve ayakkabı ile KDV indirimi gerçekleştirilen eğitim grubundan geldi. Döviz kurlarındaki yüksek artışların ilk etkisi ise üretici fiyatlarında yaşandı. Üretici enflasyonu Eylülde yüzde 2,65 arttı ve yıllık üretici enflasyonu yüzde 14,33'e yükseldi. Merkez Bankası'nın para politikası için takip ettiği özel kapsamlı enflasyon göstergeleri ise manşet enflasyondan daha fazla arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Eylülde gıda fiyatlarındaki artış yüzde 0,66 oldu. Bu artış, manşet enflasyona 0,15 puan yükseltici etki yaptı. Gıdada dikkat çeken ise mevsiminin sonuna gelen taze sebze ve meyve ile ekmek fiyatlarındaki

değişim oldu. Biber ve patlıcan yüzde 16 ve 18 oranında, taze fasulye, kabak, lahana yüzde 9 oranında zamlandı. Düşüş ise sezonunu açan balık fiyatlarında yüzde 12,2; elmada yüzde 13,5 ile dikkat çekti. Ekim ayında sera ürünlerinin henüz tezgahlara çıkmaması ve yazlık ürünlerin de sona ermesiyle gıda enflasyonunda daha yüksek artış bekleniyor.

Giyim ve ayakkabıda talep belirledi

Yeni sezona zam ile başlaması beklenen ve eylül aylarında enflasyonu artırıcı etki yapan giyim ve ayakkabı bu yıl eylülde yüzde 0,03 geriledi. Yani bu yıl enflasyonu artırıcı etkisi yaşanmadı. Giyim ve ayakkabı grubunda 2019 Eylül'de yüzde 2,13; 2018 Eylül'de 3,97 artış vardı. Pandemi nedeniyle yüksek talep düşüşü yaşayan giyim ve ayakkabı sektöründe Eylülde yaz indirimlerinin sürdüğü ve sonbahar ürünlerinin düşük fiyat artışlarıyla sezona başlaması eylülde enflasyonun sürpriz yapmasının da nedeni oldu.

Konut grubunda yüzde 0,93 artış gerçekleşti ve manşet enflasyona 0,13 puanlık katkı yaptı. Su fiyatlarındaki ve ev tamiratı malzemelerinde artış bu grupta dikkat çekti. Ekimde ise elektrik fiyatlarına yapılan yüzde 5,75 zam bu grubun enflasyonunu ve manşet enflasyonu artıracak. Sağlık grubunda yüzde 0,87 artış 0,03 puan manşet enflasyona etki yaptı. Bu grupta diş tedavisi ücretlerinde artış var.

Eurodaki artış otomobile yansdı

Ev eşyası konut kredi faizindeki indirimle birlikte artan taleple fiyatlardaki yükselişini sürdürüyor. Ev eşyası grubunda aylık enflasyon yüzde 3,02 arttı ve bu grubun manşet enflasyona etkisi 0,23 puan oldu. Bunda hem mobilya fiyatlarında yüzde 3-6 seviyesindeki artışlar ile buzdolabı ve küçük ev aletlerinde yüzde 8-5 civarındaki zamlar etkili oldu.

Ulaştırma grubunda da Euro'nun değer kazanmasının etkili olduğu görülüyor. Dizel otomobiller yüzde 5,2; benzinli otomobiller yüzde 2,8 aylık zam gördü. Benzin fiyatları yüzde 2,1 arttı bu grupta motorin fiyatlarının yüzde 2,37 azalması aylık artışı sınırlamış görünüyor. Otobüs biletlerinde de yüzde 6,3 düşüş yaşandı. Böylece ulaştırma grubunda aylık enflasyon yüzde 1,84 oldu ve bu grup manşet enflasyonu 0.29 puan ile en fazla artıran sektör oldu.

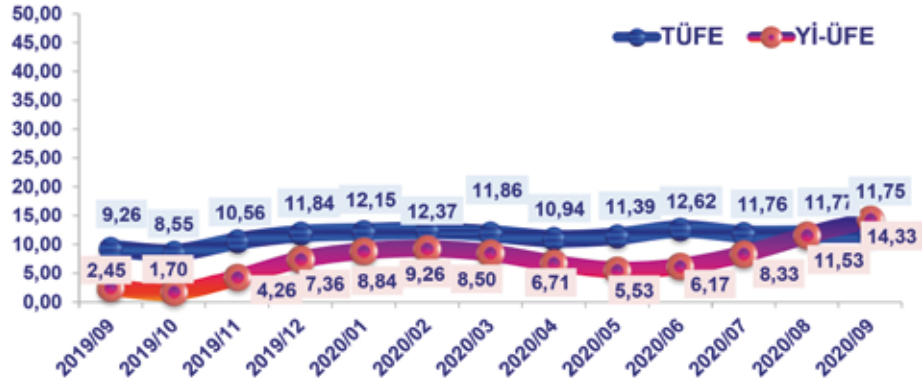
Haberleşme grubunda yüzde 0,28 aylık artış var ve manşet enflasyona 0,01 puanlık sınırlı bir katkı yaptı. Ancak pandemi ile birlikte kargo ücretlerinin yüzde 15,4 artması dikkat çekti.

Eğitim, kültür, eğlence

Eğlence ve kültür alanında pandemiyle birlikte eğitim

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
Eylül	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Yıllık	9,26	11,75	2,45	14,33	-11,15	33,15
Yıllık Ort.	18,27	11,47	26,44	7,71	23,17	13,89
Aylık	0,99	0,97	0,13	2,65	0,82	3,08

Kaynak: TÜİK

grubunun bir parçası oldu. Online eğitim nedeniyle bilgisayar ve tablet talebindeki artış bu ürünlerin de ithal ağırlıklı olması nedeniyle kur hassasiyetleri enflasyonu yükseltti. Bu grupta bilgisayarlar aylık yüzde 2,6; tabletler yüzde 3,8 zamlandı. Yurtiçi turlardaki yüzde 19 fiyat düşüşü aylık enflasyona etkisini sınırladı. Eğlence ve kültürde yüzde 0,88'lik aylık artışın manşet enflasyona 0,03 puan artırıcı etkisi oldu. Özel okullara KDV indiriminin etkisiyle eğitim grubunda enflasyon yüzde 0,07 düştü. Eğitim grubu manşet enflasyona etki yapmasa da Eylül aylarında eğitimde yüksek artışlar yaşandığı için sürprizin ikinci nedeni olarak öne çıktı.

Lokanta ve otellerde yüzde 0,74'lük aylık enflasyon manşet enflasyonu 0,06 puan etkiledi. Hazır yemeklerde sınırlı da olsa yaşanan artış bu yükseliş getirdi. Çeşitli mal ve hizmetlerde altındaki hızlı yükselişin durmasının etkisiyle yüzde 0,63'lük aylık enflasyon yaşandı. Ancak eylülde de kolonya yüzde 2,25 zamlanmaya devam etti.

Kur etkisi

Üretici enflasyonu eylülde yüzde 2,65 arttı ve yıllık üretici enflasyonu

yüzde 14,33 ile hem bu yılın en yüksek seviyesine çıktı, hem de Temmuz 2019'dan sonra gördüğü en yüksek veriye ulaştı. Üretici fiyatları ithalat girdisi etkisiyle döviz kurlarındaki sert yükselişten daha hızlı etkileniyor. TÜİK verilerine göre Eylülde sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi aylık yüzde 2,83 arttı. Madencilik ve taşocakçılığında yüzde 2,29; elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 0,19 ve su temininde yüzde 1,96 artış gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında yüzde 3,63; dayanıklı tüketim malında yüzde 2,63; dayanıksız tüketim malında yüzde 1,75; sermaye malında yüzde 2,90 artış; enerjide yüzde 0,01 azalış olarak gerçekleşti. Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taşocakçılığında yüzde 16,87, imalatda yüzde 15,52 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 2,62 azalış ve su temininde yüzde 13,25 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında yüzde 17,91, dayanıklı tüketim malında yüzde 19,72, dayanıksız tüketim malında yüzde 12,74, sermaye malında yüzde 21,09 artış; enerjide yüzde 4,23 azalış oldu.

Merkezi yönetim bütçesi Eylül ayında 29,7 milyar TL açık verdi. Merkezi yönetim bütçe giderleri Eylül ayı itibarıyla 108 milyar 580 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz harcamaları 16 milyar 209 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 92 milyar 371 milyon TL oldu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın söz konusu döneme ilişkin açıklaması şöyle:

"2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Eylül ayında 108 milyar 580 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 80 milyar 814 milyon TL harcama yapılmıştır.

Eylül ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 34,4 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 8,4 iken 2020 yılında yüzde 9,9 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 34,5 oranında artarak 92 milyar 371 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç

giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 8,1 iken 2020 yılında yüzde 9,7 olmuştur.

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Eylül ayı itibarıyla 78 milyar 916 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 68 milyar 311 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 8 milyar 565 milyon TL olmuştur.

2019 yılı Eylül ayında bütçe gelirleri 63 milyar 102 milyon TL iken 2020 yılının aynı ayında yüzde 25,1 oranında artarak 78 milyar 916 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Eylül ayı gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 7,2 iken 2020 yılında yüzde 8,2 olmuştur.

2020 yılı Eylül ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 29,9 oranında artarak 68 milyar 311 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 7,0 iken 2020 yılında yüzde 8,7 olmuştur."

Milyar TL	Eylül		Ocak-Eylül		Değişim Oranı (%)
	2019	2020	2019	2020	
Bütçe Giderleri	80,8	108,6	739,6	870,0	17,6
Faiz Hariç Giderler	68,6	92,4	658,4	762,2	15,8
Faiz Giderleri	12,6	16,3	81,5	107,8	32,3
Bütçe Gelirleri	63,1	78,9	653,8	729,4	11,6
Vergi Gelirleri	52,6	68,3	485,3	578,8	19,3
Bütçe Dengesi	-17,7	-29,7	-85,8	-140,6	-63,8
Faiz Dışı Denge	-5,5	-13,5	-4,3	-32,8	-656,6

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Avrupa Birliği'nde (AB) kamu borcunun GSYH'ye oranı yeni Covid-19 tedbirlerinin uygulanmaya devam ettiği 2020'nin ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre artarak yüzde 87,8 oldu.

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), AB ve Avro Bölgesi'nin 2020 yılı ikinci çeyrek kamu borcu ve bütçe açığı verilerini yayımladı. Buna göre, 27 üyeli AB'de 2020 birinci çeyrekte yüzde 79,4 olan kamu borcunun GSYH'ye oranı, ikinci çeyrekte yüzde 87,8'e çıktı.

Avro Bölgesi'nde ise kamu borcunun GSYH'ye oranı, aynı dönemde yüzde 86,3'ten yüzde 95,1'e yükseldi.

Söz konusu oran 2019 birinci çeyrekte AB'de yüzde 79,7, Avro Bölgesi'nde yüzde 86,2 seviyesinde gerçekleşmişti.

Kamu borç oranı en yüksek ülke Yunanistan

AB üyesi ülkeler arasında yılın ikinci çeyreğinde kamu borcunun GSYH'ye oranının en fazla olduğu ülke yüzde 187,4 ile Yunanistan olarak belirlendi. Yunanistan'ı, yüzde 149,4 ile İtalya, yüzde 126,1 ile Portekiz, yüzde 115,3 ile Belçika ve yüzde 114,1 ile Fransa izledi.

Söz konusu dönemde kamu borcunun GSYH'ye oranının en az olduğu ülkeler ise yüzde 18,5 ile Estonya, yüzde 21,3 ile Bulgaristan ve yüzde 23,8 ile Lüksemburg oldu.

Bütçe açığının GSYH'ye oranı yükseldi

AB'de 2020'nin birinci çeyreğinde yüzde 2,6 olan bütçe

açığının GSYH'ye oranı, 2020'nin ikinci çeyreğinde yüzde 11,4 seviyesine yükseldi.

Avro Bölgesi'nde bütçe açığının GSYH'ye oranı aynı dönemde yüzde 2,5'ten yüzde 11,6'ya çıktı.

Böylece AB üyesi ülkeler, 2020 yılı ikinci çeyreğinde 2002 yılından beri hesaplanan istatistiklerde çeyrek bazda en yüksek bütçe açıklarını verdi.

Dünyanın bir ucundaki refah ülkesi

YENİ ZELANDA

Avustralya'nın güneybatısında yer alan ve çok sayıda adadan oluşan Yeni Zelanda, okyanus ortasındaki izole coğrafi konumuna rağmen dünyanın en serbest ve en gelişmiş ekonomilerinden biridir. Yeni Zelanda bu ekonomik başarısını aynı zamanda; tarım, hayvancılık, eğitim, turizm, vb. pek çok farklı sektörde gelişmiş ve tercih edilen bir lokasyon olmasına borçludur. Ülkenin çok kültürlü ve göçmen

kabul eden yapısı da, dünyayla entegrasyonunu hızlandırmıştır. Söz konusu, kültürel ve toplumsal çeşitliliğin, parlamentoda da yer almasının sağlanması, Yeni Zelanda'nın en güçlü demokrasilerden biri olmasını da sağlamıştır.

1980'li yıllar, dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi Yeni Zelanda'da da finansal liberalizasyon odaklı ekonomik reform hareketlerine sahne olmuştur. Söz konusu reform

hareketleri kapsamında; dış ticaretin ve kur rejiminin serbestleştirilmesi, fiyatlar ve faiz oranları üzerinde devlet kontrolünün kaldırılması, dünya ekonomisiyle entegrasyon sağlanması, vb. politikalar uygulanmıştır.

Tarım ve hayvancılık, milli gelir içerisinde azalan payına rağmen hala en önemli sektörlerden biridir. Tarımın söz konusu önemi, ülkenin en önemli sektörlerden olan gıda sanayiye

girdi sağlamasından kaynaklanmaktadır. Ülkenin verimli toprakları ve yılın tamamında tarıma elverişli ılıman iklim yapısına sahip olması, sektörün dinamik bir yapıda olmasını sağlayan ana etkindir. Ayrıca, organik tarıma yönelik Ar-Ge ve inovasyon çalışmaları, Yeni Zelanda'nın tarım teknolojileri alanında da öncü bir konumda olmasını sağlamıştır.

Buğday, arpa, yulaf ve tahıl en önemli tarım ürünleri olarak dikkat çekmektedir. Meraya dayalı hayvancılık modeli, üretim maliyetlerinin birçok ülkeye göre daha düşük olmasını sağlamış ve bu avantajıyla Yeni Zelanda dünyanın 3. büyük süt ürünleri tedarikçisi konumuna yükselmiştir. Süt ürünlerinin yanı sıra; et, balıkçılık ve diğer hayvancılık ürünlerinde de dünyanın öncü üretici ve ihracatçılarındandır.

Ayrıca Yeni Zelanda, çiftçi kooperatifliğinde de dünyada örnek gösterilen ülkelerden biridir. Tüm bu tarımsal başarıları Yeni Zelanda'nın kendi kendine yeter bir ülke olmasını sağlamakla birlikte, ürünlerinin yüzde 90'ını ihraç etmesini de sağlamaktadır. En yakın ihracat pazarına bile 3 saatlik uçuş mesafesine rağmen, tarımda bu denli yüksek bir rekabetçi konum elde etmesi Yeni Zelanda'nın akademik makalelerde ve diğer araştırmalarda bir başarı örneği olarak ele alınmasını sağlamıştır.

YENİ ZELANDA ÜLKE PROFİLİ (2019)

Nüfus (Milyon Kişi)	4,8
Nüfus Artış Hızı (%)	1,8
GSYİH (Milyar Dolar)	207,0
GSYİH (%)	2,2
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	42.085
Enflasyon Oranı (%)	1,9
İşsizlik Oranı (%)	4,0
İhracat (Milyar Dolar)	38,1
İhracatta İlk 5 Ülke	Çin, Avustralya, ABD, Japonya, Güney Kore
Temel İhracat Ürünleri	11 ve süt ürünleri, Ağaç ürünleri, Sebze ve meyveler, İtaliyatlar
İthalat (Milyar Dolar)	42,4
İthalatta İlk 5 Ülke	Çin, Avustralya, ABD, Japonya, Almanya
Temel İthalat Ürünleri	Makinalar, Motorlu taşıtlar, Mineral yakıtlar, Plastik ürünleri
Cari Denge (%; GSYİH)	-3,4
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	10,0
Tarım (%; GSYİH)	5,8
Sanayi (%; GSYİH)	20,4
Hizmetler (%; GSYİH)	65,2

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

YENİ ZELANDA KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2019)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Süt ürünleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları	10,7	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler	8,2
Eller ve yenilen sakalal	5,3	Motorlu kara taşıtları	5,8
Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	3,3	Mineral yakıtlar ve yağlar	4,8
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	2,3	Elektrikli makina ve cihazlar	3,8
Hububat, un, nişasta veya sufi mustahzarları	1,6	Plastikler ve mamulleri	1,5
Meşrubat, alkolü içkiler ve sirke	1,5	Optik alet ve cihazlar	1,3
Balıklar, kabuklu hayvanlar	1,2	Eczacılık ürünleri	0,9
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler	1,0	Mobilyalar	0,9
Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	0,9	Demir veya çelikten eşya	0,8
Alüminyum müstahzarları	0,8	Hava ve uzay taşıtları, bunların aksamları	0,8

Kaynak: TradeMap ilk 10 ürünü göstermektedir.

Fasıl	Türkiye'nin Yeni Zelanda'ya İhracatı (Milyon \$)	Fasıl	Türkiye'nin Yeni Zelanda'dan İthalatı (Milyon \$)
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	3,7	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve kısımları	1,5
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	1,6	Süt ürünleri, yumurtalar, taze bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	1,1
Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	1,7	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	0,1
Silahlar ve mühürmal, bunların aksamı, parça ve aksesuarı	0,8	Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	0,02
Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemelik kısı yağlar, hayvansal ve bitkisel maddeler	0,4	Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	0,02
TOPLAM	9,4	TOPLAM	2,9

Sanayi, 1980'li yılların reform sürecinde en çok geliştirilmesine çabalanan sektör olmuştur. Sektörün ana itici gücü, tarımsal zenginlikler doğrultusunda gıda ve gıda işleme sanayidir. Bunun yanında, kağıt, mobilya, ormancılık ürünleri, demir-çelik ve alüminyum üretimi de imalat sanayiye desteklemektedir.

Yeni Zelanda'da yeraltı kaynaklarının zenginliği, madencilik sektörünün de gelişmesini sağlamıştır. Ülkede ağırlıklı olarak altın, gümüş, demir-

çelik, titanyum, kömür ve diğer mineral cevherleri bulunmaktadır. Petrol ihtiyacındaki dışa bağımlı yapıyı kırmak ve doğa dostu kaynaklarının yaygınlaştırılması için, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılmasına çabalanmaktadır.

Hizmetler sektörü ise ağırlıklı olarak turizm, eğitim ve finans sektörlerinden beslenmektedir. Özellikle, Yeni Zelanda'nın dil eğitiminde ve yüksek öğretimde il sıralarda tercih edilir bir destinasyon olması ve ülkenin doğal güzellikleri

sebebiyle turizmde bir cazibe merkezi olması ülkeye ciddi oranda döviz girdisi sağlamaktadır. Ayrıca; inşaat, müteahhitlik ve altyapı sektörleri de ekonomiye ciddi anlamda katkı sağlamaktadır.

Liberalizasyon politikaları, Yeni Zelanda'nın dünya ticaretiyle bütünleşmesini sağlamıştır. Ülkenin ihracatındaki en önemli ürünler; et, süt ve hayvancılık ürünleri ile orman ürünleridir. İthalattaki temel ürünler ise; makina ve elektrikli aletler, mineral yakıtlar ve motorlu taşıtlardır.

Yeni Zelanda'nın 1980'li yıllarla birlikte gelişim eğilimini yukarılara taşıması, özellikle dünyanın büyük ve gelişmiş ekonomilerinin dikkatini çekmiş ve ülkeye yönelik doğrudan yabancı yatırımlar yıllar itibariyle artmıştır. İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 190 ülke arasında 1. sırada yer alması Yeni Zelanda'nın serbest ekonomideki başarısını gösteren en önemli göstergelerden biridir. ABD, Kanada, Avustralya, İngiltere, Japonya ve Singapur gibi gelişmiş ekonomiler, Yeni Zelanda'ya en çok doğrudan yabancı yatırımı sağlayan ülkeler olup; ağırlık olarak gıda, imalat, enerji, bilişim, altyapı ve turizm sektörlerinde yatırımda

bulunmaktadırlar.

Türkiye-Yeni Zelanda ilişkileri

Avustralya ile olduğu gibi Yeni Zelanda'nın da Türkiye olan ilişkilerinin temeli Çanakkale Savaşları'na dayanmaktadır. Yeni Zelanda ulusal bir gün statüsündeki Anzak Günü, ülke genelinde çok önemsenmektedir. Çanakkale Savaşları'nın ardından, Mustafa Kemal Atatürk'ün Anzak şehit ve gazilerinin ailelerine yönelik barışçıl yaklaşımı, iki ülke arasında da adeta barışçıl bir milat oluşmasını sağlamıştır.

2015'te Çanakkale Savaşları'nın 100. yıl dönümü kapsamında İstanbul'da düzenlenen barış zirvesinde Yeni Zelanda üst düzey katılım sağlamış ve söz konusu etkinlik kapsamında iki ülke arasındaki ilişkilerin ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel açıdan geliştirilmesi için "Türkiye-Yeni Zelanda Ortak Bildirisi" yayınlanmıştır. Söz konusu bildiri, karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesi açısından dikkat çekici adımlardan bir diğeri olmuş ve iki taraf arasındaki dost ülke kavramını pekiştirmiştir.

Aradaki coğrafi uzaklığa

rağmen, ikili ilişkilerin geliştirilmesi yönündeki çabalar, dış ticaret hacminin yıllar itibariyle artmasını sağlamıştır. Türkiye'nin Yeni Zelanda'ya ihracatında temel ürünler; motorlu taşıt ve taşıt parçaları, makinalar, sebze ve meyveler şeklindedir. Türkiye'nin Yeni Zelanda'dan ithalatında ise hayvancılık ürünleri, mandıra ürünleri, yün, iplik ve iplik ürünleri, medikal ürünler başı çekmektedir.

İkili ilişkilerin geliştirilmesi doğrudan yabancı yatırımlara da yansımış ve ticarete olduğu gibi özellikle inşaat ve müteahhitlik alanındaki yabancı yatırımlarda artış sağlanmıştır. Yeni Zelanda'nın İş Yapma Kolaylığı Endeksi'ndeki liderliğinin yanı sıra, Dünya Bankası tarafından küresel ölçekte iş yapılacak en iyi ülke seçilmesi de, bir diğer çok önemli yatırım avantajıdır.

Yatırımda en cazip sektörler, tarım ve tarım teknolojileri, organik tarım, gıda, inşaat, altyapı, turizm, eğitim ve bilişim şeklindedir. Yatırımlarla ilgili her türlü bilgiye Yeni Zelanda İş, İnovasyon ve İstihdam Bakanlığı'nın yatırım biriminden ulaşılabilmektedir.

(<https://www.newzealandnow.govt.nz/investing-in-nz>)

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2017	2018	2019
NÜFUS-GÖÇ			
Nüfus (Bin)	4.279	4.320	4.367
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,3
Nüfus Artış Hızı (%)	13,2	9,5	10,8
TR Nüfus Artış Hızı (%)	12,4	14,7	13,9
Net Göç Hızı (%)	5,8	3,0	4,9
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM			
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.611	1.663	1.620
Sanayi İstihdamının Payı (%)	31,1	32,4	31,0
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	524	540	534
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,5	32,5	32,9
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	263	265	307
İşsizlik Oranı (%)	14,0	13,8	16,0
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	15,1	14,6	17,1
TARIMSAL ÜRETİM			
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	7.598	8.103	-
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	5,7	5,1	-
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)			
Kamu Yatırım Tahsis Payı (%)	2,9	1,9	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER			
Üye Sayısı	62	59	62
ENFLASYON (%)			
TÜFE (yıllık)	13,1	20,4	12,4
DIŞ TİCARET (Milyon \$)			
İhracat	9.256	10.238	10.200
İthalat	9.849	9.118	7.470
Dış Ticaret Dengesi	-593	1.120	2.730
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,1	5,9
KAPASİTE KULLANIMI (%)			
Kapasite Kullanım Oranı	67	64	61
PROTESTOLU SENETLER			
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	45.646	46.690	49.799
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4,9	5,0	5,4
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	740	985	1.203
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR			
Belge Adedi	431	326	276
Yatırım (Milyon TL)	7.569	13.120	5.692
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,3	8,3	4,2
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	10,0	5,9	5,4
MALİ / FİNANS			
Bütçe Gelir/Gider	4,5	4,6	4,3
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,8	12,0	12,5
KREDİ/MEVDUAT			
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	121,4	110,5	105,4
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,7	5,8	5,7
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,2	5,0	5,1
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER			
Kurulan Şirket Sayısı	4.627	4.977	5.098
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,3	5,8	6,1
Kapanan Şirket Sayısı	832	799	904
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,4	6,9
MARKA-PATENT SAYISI			
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	5.398	5.460	4.585
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,9	6,7	6,4
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	77	135	65
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,9	4,8	3,3
TURİZM			
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	762	946	1.223
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,4	2,4	2,7
MOTORLU KARA TAŞITLARI			
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,1	6,2

SON AYLIK VERİLER

YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.

Tem.20	Ağu.20	Eyl.20
12,11	11,74	
Haz.20	Tem.20	Ağu.20
920	1.045	929
749	635	648
171	410	282
6,8	7,0	7,5
2020-I	2020-II	2020-III
60	52	58
Haz.20	Tem.20	Ağu.20
2.699	2.352	2.130
5,9	5,8	5,7
42	67	39
Haz.20	Tem.20	Ağu.20
33	250	57
53	1.194	1.454
1,6	5,4	7,9
1,9	3,6	7,6
Tem.20	Ağu.20	Eyl.20
3,9	4,3	4,3
11,9	11,8	11,8
2019-IV	2020-I	2020-II
103,8	104,6	109,6
5,7	5,7	5,6
5,2	5,2	5,3
Haz.20	Tem.20	Ağu.20
531	686	623
5,5	6,7	6,7
67	91	72
6,0	6,0	5,8
Tem.20	Ağu.20	Eyl.20
832	771	940
6,0	6,5	6,2
38	22	47
7,2	4,5	7,5
Haz.20	Tem.20	Ağu.20
15	58	67
7,1	6,2	3,7
Tem.20	Ağu.20	Eyl.20
6,2	6,2	6,2

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RISK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, İSO

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2017	2018	2019	SON VERİLER		
				2019/IV	2020/I	2020/II
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	851	797	761	209	177	153
Kişi başı Milli Gelir (\$)	10.602	9.693	9.213	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	7,4	3,0	0,9	6,4	4,4	-9,9
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	9,1	1,1	-2,3	3,6	6,6	-18,4
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	28,2	28,7	28,1	25.858	26.531	27.263
İstihdam Oranı (%)	47,1	47,4	45,7	41,4	47,1	43,5
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	3.454	3.537	4.469	3.826	4.101	4.227
İşsizlik Oranı (%)	10,9	11,0	13,7	13,2	13,4	13,4
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	13,0	12,9	16,0	15,2	15,9	15,9
ENFLASYON (%)						
Yİ-ÜFE (yıllık)	15,5	33,6	7,4	6,2	8,3	30,2
YD-ÜFE (yıllık)	19,8	33,5	8,9	14,8	19,5	11,5
TÜFE (yıllık)	11,9	20,3	11,8	12,6	11,8	11,8
DIŞ TİCARET (Milyar \$)						
İhracat	164	177	181	13,5	15,0	12,5
İthalat	239	231	210	16,4	17,8	18,7
Dış Ticaret Dengesi	-74	-54	-30	-2,9	-2,7	-6,3
Cari İşlemler Dengesi	-41	-21	8,0	-2,9	-1,8	-4,6
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR						
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL)	165	168	135	10.953	15.638	21.904
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	7.392	5.877	5.679	512	853	1.196
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Bin Adet-Kümülatif)						
Kurulan Şirket Sayıları	118	121	110	43,8	53,9	63,4
Kapanan Şirket Sayıları	33	32	33	5,7	7,3	8,5
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)						
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	115,9	112,7	179,4	-165,0	-162,9	-162,2
BORÇLANMA (Milyar \$)						
Dış Borç Stoku	453,8	442,6	434,2	434,2	428,9	421,9
Kamu	136,2	139,9	156,9	156,9	169,9	163,3
Özel	315,8	296,8	268,8	268,8	250,6	238,9
KREDİLER (Milyar \$)						
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	238,6	224,0	201,0	169,9	170,1	170,7
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takov. Etk. Arındırılmış)						
Toplam Sanayi	9,0	1,3	-0,5	-19,9	0,1	4,4
İmalat Sanayi	8,9	1,2	-0,7	-20,6	1,0	5,1
KAPASİTE KULLANIMI (%)						
Kapasite Kullanım Oranı	78,5	76,8	75,9	70,7	73,3	74,6
GÜVEN ENDEKSLERİ						
Reel Kesim Güven Endeksi	104,9	101,4	100,4	100,7	106,2	105,3
Tüketici Güven Endeksi	68,6	67,0	58,2	60,9	59,6	82,0
Ekonomik Güven Endeksi	100,2	91,7	88,1	82,2	85,9	88,5
SANAYİ CİRO ENDEKSİ						
Sanayi Ciro Endeksi	141,1	188,2	207,4	167,8	226,2	253,3
ELEKTRİK ENERJİSİ						
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon (Mwh))	272,6	295,7	294,3	19.283	19.735	22.447
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon (Mwh))	225,7	233,6	229,6	15.560	15.382	18.837
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)						
Bütçe Dengesi	-47,4	-72,6	-123,7	-19,3	-29,7	28,2
PROTESTOLU SENET						
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	940	938	916	46	41	38
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyar TL)	12,7	18,7	21,2	795	865	719
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)						
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	435	589	542	26	8.683	18.052
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	134	132	138	2,9	714	1.479
BORSA VE DÖVİZ						
BIST 100 Endeksi	1,2	0,9	1,2	1,2	1,0	1,1
Dolar/TL	3,65	4,81	5,67	6,85	7,27	7,52
İmalat PMI Endeksi	52,8	48,0	47,5	56,9	54,3	52,8
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR						
Şirket Sayısı (Adet)	6.374	9.336	-	-	-	-
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	7.401	6.774	5.611	-	-	-

Kaynak: TÜİK, TCMB, RISK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

teknofset

Bizim işimiz matbaacılık
ama asıl işimiz
gelişim ve inovasyon.

**Çünkü biliyoruz ki,
yeni yönler giden
eski yol yoktur.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
teknofset@gmail.com
www.teknofset.com

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

